

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ & ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ –
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER+ 2000-2006

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER+ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ 2ης ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ¹

Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

**ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER+ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟ Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Π. ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ**

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2006

«Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ»

Η Ανάδειξη του Πολιτισμού και του Περιβάλλοντος, η Προστασία τους, η Προβολή - Προώθηση των Τοπικών Προϊόντων και Υπηρεσιών, Μέσα από Δράσεις Δικτύωσης, Ποιότητας και Καινοτομίας

Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι τελικοί αποδέκτες (υποψήφιοι επενδυτές) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στα πλαίσια των:

ΜΕΤΡΟ/ ΠΡΑΞΗ/ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΚΩΔΙ- ΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΜΕΤΡΟ	1.2	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	1.2.1	Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης
ΔΡΑΣΕΙΣ	1.2.1.4	Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ)
	1.2.1.6	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	1.2.2	Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας
ΔΡΑΣΕΙΣ	1.2.2.1	Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ)
	1.2.2.3	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής
	1.2.2.4	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής
	1.2.2.5	Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές
	1.2.2.6	Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση
	1.2.2.7	Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία κλπ)
ΜΕΤΡΟ	1.4	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	1.4.2	Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου
ΔΡΑΣΕΙΣ	1.4.2.2	Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	1.4.3	Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (Ε.Π.) ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ (Κ.Π.) LEADER+ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	
1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	4
1.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	4
1.3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	5
1.4. ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	5
1.5. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	5
1.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	6
1.7. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ	7
1.8. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+	7
2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.) “ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.”	
2.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.	9
2.2. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.	9
2.3. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΔΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	9
2.4. ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.	11
2.5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.	12
3. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
3.1. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+	23
3.2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+	29
3.3. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+	29
3.4. ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+	29
3.5. Ο ΠΙΛΟΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+	33
3.6. ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	33
3.7. ΧΡΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	37
4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Η ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ	
4.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. «ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»	39
4.2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. «ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»	40
4.3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. «ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»	46
4.4. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. «ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»	50
4.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 1.4. «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ»	50
4.6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.4. . «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ»	53
5. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ	
5.1. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	55
5.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	55
5.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	57
5.4. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ - ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ	60
5.5. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ Ο.Τ.Δ. ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	61
6. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	
6.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	64
6.2. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	64
6.3. ΈΛΕΓΧΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	66
6.4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	67

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Α': ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ Ο.Τ.Δ. ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ
- Β': ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
- Γ': ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
- Δ': ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ & ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (Ε.Π.) ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ (Κ.Π.) LEADER+ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία (Κ.Π.) LEADER+ (Liaison Entre Actions de Developpement de l' Economie Rurale: Δεσμοί μεταξύ των Δράσεων για την Ανάπτυξη της Αγροτικής Οικονομίας), η οποία θα εφαρμοσθεί την περίοδο 2000 - 2006, αποτελεί ουσιαστικά τη συνέχεια των Κ.Π. LEADER I και LEADER II και έχει ως βασικό σκοπό την προώθηση της εφαρμογής ολοκληρωμένων, πρωτότυπων στρατηγικών αιεφόρου ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες των ιδίων των κατοίκων οι οποίοι:

- ✓ αναλαμβάνουν οι ίδιοι την ευθύνη για τη διεύρυνση των προοπτικών ανάπτυξης της περιοχής τους,
- ✓ προβαίνουν σε μικρές επενδύσεις, δημιουργώντας έναν ιδιαίτερα παραγωγικό ιστό, ο οποίος αποτελεί τη βάση της αυτοτροφοδοτούμενης βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής τους,
- ✓ αξιοποιούν τους φυσικούς, ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του τόπου τους, αναδεικνύουν τις ομορφιές του, ανακαλύπτουν νέες πηγές εισοδήματος και παράλληλα προστατεύουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά,
- ✓ ενθαρρύνονται για υποδειγματικές τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και καινοτόμους δράσεις.

Η Κ.Π. LEADER+ διαφέρει σε σχέση με τις παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το Γ' ΚΠΣ, ως προς την προσέγγιση και το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία σχεδιασμού και τον τρόπο υλοποίησης. Η βασικότερη διαφοροποίηση της LEADER+ σε σχέση με τις παραπάνω παρεμβάσεις είναι η «πιλοτική εφαρμογή». Στα πλαίσια αυτά η Κ.Π.:

- ✓ Ενθαρρύνει τις υποδειγματικές τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης.
- ✓ Στηρίζει δράσεις καινοτόμου, υποδειγματικού και μεταβιβάσιμου χαρακτήρα.
- ✓ Στηρίζει τις ανταλλαγές εμπειριών και τη μεταφορά τεχνογνωσίας, μέσω συστηματικής και μόνιμης δικτύωσης και συνεργασιών.

1.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+

Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται γύρω από δύο Γενικούς Αναπτυξιακούς Στόχους οι οποίοι επιδιώκονται μέσω των ειδικών στόχων που περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Η ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αιεφόρος ανάπτυξη της Υπαιθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών	- Διαφοροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος για τη διατήρηση και βελτίωση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των περιοχών παρέμβασης. - Προώθηση ίσων ευκαιριών σε νέους, γυναίκες και σε ομάδες κοινωνικού αποκλεισμού. - Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού για τη διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. - Βελτίωση των υπηρεσιών και της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων με την αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και τη χρήση ειδικών αναπτυξιακών τεχνικών. - Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης.
Η ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής	- Ενδυνάμωση των διακλαδικών και διατομεακών σχέσεων της τοπικής οικονομίας. - Χρήση νέας τεχνολογίας για την καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων στην αγορά. - Ενίσχυση της ικανότητας δικτύωσης και συνεργασιών.

1.3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+

Οι στόχοι που έχουν υιοθετηθεί παραπάνω εξυπηρετούν την ανάκαμψη των σχετικών υστερήσεων των περιοχών, όπου θα εφαρμοστεί η Κ.Π. LEADER+. Οι υστερήσεις αυτές εντοπίζονται στο έντονο πρόβλημα γήρανσης, στη μετακίνηση του πληθυσμού εκτός των ορίων των περιοχών, στη μείωση της προσφερόμενης εργασίας, στον «αφανή» οικονομικό και κοινωνικό ρόλο των γυναικών, στην εγκατάλειψη εκτάσεων γεωργικής γης και στα έντονα συμπτώματα ερημοποίησης, στην απουσία συστηματικής πολιτικής για την προστασία - ανάδειξη του περιβάλλοντος, στο χαμηλό οικογενειακό εισόδημα κλπ.

Για την επίτευξη των στόχων, η αναπτυξιακή στρατηγική εξασφαλίζει τον ολοκληρωμένο και πολυτομεακό σχεδιασμό και τη συμπληρωματικότητα ενεργειών και έργων, τη συγκέντρωση φορέων, πόρων και προσπάθειών σε ένα σημαντικό θέμα, το οποίο αποτελεί θέμα συσπείρωσης για κάθε περιοχή. Παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η συνοχή των αξόνων ανάπτυξης κάθε περιοχής με την κοινωνικοοικονομική παράμετρο, η βιωσιμότητα της τοπικής οικονομίας, η αειφορία των πόρων, η πιλοτική διάσταση, η μεταβιβασιμότητα των εμπειριών μέσω συνεργασιών και δικτύωσης, η συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων με εκείνες των κύριων προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται στην περιοχή, η εξασφάλιση ισών ευκαιριών στην αγορά εργασίας για όλες τις ομάδες του πληθυσμού.

Το θέμα συσπείρωσης είναι χαρακτηριστικό για την ταυτότητα ή και τους πόρους ή και της τεχνογνωσίας της περιοχής και συσπειρώνει το σύνολο των φορέων και των σχεδίων διαφόρων τομέων που συντελούν στην αναπτυξιακή στρατηγική. Η αναπτυξιακή στρατηγική που υιοθετείται έχει σαφώς πολυτομεακό χαρακτήρα. Επιπλέον, οι διάφοροι τομείς και οι δράσεις, που εντάσσονται στο πρόγραμμα, αποτελούν ένα συνεκτικό πλαίσιο αλληλεξάρτησης, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή συνέργια και επομένως η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων.

Η επιτυχία του προγράμματος στηρίζεται στη δημιουργία ισχυρών δομών (Ομάδα Τοπικής Δράσης) που αναλαμβάνει την ευθύνη συντονισμού της κοινής προσπάθειας και ευαισθητοποίησης και εμπύχωσης της τοπικής κοινωνίας. Επιπλέον, η Ομάδα Τοπικής Δράσης συγκροτεί μια ισχυρή υπηρεσιακή μονάδα με κατάλληλο στελεχιακό δυναμικό.

Η γεωγραφική εφαρμογή της Κ.Π. καλύπτει τέτοια έκταση, ώστε αφενός μεν διασφαλίζεται η εξαγωγή αξιόπιστων αποτελεσμάτων και αφετέρου αποτρέπεται η διασπορά των πόρων, προκειμένου να εκτιμηθεί η συμβολή της στην αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής. Η επίτευξη της διατήρησης και βελτίωσης του κοινωνικοοικονομικού ιστού των περιοχών απαιτεί τη δημιουργία πλέγματος μικρών παρεμβάσεων, που συμβάλλουν στην αυτοτροφοδότηση της τοπικής οικονομίας και επομένως στη συγκράτηση του πληθυσμού.

1.4. ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+

Το συνολικό κόστος εκτιμάται στα 368,7 εκ. ΕΥΡΩ περίπου, ενώ το ύψος της Δημόσιας Δαπάνης ανέρχεται σε 255,8 εκ. ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 186,1 εκ. ΕΥΡΩ αποτελούν την Κοινοτική Συμμετοχή.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (σε ευρώ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	368.693.321
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	255.778.400
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	186.129.877
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	69.648.523
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	112.914.921

1.5. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+

Οι περιοχές της χώρας που επιλέχθηκαν να υλοποιήσουν την Κ.Π. LEADER+, σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα / αποδοτικότητα των παρεμβάσεων είναι αυτές που παρουσιάζονται στο χάρτη.

το Δ.Σ. της Ο.Τ.Δ., εφόσον αυτό καλύπτει την ανωτέρω αναγκαία σύνθεση. Σε αντίθετη περίπτωση, ως επίπεδο λήψης αποφάσεων ορίζεται ειδική επιτροπή, η *Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος LEADER+ (Ε.Δ.Π. LEADER+)*, με απόφαση του Δ.Σ. και με την έγκριση της Γ.Σ. της Ο.Τ.Δ., και στην οποία μεταβιβάζονται όλες οι αρμοδιότητες, προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος.

- **Υποβολή των Σχεδίων Τοπικών Προγραμμάτων LEADER+**, από τις ενδιαφερόμενες Ομάδες Τοπικής Δράσης. Ο χρόνος και ο τόπος υποβολής των σχεδίων τοπικών προγραμμάτων καθορίστηκε με την Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Η σύνταξη των σχεδίων έγινε με βάση τη δομή και το περιεχόμενο που υπέδειξε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.
- **Αξιολόγηση και Επιλογή** από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER+, που υπέβαλαν οι ενδιαφερόμενες Ο.Τ.Δ., σύμφωνα με συγκεκριμένα και προκαθορισμένα κριτήρια. Ειδικότερα, για την αξιολόγηση των σχεδίων Τοπικών Προγραμμάτων χρησιμοποιήθηκαν ελάχιστα κριτήρια ένταξης και ομάδες κριτηρίων αξιολόγησης με συγκεκριμένη βαρύτητα. Επιλέχθηκαν 40 Ο.Τ.Δ. που θα υλοποιήσουν τα Τοπικά Προγράμματα LEADER+.
- **Έκδοση απόφασης έγκρισης** των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER+ και δέσμευσης των αναγκαίων πιστώσεων, καθώς και ενημέρωση των Ο.Τ.Δ. σχετικά με τη ληφθείσα απόφαση και τους όρους χρηματοδότησης.
- **Υπογραφή** επιμέρους **συμβάσεων** μεταξύ των Ο.Τ.Δ. και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

1.7. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Η εμπειρία που αποκτήθηκε, από την υλοποίηση των Κ.Π. LEADER I και LEADER II, αλλά και η διαρκής προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των Κοινοτικών Προγραμμάτων συντέιναν, ώστε η Ελληνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμφωνήσουν σ' ένα σημαντικό αριθμό μέτρων για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στο νέο θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο οι Αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση, την εφαρμογή και παρακολούθηση του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ 2000-2006, είναι:

1. Για την κανονικότητα και αποτελεσματικότητα της διαχείρισης και εφαρμογής του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ υπεύθυνη είναι η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με τίτλο: **“Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+”**, η οποία υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Προγραμματισμού και Εφαρμογών Γ' ΚΠΣ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.
2. Για την παρακολούθηση της αποτελεσματικής και ορθής εφαρμογής του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ υπεύθυνη είναι η **Επιτροπή Παρακολούθησης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+**. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν εκπρόσωποι: Υπουργείων, Υπηρεσιών Διαχείρισης άλλων Προγραμμάτων Υπουργείων και Περιφερειών, Οργανισμών, Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ο.Τ.Δ., των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
3. Για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης υπεύθυνη είναι η **Δ/νση Προγρ/σμού & Γ.Δ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων**.
4. Για την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών και για την είσπραξη της κοινοτικής συμμετοχής υπεύθυνη είναι η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο **“Αρχή Πληρωμής”**.

1.8. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ Ε.Π. Κ.Π. LEADER+

Το Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ διαρθρώνεται γύρω από 4 Άξονες Προτεραιότητας:

1ος ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Ολοκληρωμένες, πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης

Οι δράσεις που θα ενισχυθούν στα πλαίσια του Άξονα εντάσσονται σε 4 Μέτρα.

Μέτρο 1.1: Τεχνική στήριξη Φορέων Υλοποίησης (Ομάδων Τοπικής Δράσης)

Μέτρο 1.2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα

Μέτρο 1.3: Υποστηρικτικές ενέργειες

Μέτρο 1.4: Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2ος ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών

Οι δράσεις που θα ενισχυθούν στα πλαίσια του Άξονα εντάσσονται σε 2 Μέτρα.

Μέτρο 2.1: Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας: διατοπική – διαπεριφερειακή συνεργασία

Μέτρο 2.2: Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών – διακρατική συνεργασία

3ος ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Δικτύωση

Αφορά στη στήριξη της λειτουργίας του Ελληνικού Δικτύου LEADER και στη στήριξη του σχεδίου δράσης της Μονάδας Εμπύκωσης Δικτύου LEADER (Μ.Ε.Δ.).

4ος ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Διαχείριση – Παρακολούθηση – Αξιολόγηση του Προγράμματος

Αφορά δαπάνες που πραγματοποιούνται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για ενέργειες διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ σε επίπεδο Χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ “ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.”

2.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.)

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. συστάθηκε με τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας τον Απρίλιο 1994. Η εταιρεία εδρεύει στη Πλατεία Τσιροπινά - Ερμούπολη 84100 Σύρος, τηλ.: 22810 88834 / 82222, φαξ: 22810 87982, e-mail: info@anetky.gr, ιστοσελίδα: www.anetky.gr, Α.Φ.Μ.: 094198058, Δ.Ο.Υ.: Σύρου.

Οι δραστηριότητες της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. επικεντρώνονται στους ακόλουθους τομείς:

- Προστασία & ανάδειξη του περιβάλλοντος - Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας.
- Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας.
- Ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Προώθηση των νέων τεχνολογιών και της πληροφορικής.
- Προώθηση της απασχόλησης.
- Παροχή υπηρεσιών παρακολούθησης, διαχείρισης, αξιολόγησης προγραμμάτων και έργων.
- Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη των μετόχων της.

Το μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης ανέρχεται σε 169.257,31 ευρώ. Στη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης μετέχουν φορείς που εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου και συλλογικά συμφέροντα του Ιδιωτικού τομέα. Μέτοχοι της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. είναι:

- ✓ οι Δήμοι του Νομού Κυκλάδων
- ✓ οι Κοινότητες του Νομού Κυκλάδων
- ✓ ο Σύνδεσμος Δήμων Άνδρου
- ✓ η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Κυκλάδων
- ✓ η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων
- ✓ το Επιμελητήριο Κυκλάδων
- ✓ η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νήσων Κυκλάδων & Αργοσαρωνικού
- ✓ ο Σύλλογος Ξενοδόχων Τήνου
- ✓ η Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας.

2.2. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. αποτελείται από επτά μέλη:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ Δ.Σ.
Ιωάννης Ραγκούσης	Πρόεδρος
Λάζαρος Θεόφιλος	Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Βολτής	Διευθύνων Σύμβουλος
Χρήστος Βερώνης	Μέλος
Παναγιώτης Κροντηράς	Μέλος
Ραφαήλ Μωραΐτης	Μέλος
Δημήτριος Ρούσσος	Μέλος

2.3 Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Ειδικά, για τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ Κυκλάδων, έχει οριστεί ειδική επιτροπή με την ονομασία “Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος LEADER+ (Ε.Δ.Π. LEADER+)” η οποία αποτελεί το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων. Η σύσταση της Επιτροπής αυτής είναι απαραίτητη προϋπόθεση στα πλαίσια της υλοποίησης της Κ.Π. LEADER+, προκειμένου στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων να συμμετέχουν φορείς του δημοσίου τομέα σε ποσοστό τουλάχιστον 30% και φορείς του ιδιωτικού τομέα που εξυπηρετούν συλλογικά συμφέροντα σε ποσοστό τουλάχιστον 50%.

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ Ε.Δ.Π. LEADER+

Η επιλογή των φορέων που συμμετέχουν στο επίπεδο λήψης αποφάσεων έγινε με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητά τους και την δυνατότητα εκπροσώπησης των ευρύτερων κατά το δυνατό παραγωγικών δυνάμεων και φορέων της περιοχής παρέμβασης.

Η Ε.Δ.Π. LEADER+ είναι επιταμελής και συγκροτήθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. η οποία εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το ποσοστό συμμετοχής στην Ε.Δ.Π. LEADER+ φορέων, που ανεξάρτητα από το νομικό τους καθεστώς εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου είναι 43%. Το ποσοστό συμμετοχής στην Ε.Δ.Π. LEADER+ φορέων, που ανεξάρτητα από το νομικό τους καθεστώς εξυπηρετούν συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα είναι 57%.

Η επιλογή των εκπροσώπων έγινε με αποφάσεις των συμμετεχόντων φορέων - μετόχων οι οποίοι έλαβαν υπόψη τις απαιτήσεις που προκύπτουν από την ανάλυση των καθηκόντων των μελών της Ε.Δ.Π. LEADER+. Ειδικότερα, ως κρίσιμες παράμετροι που λήφθηκαν υπόψη για την διαμόρφωση της σύνθεσης της Ε.Δ.Π. LEADER+ αναφέρονται το επίπεδο εμπειρίας, η γνώση των διαδικασιών υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος και η γνώση των τοπικών συνθηκών και ιδιαιτεροτήτων.

ΜΕΛΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ
Λάζαρος Θεόφιλος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων
Ιωάννης Δεκαβάλλας	Τοπική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων Νομού Κυκλάδων
Χρήστος Βερώνης	Δήμος Μυκόνου
Αλέξης - Αχιλλέας Τσιάντης	Επιμελητήριο Κυκλάδων
Νικόλαος Λεβαντής	Σύλλογος Ξενοδόχων Τήνου
Παναγιώτης Χρυσολωράς (απεβίωσε)	Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νήσων Κυκλάδων & Αργοσαρωνικού ΣΥΝ Π.Ε.
Στυλιανή Αδαμαντοπούλου	Εταιρεία για τη Μελέτη & Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας

ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Δ.Π. LEADER+

Η Ε.Δ.Π. LEADER+ συστάθηκε με σκοπό την αποτελεσματική, αυτόνομη και πολυσυμμετοχική υλοποίηση του LEADER+. Προς το σκοπό αυτό μεταβιβάστηκαν σ' αυτήν, από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. οι αρμοδιότητες που συνδέονται με την εν γένει διαχείριση, υλοποίηση και εφαρμογή του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ Κυκλάδων, σύμφωνα με τη σχετική εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Η Ε.Δ.Π. LEADER+ έχει τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες αρμοδιότητες:

- ✓ Εγκρίνει το τελικό περιεχόμενο του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ όπως αυτό προκύπτει κατά τις τεχνικές συσκέψεις με το Υπουργείο Γεωργίας.
- ✓ Τροποποιεί το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+, εφόσον απαιτείται και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και αποφάσεις του Υπουργείου Γεωργίας, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του.
- ✓ Εγκρίνει τους φακέλους υποψηφιότητας των δυνητικών τελικών αποδεκτών - επενδυτών και την βαρύτητα των κριτηρίων αξιολόγησης, πριν την δημοσιοποίησή τους από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε..
- ✓ Εγκρίνει την Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες - επενδυτές.
- ✓ Εγκρίνει το πρόγραμμα ευρείας δημοσιοποίησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος LEADER+ και δημοσιοποιεί τα τελικά αποτελέσματα των επιπτώσεων και των δεικτών ανάπτυξης του συνολικού Τοπικού Προγράμματος καθώς και των διατοπικών και διακρατικών συνεργασιών.
- ✓ Ορίζει Επιτροπή/ές Αξιολόγησης, Ενστάσεων και Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων/υποέργων του Προγράμματος.

- ✓ Παραλαμβάνει, ελέγχει και αποφασίζει επί των πορισμάτων των Επιτροπών Αξιολόγησης και Ενστάσεων.
- ✓ Εγκρίνει τους τελικούς αποδέκτες - επενδυτές με βάση τα πορίσματα των Επιτροπών Αξιολόγησης και Ενστάσεων.
- ✓ Ενημερώνει τους υποψήφιους τελικούς αποδέκτες - επενδυτές για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους.
- ✓ Δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των υποψηφίων τελικών αποδεκτών - επενδυτών.
- ✓ Συνάπτει τις επιμέρους συμβάσεις με τους τελικούς αποδέκτες - επενδυτές των Αξόνων και Μέτρων του Τοπικού Προγράμματος LEADER+.
- ✓ Υπογράφει τα Τεχνικά Δελτία Έργων/Υποέργων και μεριμνά για την υποβολή τους καθώς και την υποβολή οποιωνδήποτε άλλων εγγράφων ή στοιχείων που τυχόν απαιτηθούν από την Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.
- ✓ Μεριμνά για το άνοιγμα και την κίνηση των απαιτούμενων τραπεζικών λογαριασμών, για το Τοπικό Πρόγραμμα σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.
- ✓ Παρακολουθεί μέσω της Ομάδας Έργου, τους τελικούς αποδέκτες - επενδυτές σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου κάθε έργου / υποέργου και του χρονοδιαγράμματός του.
- ✓ Υπογράφει τις πληρωμές της επιχορήγησης προς τους τελικούς αποδέκτες με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων του Προγράμματος.
- ✓ Για την αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, μπορεί να συστήνει Ομάδες Εργασίας ή να προσφεύγει σε εξωτερικές συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη διατύπωση γνωμοδοτήσεων επί ειδικών θεμάτων, το σχεδιασμό ενημερωτικού υλικού, την οργάνωση εκδηλώσεων, την υλοποίηση ενεργειών ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης - δημοσιοποίησης, τη σύνταξη εκθέσεων κλπ. σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και των εγκυκλίων εφαρμογής του Προγράμματος LEADER+.
- ✓ Διενεργεί τους διαγωνισμούς και πραγματοποιεί τις σχετικές αναθέσεις για την αξιολόγηση του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ (ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση).
- ✓ Υπογράφει την παραλαβή των έργων του Τοπικού Προγράμματος, μετά την ολοκλήρωσή τους με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων του Προγράμματος.
- ✓ Αποφασίζει για την ένταξη νέων έργων ή την απένταξη έργων λόγω αντισυμβατικής συμπεριφοράς ή άλλης νόμιμης αιτίας.
- ✓ Εγκρίνει την μεταφορά ποσών από Άξονα σε Άξονα ή από Μέτρο σε Μέτρο, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των τελικών αποδεκτών - επενδυτών.
- ✓ Μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών χρηματοδοτήσεων - χρηματορροών, όπως αυτές προβλέπονται στις σχετικές αποφάσεις.
- ✓ Μεριμνά για την παροχή τακτικής πληροφόρησης στην Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ μέσω των μηνιαίων και τριμηνιαίων εκθέσεων του Ο.Π.Σ..
- ✓ Μεριμνά για την τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά τελικό αποδέκτη και παρέχει στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ και σε κάθε άλλο αρμόδιο όργανο κάθε απαιτούμενου στοιχείου σχετικά με την εφαρμογή του Τοπικού Προγράμματος LEADER+.
- ✓ Διευκολύνει τους ελέγχους όλων των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου Γεωργίας, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και της Ε.Ε..
- ✓ Συνεργάζεται μόνιμα και εποικοδομητικά με τις Περιφερειακές και Εθνικές Υπηρεσίες που εμπλέκονται στην υλοποίηση των δράσεων και έργων του προγράμματος.
- ✓ Στηρίζεται στην στελεχιακή δομή του Προγράμματος LEADER+ της Ο.Τ.Δ. για την επίτευξη του έργου της.
- ✓ Εγκρίνει και υποβάλλει την τελική έκθεση υλοποίησης, καθώς επίσης τις ενδιάμεσες εκθέσεις αξιολόγησης του Τοπικού Προγράμματος LEADER+.

2.4. ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.

Το στελεχιακό δυναμικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. αποτελείται από 20 άτομα, και περιλαμβάνει ειδικότητες όπως οικονομολόγου, αρχιτέκτονα μηχανικού, χωροτάκτη - περιφερειολόγου, γεωπόνου, περιβαλλοντολόγου, βιολόγου, νομικού, τεχνικού υποστήριξης πληροφοριακών συστημάτων, γραμματέως διοίκησης κ.α..

2.5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ.

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.:

- ✓ κατευθύνει τις δραστηριότητές της στους τομείς που έχουν διαπιστωμένη ανάγκη υποστήριξης οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού,
- ✓ συμβάλει στην ενδυνάμωση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης,
- ✓ πετυχαίνει την βελτίωση του επιχειρηματικού πνεύματος στο Νομό, την εισαγωγή νέων σύγχρονων μορφών διοίκησης και οργάνωσης και την παροχή πληροφόρησης στις επιχειρήσεις,
- ✓ συμμετέχει στην υλοποίηση του νέου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000 – 2006,
- ✓ συνεργάζεται ουσιαστικά και αποτελεσματικά με τους λοιπούς τοπικούς φορείς (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Επιμελητήριο Κυκλάδων, Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, λοιποί επαγγελματικοί φορείς)

και υλοποιεί:

- ✓ **“Τοπικό Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+”**
Οι στρατηγικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ είναι οι ακόλουθοι:
  - ✓ Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής μέσω εφαρμογής ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που θα αμβλύνουν τα μειονεκτήματα και θα μειώνουν τις ανισότητες στην ποιότητα ζωής μεταξύ των νησιών των Ομάδων I, II και III (όπως αυτά έχουν καταταχθεί βάσει των αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης που έχουν καθορισθεί από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006).
  - ✓ Η ανάπτυξη ενός βιώσιμου κοινωνικού ιστού μέσω της άρσης της απομόνωσης σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.
 Οι τακτικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ εκφράζουν τις διάφορες παραμέτρους που θα πρέπει να ικανοποιηθούν μέσα από την υλοποίησή του και παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:
  - ✓ Διαφοροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος της περιοχής.
  - ✓ Ανάπτυξη δικτύωσης σε παραγωγικούς τομείς της περιοχής.
  - ✓ Προώθηση ίσων ευκαιριών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.
  - ✓ Προώθηση της έννοιας της ποιότητας στην παραγωγή προϊόντων και στην παροχή υπηρεσιών.
  - ✓ Προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς.
  - ✓ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών με την αξιοποίηση καινοτόμων και σύγχρονων τεχνολογιών.
  - ✓ Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης.
  - ✓ Χρήση νέων τεχνολογιών για την καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά.
  - ✓ Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών και παραθαλάσσιων περιοχών των νησιών καθώς και των νησιών μεταξύ τους.

- ✓ **“Αντένα της Δομής Στήριξης των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου” του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου” και του Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006**

Έργο της Δομής Στήριξης είναι η παροχή υπηρεσιών στήριξης με αποδέκτες α) τους κατοίκους των νησιών όπου υλοποιούνται τα Ο.Π.Α.Α.Χ. ως δυνητικούς τελικούς αποδέκτες των προγραμμάτων αυτών, και β) τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, που τελικώς εγκρίνονται και επιχορηγούνται για την υλοποίηση έργων στο πλαίσιο των Ο.Π.Α.Α.Χ.. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν την ενημέρωση - ευαισθητοποίηση, την υποστήριξη των δικαιούχων έργων καθώς και την παρακολούθηση της πορείας των επενδυτικών σχεδίων που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών.

Τα νησιά όπου υλοποιούνται τα Ο.Π.Α.Α.Χ. του Ε.Π.Α.Α.-Α.Υ. είναι: Άνδρος, Τήνος (πλην Δήμου Τήνου), Νάξος, Κουφονήσι, Ηρακλεία, Σχοινούσα, Δονούσα.

Τα νησιά όπου θα υλοποιηθεί το Ο.Π.Α.Α.Χ. του Π.Ε.Π. Ν.Αιγαίου 2000 - 2006 είναι: Ανάφη, Θηρασιά, Κίμωλος, Σίκινος και Φολέγανδρος.

- ✓ **Μελέτη Αειφόρου Ανάπτυξης Άνδρου - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 1994 – 1999**

- ✓ **Μελέτη του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου Ανάφης - Φολεγάνδρου - Σικίνου - Κιμώλου -Θηρασιάς**
- ✓ **Πρόγραμμα Τουριστικής Προβολής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό του Νομού Κυκλάδων**
Από το 1996 το ετήσιο Πρόγραμμα Τουριστικής Προβολής του Νομού Κυκλάδων υλοποιείται από την Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής με την υποστήριξη της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. σε γνωστικό και υλικοτεχνικό επίπεδο έχοντας σαν στόχους:
  - ✓ Την επιστημονική αντιμετώπιση του θέματος της ανάπτυξης στρατηγικών για την Τουριστική Προβολή των Κυκλάδων.
  - ✓ Τον σχεδιασμό ετήσιων προγραμμάτων και την υλοποίησή τους.
  - ✓ Την σωστή προετοιμασία - οργάνωση και πραγματοποίηση των δράσεων.
  - ✓ Την αποτελεσματική αξιοποίηση των συνολικών πόρων και την επίτευξη οικονομικών κλίμακας.
  - ✓ Την κινητοποίηση των φορέων για συμμετοχή στις δράσεις.
  - ✓ Την ανάδειξη των Κυκλάδων, ως πολυθεματικό προορισμό με γνωστές και άγνωστες ομορφιές.
  - ✓ Την νομιμότητα πραγματοποίησης των δράσεων και την σωστή διαχείριση των πόρων.
  - ✓ Την πραγματοποίηση όλων των απαραίτητων διαδικασιών για τον οικονομικό απολογισμό των δράσεων που υλοποιήθηκαν.
- ✓ **“Τα Λιμάνια του Οδυσσέα - Ανάπτυξη του Ποιοτικού Τουρισμού” - Πρόγραμμα “ARCHI-MED” Υποδράση 4.1. του άρθρου 10 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης**
Στόχοι του διεθνικού έργου μεταξύ Ελλάδος και Ιταλίας είναι η ανάπτυξη του ποιοτικού τουρισμού και ιδιαίτερα του θαλάσσιου στα λιμάνια της Μεσογείου, η προσέλκυση τουριστών υψηλού εισοδηματικού επιπέδου και η προώθηση τουριστικών προϊόντων εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται:
  - ✓ παρέχοντας καλύτερη πληροφόρηση και ενεργοποιώντας συνεργασίες δραστηριοτήτων μεταξύ επιλεγμένων λιμανιών στα νησιά και της ενδοχώρας των νησιών ή άλλων κοντινών - τουριστικά λιγότερο αναπτυγμένων νησιών,
  - ✓ διαχέοντας τους επισκέπτες προς την ενδοχώρα των λιμανιών, με την ανάδειξη όλων των κοινών στοιχείων της φύσης, του ανθρώπου και της ιστορίας που έχουν οι προορισμοί (αρχαιολογία, λαογραφία, φυσική ομορφιά, οικισμοί, φαγητό - ποτό, τοπικά προϊόντα κλπ),
  - ✓ δημιουργώντας κοινές διαδρομές τουρισμού οι οποίες μπορούν να προωθήσουν τον δεσμό και την συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας και οι οποίες αναφέρονται σε συγκεκριμένα θέματα: ιστορία, πολιτισμός, περιβάλλον, τοπικά προϊόντα και γαστρονομία,
  - ✓ δημιουργώντας κοινή εικόνα του τουριστικού προϊόντος των συνεργαζόμενων περιοχών υπογραμμίζοντας έτσι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μίας κοινής προσέγγισης των κοινών στόχων.
- ✓ **“Νησιωτική Συμπολιτεία - Ισότιμη Πρόσβαση” - Κοινωνική Πρωτοβουλία “EQUAL”**
Το προτεινόμενο σχέδιο περιλαμβάνει μια δέσμη ολοκληρωμένων δράσεων οι οποίες στοχεύουν σε μια συνολική παρέμβαση σε επίπεδο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου προκειμένου να καλλιεργηθεί, αναπτυχθεί, προωθηθεί η επιχειρηματικότητα σε ομάδες στόχο που χαρακτηρίζονται "μειονεκτούσες" διαμέσου της αναβάθμισης των φορέων και υπηρεσιών στήριξης της επιχειρηματικότητας τόσο σε τοπικό όσο και περιφερειακό επίπεδο.
Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διάχυση της πληροφόρησης και της τεχνογνωσίας για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε νησιωτικές και ορεινές περιοχές και στη δημιουργία ανάλογων θέσεων εργασίας. Δημιουργείται έτσι ένα πλαίσιο προώθησης της επιχειρηματικότητας σε περιοχές και τομείς όπου πράγματι υπάρχουν προβλήματα ισότιμης πρόσβασης και ταυτόχρονα αναξιόποιhta συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία μπορούν να αναπτυχθούν με τη δημιουργία καινοτόμων εργαλείων και μεθόδων.
Οι επιμέρους στόχοι του έργου είναι:
  - ✓ Ενίσχυση επιχειρηματικού πνεύματος και περιβάλλοντος στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.
  - ✓ Άμβλυση του γεωγραφικού και κοινωνικού αποκλεισμού που παρουσιάζεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με έμφαση στην εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην επιχειρηματική τεχνογνωσία "μειονεκτουσών" ομάδων στόχων.
  - ✓ Ενίσχυση και τόνωση της απασχόλησης και αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων των νησιωτικών οικονομιών.

- ✓ Καταπολέμηση της απομόνωσης και των συνεπειών αυτής τόσο στο οικονομικά ανενεργό τοπικό δυναμικό και δη "μειονεκτούσες" κοινωνικές ομάδες, όσο και στις επιχειρήσεις και ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης στην επιχειρηματικότητα.

✓ **“ΝΕΩΡΙΟΝ ΙΙ - Προώθηση Της Ανταγωνιστικότητας και Διασφάλιση της Απασχόλησης στη Ναυπηγική Βιομηχανία” - Κοινοτική Πρωτοβουλία “EQUAL”**

Το έργο στοχεύει στη:

- ✓ Συμβολή στη διασφάλιση και προώθηση της απασχόλησης στο κλάδο σε εθνικό επίπεδο.
- ✓ Συμβολή στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ναυπηγικής βιομηχανίας μέσω της αναβάθμισης των επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού.
- ✓ Ανάπτυξη δράσεων για την οργανωτική προσαρμογή του κλάδου και την εισαγωγή νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας.
- ✓ Ανάπτυξη μηχανισμού κλαδικού διαλόγου μεταξύ των εμπλεκόμενων για τα ζητήματα απασχόλησης.
- ✓ Μεγιστοποίηση του οφέλους των τοπικών κοινωνιών από τη λειτουργία μεγάλων επιχειρήσεων στις περιοχές υλοποίησης του έργου.

Περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- ✓ Δράσεις καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης σε μία σειρά ζητημάτων του κλάδου, προσδιορισμού των αναγκών και απαιτήσεων για ανάπτυξη σύγχρονων συστημάτων και νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας, καινοτόμων ψηφιακών συστημάτων επικοινωνίας – συνεργασίας των εταιρών.
- ✓ Δράσεις τεχνολογίας που περιλαμβάνουν ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα και σύστημα τεχνικών προδιαγραφών έργου στα ναυπηγεία, πληροφοριακά συστήματα δικτύωσης με προμηθευτικές και υπεργολαβικές επιχειρήσεις και σύστημα τηλεργασίας.
- ✓ Προδιαγραφές θέσεων εργασίας και περιγράμματα ειδικοτήτων, σύγχρονα εκπαιδευτικά εργαλεία για συμβατική εκπαίδευση και τηλεεκπαίδευση και ολοκληρωμένο σύστημα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.
- ✓ Λειτουργία ενός μηχανισμού μόνιμου διαλόγου (Φόρουμ για την Απασχόληση) το οποίο αποτελεί το βασικό εργαλείο δημιουργίας αντίκτυπου στον κλάδο και στις τοπικές κοινωνίες.
- ✓ Δράσεις διάδοσης: ψηφιακό κέντρο διαλόγου με τους εργαζόμενους, ημερίδες και σεμινάρια, ενημερωτικό δελτίο, βίντεο-DVD κλπ.

✓ **“Γυναίκες, Απασχόληση και Τοπική Οικονομία στο Αιγαίο” - Κοινοτική Πρωτοβουλία “EQUAL”**

Σκοπός του έργου είναι η καταπολέμηση του επαγγελματικού διαχωρισμού βάσει του φύλου, η ενίσχυση της ενσωμάτωσης της αρχής της ισότητας στο χώρο εργασίας, η προώθηση των γυναικών σε υψηλές θέσεις της επαγγελματικής ιεραρχίας καθώς και η εκμετάλλευση των ευκαιριών απασχόλησης σε νέους τομείς της οικονομίας προς όφελος των γυναικών.

Στόχοι του έργου είναι:

- ✓ Η υποστήριξη, ενίσχυση και προώθηση όσων γυναικών επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας (αυτοαπασχόληση – ετεροαπασχόληση).
- ✓ Η δημιουργία και διασύνδεση των Κέντρων Γυναικείας Απασχολησιμότητας που θα δημιουργηθούν στους πέντε νομούς του Αιγαίου με υπηρεσίες, φορείς και επιχειρήσεις προκειμένου να εξυπηρετούνται οι γυναίκες.
- ✓ Η ενημέρωση και πληροφόρηση των γυναικών των νησιών του Αιγαίου για θέματα που αφορούν την απασχόληση, τα προγράμματα επιδοτήσεων και τα προγράμματα κατάρτισης διαμέσου internet.
- ✓ Ο εντοπισμός της έκτασης της αφανούς εργασίας των γυναικών, ο προσδιορισμός των ποιοτικών χαρακτηριστικών της και αποσαφήνιση της έννοιας, των κατηγοριών, και των παραμέτρων που την προσδιορίζουν.
- ✓ Η ενθάρρυνση, προσανατολισμός και επιμόρφωση γυναικών με στόχο την ένταξή τους σε θέσεις και επαγγέλματα παροχής σύγχρονων υπηρεσιών στο κλάδο του Τουρισμού
- ✓ Η πιστοποίηση των προσόντων και της ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών σε νέες μορφές τουρισμού.
- ✓ Η βελτίωση των γνώσεων για περιβαλλοντική προστασία και διαχείριση των εργαζομένων και γυναικών επιχειρηματιών.

- ✓ Η προσέγγιση και στήριξη των αφανώς εργαζομένων γυναικών, του οικογενειακού τους περιβάλλοντος και των εργοδοτών τους από ειδικευμένους επιστήμονες.
- ✓ Η προσέγγιση και ευαισθητοποίηση των επιχειρηματιών - στελεχών της περιοχής σε θέματα ισότητας των δύο φύλων στον εργασιακό χώρο.
- ✓ Η παροχή κινήτρων στους επιχειρηματίες (άντρες και γυναίκες) που βοηθάνε στην απορρόφηση των γυναικών στην αγορά εργασίας με ισότιμους όρους.
- ✓ Η προβολή και δημοσιοποίηση θεμάτων που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων και η διεύρυνση του δημοσίου διαλόγου για το ζήτημα αυτό.

✓ **“Κέντρο Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Κ.Ε.Τ.Α.) Νοτίου Αιγαίου” - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ”**

Το Κ.Ε.Τ.Α. δημιουργήθηκε από τα Επιμελητήρια Κυκλάδων και Δωδεκανήσου, τις Αναπτυξιακές Εταιρείες Κυκλάδων και Δωδεκανήσου και την Δωδεκανησιακή Εταιρεία Ανάπτυξης & Προόδου. Το Κ.Ε.Τ.Α. λειτουργεί σε περιφερειακό επίπεδο αξιοποιώντας υφιστάμενες δομές και μηχανισμούς, και έχει ως στόχο την παροχή αξιόπιστων υπηρεσιών πληροφόρησης και συμβουλευτικού προσανατολισμού προς τις επιχειρήσεις του Νοτίου Αιγαίου.

Οι δραστηριότητες που καλείται να αναπτύξει αφορούν τους άξονες:

- ✓ Ενημέρωση και πληροφόρηση για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανταγωνιστικότητα”, άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, για τη διοργάνωση διεθνών εκθέσεων με θεματικό και κλαδικό περιεχόμενο.
- ✓ Ενθάρρυνση και ευαισθητοποίηση του επιχειρείν των επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων.
- ✓ Οργάνωση ημερίδων και παρουσιάσεων προκειμένου να καλλιεργήσει και να τονώσει το επιχειρηματικό πνεύμα, δημιουργία δικτυακού τύπου.
- ✓ Συλλογή, επεξεργασία, παρακολούθηση και παρουσίαση πληροφοριών και στοιχείων που σκιαγραφούν την τοπική οικονομία, τις τάσεις της αγοράς και την ανταγωνιστικότητα.
- ✓ Αξιοποίηση των πληροφοριών που αφορούν την τοπική οικονομία και την επιχειρηματική δραστηριότητα με στόχο την χάραξη περιφερειακής αναπτυξιακής στρατηγικής.
- ✓ Παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης σε όλους τους τομείς επιχειρηματικής λειτουργίας μέσω έμπειρων επιχειρηματικών συμβούλων.
- ✓ Προαγωγή και προώθηση εξειδικευμένων υπηρεσιών των υφιστάμενων δομών υποστήριξης των επιχειρήσεων.
- ✓ Διαμεσολάβηση και υποστήριξη των επιχειρηματιών για την αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων.
- ✓ Ενίσχυση και ενθάρρυνση του εξαγωγικού προσανατολισμού της μεταποιητικής δραστηριότητας.
- ✓ Ευαισθητοποίηση και στήριξη των επιχειρήσεων που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό.

✓ **“Προστασία και Ανάδειξη Βιοτόπων και Ειδών Περιοχών Natura 2000 Νήσου Μήλου” - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2000 - 2006**

Σκοπός του έργου είναι η προστασία βιοτόπων και ειδών των περιοχών Natura 2000 της Μήλου, η ανάδειξη τους ως πόλου έλξης ειδικών μορφών τουρισμού, η ευαισθητοποίηση των επισκεπτών των κατοίκων σε θέματα περιβάλλοντος και η ενημέρωσή τους για τις αναπτυξιακές δυνατότητες που τους παρέχει.

Περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- ✓ Η δράση της επιστημονικής παρακολούθησης είναι απαραίτητη καθώς προσφέρει μια αντικειμενική περιγραφή της πραγματικότητας και των τάσεων αλλαγής των διαφόρων παραμέτρων, στοιχεία απαραίτητα για την λήψη των κατάλληλων διαχειριστικών αποφάσεων, για έγκαιρη αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων περαιτέρω συρρίκνωσης των πληθυσμών και οικοτόπων με την λήψη έκτακτων μέτρων. Επιπλέον είναι μία καίρια συνιστώσα των δράσεων προστασίας για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους.
- ✓ Έρευνα στους κατοίκους και τους επισκέπτες του νησιού με σκοπό την συγκέντρωση πληροφοριών για την στάση τους ως προς την προστασία της τοπικής πανίδας και χλωρίδας και του φυσικού περιβάλλοντος εν γένει.
- ✓ Δημιουργία γραφείου πληροφόρησης με τον απαραίτητο εξοπλισμό και στελέχωσή του από ένα άτομο με εξειδικευμένη γνώση το οποίο θα παρέχει ενημέρωση - συμβουλευτική στήριξη και θα

αποτελεί τον τοπικό σύνδεσμο της ομάδας έργου ώστε να επιτευχθεί η συνεχής ροή πληροφοριών προς και από την τοπική κοινωνία.

- ✓ Οργάνωση, προβολή και διεξαγωγή μίας ημερίδας για το περιβάλλον και μίας ενημερωτικής ημερίδας για τις τοπικές αρχές του νησιού σχετικά με το πρόβλημα της παράνομης συλλογής ενδημικών και απειλούμενων ειδών της Μήλου και τις μεθόδους αντιμετώπισής του.
  - ✓ Μελέτη, δημιουργία, κατασκευή και τοποθέτηση πληροφοριακών πινακίδων.
  - ✓ Μελέτη και σχεδιασμός της επικοινωνιακής στρατηγικής καθώς και παραγωγή υλικού ενημέρωσης και προβολής σε δύο γλώσσες (έντυπα, DVD / τηλεοπτικό μήνυμα, ιστοσελίδα) τόσο για τον ντόπιο πληθυσμό όσο και τον δυνητικό τουρίστα (Έλληνα και αλλοδαπό). Ειδικότερα για τον ντόπιο πληθυσμό, το υλικό που θα παραχθεί θα έχει ως στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίησή του καθώς επίσης και την συμμετοχή του στη διαδικασία προστασίας του περιβάλλοντος και στην κατάρτιση των επιχειρηματιών και των εργαζομένων σε θέματα ειδικών μορφών τουρισμού. Η επικοινωνιακή στρατηγική θα καθορίσει τους τρόπους προσέλκυσης των τουριστών που ενδιαφέρονται για τις ειδικές μορφές τουρισμού.
- ✓ **Ερευνητικό πρόγραμμα για την διάδοση της χρήσης των ηλεκτροκίνητων οχημάτων «E-Tour»**
 Το E-Tour είναι ενταγμένο στο Κοινοτικό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανάπτυξη της Έρευνας και Τεχνολογίας της Γενικής Διεύθυνσης «Ενέργεια και Μεταφορές» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συγχρηματοδοτείται από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων και τον Δήμο Μυκόνου. Έχει τους ακόλουθους στόχους:
- ✓ την εφαρμογή, την αξιολόγηση και την προώθηση των πλεονεκτημάτων των ηλεκτροκίνητων δικύκλων και τρίκυκλων οχημάτων ως καθαρού - αποτελεσματικού και αξιόπιστου εναλλακτικού μέσου μετακίνησης,
  - ✓ την μείωση της ηχορύπανσης,
  - ✓ τη μείωση των ρύπων που προέρχονται από τα καύσιμα,
  - ✓ την μείωση των κυκλοφοριακών προβλημάτων και των απαιτούμενων χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων,
  - ✓ την ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών στις πόλεις,
  - ✓ την προβολή των ηλεκτροκίνητων δικύκλων και τρίκυκλων οχημάτων ως απάντησης στα προβλήματα της κυκλοφορίας, της μόλυνσης και της ηχορύπανσης που παρουσιάζονται σε όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις,
  - ✓ την προώθηση της χρήσης των ηλεκτροκίνητων δικύκλων και τρίκυκλων οχημάτων σε μεγάλη κλίμακα ώστε να αυξηθεί το ενδιαφέρον απόκτησής τους και κατά συνέπεια να καταστεί δυνατή η μείωση της τιμής πώλησής τους,
  - ✓ την προστασία του περιβάλλοντος,
  - ✓ την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Νομού Κυκλάδων,
  - ✓ την ενημέρωση, πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινού και των υπηρεσιών.

ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΟΤΑ

Στο χρονικό διάστημα από την ενεργοποίησή της η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. δραστηριοποιήθηκε και στην υποστήριξη των ΟΤΑ α' και β' βαθμού για την αντιμετώπιση των προβλημάτων καθυστέρησης στην υλοποίηση των δημοσίων έργων υποδομής.

Για την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων προβλημάτων υπεγράφησαν μεταξύ της Τ.Ε.Δ.Κ. Νομού Κυκλάδων, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων και της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. Προγραμματικές Συμβάσεις Τεχνικής και Επιστημονικής Υποστήριξης των ΟΤΑ. Στο πλαίσιο των Συμβάσεων αυτών, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. παρείχε υπηρεσίες υποστήριξης στη Τ.Υ.Δ.Κ. Νομού Κυκλάδων και στη Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων ασχολούμενο με:

- A. Τη διοίκηση, παρακολούθηση, επίβλεψη των εργασιών κατασκευής σημαντικών έργων ενταγμένων στο ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου 1994 - 1999 όπως π.χ. το Καταφύγιο Σκαφών Αναψυχής Κύθνου, το Κέντρο Διαχείρισης Σκαφών Σύρου, το Λύκειο Μυκόνου, το Λύκειο Τήνου, τα Λύκεια Σύρου, την Αγροτική Οδοποιία Κύθνου, το Λιμάνι Τήνου, το Λιμάνι Πάρου, τα έργα αξιοποίησης της λιμνοδεξαμενής Ίου, του φράγματος Μυκόνου και των φραγμάτων Αμοργού και Πάρου ΚΛΠ.

- B. Τη συμμετοχή στην εκπόνηση πενήντα εννέα (59) μελετών έργων του ΠΕΠ Ν. Αιγαίου 1994 - 1999 και μέχρι σήμερα σαράντα πέντε (45) μελετών έργων του ΠΕΠ Ν. Αιγαίου 2000 - 2006.

Η παρέμβαση αυτή της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων λειτούργησε καταλυτικά, έχει διευκολύνει στην πραγματοποίηση σημαντικού αριθμού μελετών και έργων και αναγνωρίστηκε και από το **Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το οποίο με ομόφωνη απόφασή του επιτρέπει στα στελέχη της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. να αναλαμβάνουν ως επιβλέποντες ή βοηθοί επιβλέποντες σε έργα ΟΤΑ ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων.**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- ✓ **“Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης Βιοτόπου Οχιάς της Μήλου (Περιοχή Natura)” - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Περιβάλλον 1994 - 1999”**
Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ, τον Δήμο Μήλου και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή και περιλαμβάνει:
  - ✓ την εκπόνηση μελέτης μέτρων διαχείρισης ειδών και ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης,
  - ✓ την δημιουργία κέντρου περιβαλλοντικής ενημέρωσης,
  - ✓ την πραγματοποίηση ενεργειών ενημέρωσης για τον βιότοπο.
- ✓ **Συνεργασία με την Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας (MOM) στην υλοποίηση του “Προγράμματος Αναγνώρισης των Καταφυγίων και του Πληθυσμού της Μεσογειακής Φώκιας στα Νησιά των Κυκλάδων” - Χρηματοδοτικό Μέσο “LIFE” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**
- ✓ **“Πρόγραμμα Επεξεργασίας και Επαναχρησιμοποίησης των Αστικών Λυμάτων σε Περιοχές Natura με Χρήση της Μεθόδου των Τεχνητών Υγροτόπων” - Άρθρο 10 του ΕΤΠΑ “ECOS - OUVERTURE”**
Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων (Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή), τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων, τον Δήμο Εξώμβουργου, τον Δήμο Αμοργού, τον Δήμο Βάρνας (Βουλγαρία) και τον Δήμο Λεμεσού (Κύπρος).
- ✓ **“Πρόγραμμα Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων Ανάφης - Ίου και Σικίνου” - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Περιβάλλον 1994 - 1999”**
Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με τους ΟΤΑ των τριών νησιών. Ολοκληρώθηκε ο ΧΥΤΑ Ανάφης, οι μελέτες σχεδιασμού διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και οι μελέτες προέγκρισης χωροθέτησης των έργων διάθεσης των στερεών αποβλήτων της Ίου και της Σικίνου.
- ✓ **“Πρόγραμμα Ολοκληρωμένης Παρέμβασης και Οικολογικής Προστασίας των Μικρών Νησιών του Αιγαίου: Νήσος Μακριά Ανάφης” - Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG II**
Πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, του Υπουργείου Αιγαίου και της Κοινότητας Ανάφης. Στόχος του προγράμματος ήταν η ανάδειξη της οικολογικής και ήπιας εναλλακτικής τουριστικής σημασίας των νησιών καθώς και η παροχή διευκολύνσεων ώστε να καταστεί δυνατή η διαμονή ατόμων που για λόγους επιστημονικούς και φυσιολατρικούς θα θελήσουν να τα επισκεφθούν και να μείνουν για ορισμένο χρονικό διάστημα.
- ✓ **Συμμετοχή στην υλοποίηση του “Προγράμματος για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Περιοχών: η περίπτωση των Κυκλάδων” - Χρηματοδοτικό Μέσο “LIFE” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**
Πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τους ΟΤΑ των νησιών Μήλου - Κιμώλου - Σίφνου - Σερίφου - Θήρας - Ανάφης - Ίου - Πάρου - Κουφονησιών - Δονούσας, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων, το Υπουργείο Αιγαίου και το ΥΠΕΧΩΔΕ. Ως στόχους είχε :
  - ✓ την ενίσχυση της ικανότητας επίλυσης κοινών προβλημάτων περιβάλλοντος,
  - ✓ την ανάπτυξη δράσεων με βάση της αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης,
  - ✓ την στήριξη των τοπικών αρχών στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- ✓ **“Η Ανάδειξη του Περιβάλλοντος ως Παράγοντα Ανάπτυξης στον Μεσογειακό Χώρο” - Πρόγραμμα “ARCHI-MED” Υποδράση 2.2. του άρθρου 10 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης**

Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ, τις Περιφέρειες του Ιταλικού Νότου, τη Μάλτα και την Κύπρο. Κύριος στόχος του έργου αποτέλεσε η διερεύνηση κοινής στρατηγικής και εφαρμοσμένων μέτρων χωροταξικής πολιτικής Ελλάδας – Ιταλίας για τη μακροπεριφέρεια “ARCHI-MED”. Ως εξειδικευμένοι στόχοι τέθηκαν:

- ✓ Η αξιοποίηση, η αναθεώρηση στις διαθέσιμες μελέτες με στόχο την ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων στις νησιωτικές και περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιφέρειες με απώτερο σκοπό την ανάδειξη των θετικών στοιχείων και αδυναμιών της προσέγγισης που αναπτύσσεται στο ΣΑΚΧ, παράλληλα δε η καταγραφή των αναγκών συμπλήρωσης και επαναθεώρησής του στο μέλλον.
- ✓ Η επισήμανση και ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων της μακροπεριφέρειας “ARCHI-MED”. Η επισήμανση και ανάδειξη ενδεχόμενων πλεονεκτημάτων και η ενίσχυση θεματικά οργανωμένων διαπεριφερειακών / διακρατικών συνεργασιών.
- ✓ Η αναζήτηση τρόπων σύνδεσης του σχετικού με την χωροταξία προβληματισμού στις περιφέρειες εφαρμογής των παραδειγμάτων επίδειξης με την αναπτυξιακή διαδικασία, σε στενή συνεργασία με αναπτυξιακούς και τοπικούς φορείς με έμφαση στους τομείς που συνδέονται με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.
- ✓ Ο επηρεασμός των Κοινοτικών Πολιτικών στις περιοχές του Στόχου 1 σε ότι αφορά την μακροπεριφέρεια “ARCHI-MED”.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

✓ “Ενεργειακό Κέντρο Κυκλάδων” – PROGRAMME “PERU” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Οι βασικοί στόχοι του Ενεργειακού Κέντρου είναι:

- ✓ Η αξιοποίηση των ανανεώσιμων ενεργειακών πόρων του Νομού.
- ✓ Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένου προγράμματος για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και την εξοικονόμηση ενέργειας.
- ✓ Η διαμόρφωση ενεργειακού σχεδιασμού για τα νησιά του Νομού.
- ✓ Η εκπαίδευση και η πληροφόρηση σε ενεργειακά θέματα και τεχνικές.

Υλοποιήθηκε με τη χρηματοδότηση και υποστήριξη της 17ης Γενικής Δ/νσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Κυβέρνηση των Βαλεαρίδων νήσων της Ισπανίας, το Ευρωπαϊκό δίκτυο Νησιωτικών Κέντρων για το Περιβάλλον και την Ενέργεια (Islenet) και την επιστημονική υποστήριξη του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Στη συνέχεια αναφέρονται τα έργα τα οποία ολοκληρώθηκαν από το Ενεργειακό Κέντρο Κυκλάδων με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη συμμετοχή διακρατικών εταιρών από χώρες της Ε.Ε.:

- ✓ **Εγκατάσταση ανεμογεννήτριας συνδεδεμένης με τη μονάδα αφαλάτωσης της νήσου Μυκόνου** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία του ΚΑΠΕ και την οικονομική υποστήριξη του Δήμου Μυκόνου).
- ✓ **Εγκατάσταση αυτόνομης πιλοτικής υβριδικής αιολικής - φωτοβολταϊκής μονάδας αφαλάτωσης της νήσου Θηρασίας** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία της ΗΛΙΟΔΥΝΑΜΗ ΜΕΠΕ και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων).
- ✓ **Διαχείριση της ζήτησης της ενέργειας στο δημόσιο τομέα** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία του ΕΜΠ, της ΛΔΚ και του Δήμου Μυκόνου).
- ✓ **Αιολική ενέργεια και περιβάλλον – Έρευνα για την διαπίστωση των περιβαλλοντικών θεμάτων που ανακύπτουν από την ανάπτυξη και λειτουργία αιολικών πάρκων** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία της CINAR Α.Ε.).
- ✓ **Έρευνα αγοράς για την επέκταση της χρήσης των φωτοβολταϊκών συστημάτων** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία του ΚΑΠΕ).
- ✓ **Δημιουργία ενεργειακά αυτόνομων κέντρων πληροφόρησης του πολίτη, οι ενεργειακές ανάγκες των οποίων θα καλύπτονται με την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** (υλοποιήθηκε με τη συνεργασία του Πανεπιστημίου Αθηνών).
- ✓ **Δημιουργία αιολικού και ηλιακού χάρτη Κυκλάδων** (υλοποιήθηκε με τη συνεργασία του ΚΑΠΕ).
- ✓ **Εγκατάσταση ανεμογεννήτριας συνδεδεμένης με τη μονάδα αφαλάτωσης της νήσου Σύρου** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία της ΔΕΥΑ Ερμούπολης, του ΕΜΠ και ιδιωτικών επιχειρήσεων).

- ✓ **Δημιουργία δικτύου αυτόνομων αιολικών - φωτοβολταϊκών σταθμών συλλογής και τηλε - μετάδοσης μετεωρολογικών δεδομένων** (υλοποιείται με τη συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων).
- ✓ **Μελέτη αξιοποίησης της γεωθερμικής ενέργειας με σκοπό την παραγωγή αφαλατωμένου νερού στη Μήλο** (ολοκληρώθηκε με τη συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων).
- ✓ **Μελέτες κατασκευής κέντρου περιβαλλοντικής ενημέρωσης στη Μήλο με εφαρμογή μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας, φυσικού δροσισμού - αερισμού και χρήση συστημάτων αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** (ολοκληρώθηκαν με τη συνεργασία του ΥΠΕΧΩΔΕ και του ΚΑΠΕ).
- ✓ **Δημιουργία οικίσκου / παρατηρητηρίου, λιμενίσκου και μονοπατιού προσπέλασης στη νήσο Μακριά Ανάφης, οι ενεργειακές ανάγκες των οποίων θα καλύπτονται με εφαρμογή συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας** (υλοποιήθηκε με την συνεργασία του Υπουργείου Αιγαίου).
- ✓ **Σχεδιασμός και συμμετοχή στην υλοποίηση του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης με θέμα "Ολοκληρωμένος Ενεργειακός Σχεδιασμός Κτιρίων"** με αντικείμενο την ανάλυση της ενεργειακής συμπεριφοράς ενός κτιρίου, την διαμόρφωση προτάσεων εξοικονόμησης ενέργειας με εφαρμογή συστημάτων ΑΠΕ και ΕΕ και τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων αυτών.

ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- ✓ **"Κέντρο Νέων Επιχειρηματιών" - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Βιομηχανία"**
Δημιουργήθηκε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Ανάπτυξης και το Επιμελητήριο Κυκλάδων. Το Κέντρο Νέων Επιχειρηματιών απευθύνθηκε στους νέους επιχειρηματίες και στόχο είχε την υποστήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, την εμπύχωση των ενδιαφερόμενων για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων, την ενημέρωση σε θέματα που άπτονται του επιχειρηματικού τους ενδιαφέροντος όπως τον τρόπο οργάνωσης, διοίκησης και χρηματοδότησης της επιχείρησής τους.

Κύριες δραστηριότητες του Κέντρου υπήρξαν η καταγραφή των νέων επιχειρηματιών στο νομό Κυκλάδων, η ενημέρωση των επιχειρηματιών του νομού, η πραγματοποίηση ημερίδων με θέματα που τους αφορούν και η δημιουργία μητρώου μελών που συγκροτήθηκε σε μορφή συνδέσμου με στόχο την ενεργοποίηση των επιχειρηματιών.

- ✓ **"Γραφείο Βιομηχανικής Αλλαγής" - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Βιομηχανία"**
Δημιουργήθηκε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Ανάπτυξης, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων και το Επιμελητήριο Κυκλάδων. Στους μήνες δραστηριοποίησής του οι πραγματοποιηθείσες ενέργειες αφορούν:
  - ✓ Βελτίωση ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικού πνεύματος.
  - ✓ Στήριξη και προώθηση των προϊόντων των ΜΜΕ σε νέες αγορές - εκπόνηση διαγνωστικών μελετών.
  - ✓ Βελτίωση του εξοπλισμού των ΜΜΕ και εισαγωγή - αφομοίωση νέων τεχνολογιών στη παραγωγική διαδικασία.
  - ✓ Προσαρμογή των δεξιοτήτων του προσωπικού των ΜΜΕ σε νέες τεχνολογίες και μεθόδους εργασίας.
  - ✓ Ενημέρωση σχετικά με τα θέματα ανάπτυξης, οργάνωσης, ανασυγκρότησης και διοίκησης των επιχειρήσεων.
  - ✓ Ενημέρωση και πληροφόρηση των υποψηφίων επενδυτών σχετικά με τα πλεονεκτήματα της περιοχής και τα παρεχόμενα κίνητρα από τον αναπτυξιακό νόμο και τα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα, το ισχύον νομοθετικό, θεσμικό, φορολογικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο που διέπει το καθεστώς των επενδύσεων.
  - ✓ Υποστήριξη των υποψηφίων επενδυτών στην πραγματοποίηση των επαφών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
  - ✓ Προώθηση της εικόνας της περιοχής στο εσωτερικό αλλά και στο εξωτερικό - έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων.
  - ✓ Διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρηματιών και προώθηση της υπεργολαβίας.
  - ✓ Παρακολούθηση στατιστικών δεδομένων - μεγεθών και των εξελίξεων στην τοπική οικονομία.

- ✓ Πληροφόρηση των επαγγελματιών οργανώσεων και συλλόγων, των ΟΤΑ του Νομού σε θέματα Ευρωπαϊκής αγοράς, δημόσιων προμηθειών, διαγωνισμών, χρηματοδοτικών προγραμμάτων, ανταγωνισμού, εξαγωγών και σε νομοθετικά, φορολογικά και χρηματοπιστωτικά θέματα.

✓ **“Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου Κυκλάδων” - Κοινοτική Πρωτοβουλία “ΜΜΕ”**

Με την υλοποίηση του έργου το οποίο είναι ένας συνδυασμός τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών καθώς και επιχειρηματικών πρακτικών, δημιουργήθηκε η κατάλληλη υποδομή που θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις των Κυκλάδων να συμμετάσχουν στο διεθνές εμπορικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, ελαχιστοποιώντας την από μέρους τους απαιτούμενη αρχική επένδυση.

Το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου προσφέρει στις επιχειρήσεις:

- ✓ εξελιγμένη πρόσβαση σε διεθνή επιχειρηματική πληροφορία,
- ✓ πρόσβαση σε νέα σύγχρονα κανάλια προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών,
- ✓ αυτοματοποίηση και διευκόλυνση των συναλλαγών και αυτόματη διανομή άυλων προϊόντων.

Με τη συμμετοχή τους στο Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου οι επιχειρήσεις των Κυκλάδων ανεξάρτητα από κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο ανήκουν, εντάσσονται σε ένα παγκόσμιο μοντέλο εμπορίου το οποίο εφαρμόζεται όλο και περισσότερο στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

✓ **“Δημιουργία του Συμβουλευτικού Δικτύου για την Αντιμετώπιση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας” - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 1994 - 1999**

Με στόχο την δημιουργία κατάλληλων συνθηκών άρσης των αιτιών αποκλεισμού στα νησιά του Νομού Κυκλάδων η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. και το Ενιαίο Κ.Ε.Κ. Νομού Κυκλάδων με την συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων προετοίμασαν - υπέβαλαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 1994 - 1999 πρόγραμμα οι κύριοι στόχοι του οποίου είναι:

- ✓ ο εντοπισμός και η περιγραφή των κοινωνικών χαρακτηριστικών των αποκλεισμένων ομάδων του Νομού Κυκλάδων και η αποτύπωση των αιτιών αποκλεισμού τους,
- ✓ η δημιουργία μίας δομής η οποία σε συνεργασία με τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, με τα γραφεία απασχόλησης του ΟΑΕΔ, τους ΟΤΑ και τους κοινωνικούς εταίρους στήριξε τις ομάδες αποκλεισμού στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

✓ **Διενέργεια έρευνας αγοράς για προϊόντα και τις υπηρεσίες των Κυκλάδων στην εσωτερική και διεθνή αγορά, εξετάζοντας τη θέση τους στη αγορά, την αναγνωρισιμότητα και την αποδοχή τους από τους καταναλωτές και τις προοπτικές ανάπτυξης που έχουν. Η έρευνα διεξήχθη σε ευρύ δείγμα πληθυσμού που περιελάμβανε επισκέπτες (αλλοδαπούς και Έλληνες), κατοίκους και επιχειρηματίες των νησιών αλλά και της υπόλοιπης χώρας και διαμορφωτές γνώμης.**

✓ **“Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού και Χάραξη Διαδρομών Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος - Πιλοτική Εφαρμογή / Αμοργός” - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 1994 - 1999**

Χρηματοδοτήθηκε από το Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 1994 - 1999 και περιελάμβανε:

- ✓ την εκπόνηση της μελέτης καθορισμού - οριοθέτησης και αποτύπωσης των λιθόστρωτων δρόμων και μονοπατιών της ν. Αμοργού που έχουν επιλεγεί ως Διαδρομές Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος,
- ✓ την σηματοδότηση - σήμανση των Διαδρομών, τον καθαρισμό τμημάτων τους και την αποκατάσταση κατεστραμμένων σημείων τους,
- ✓ την έκδοση εντύπου με τίτλο “Πολιτιστικός Περιηγητικός Οδηγός Αμοργού”, σε δύο (2) γλώσσες (ελληνική, αγγλική).

✓ **“Ένταξη και επανένταξη ανέργων γυναικών για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού” - Κοινοτική Πρωτοβουλία “NOW”**

Είχε ως στόχο την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας από άνεργες γυναίκες στο τομέα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

✓ **“Κοινοτικό Πρόγραμμα προώθησης της τοπικής παραδοσιακής γαστρονομίας” μέσω του οποίου θα προβληθεί η τοπική γαστρονομία - οι τοπικές επιχειρήσεις - τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου και θα προωθηθούν τα τοπικά προϊόντα.**

ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

- ✓ **Μηχανοργάνωση υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων**
 Η μηχανοργάνωση αφορά στις ακόλουθες υπηρεσίες: Τμήμα Βιομηχανίας, Τμήμα Εμπορίου, Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Τμήμα Αλιείας, Δ/νση Κτηνιατρικής, Δ/νση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού. Η μηχανοργάνωση περιλαμβάνει:
  - ✓ σχεδιασμό και ανάπτυξη τοπικών δικτύων υπολογιστών,
  - ✓ κάλυψη των λειτουργικών αναγκών με τη δημιουργία βάσεων δεδομένων και τη χρήση εφαρμογών αυτοματισμού γραφείου - MS Office,
  - ✓ σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης του προσωπικού,
  - ✓ συντήρηση και υποστήριξη του εξοπλισμού και του λογισμικού.
- ✓ **Διαμόρφωση πρότασης προς το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τη μηχανοργάνωση και τηλεματική διασύνδεση των υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο του Προγράμματος "Κλεισθής"**
 Άμεσο αποτέλεσμα της πρότασης ήταν η συμμετοχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων στους επιλεγμένους από την κεντρική διοίκηση και την αυτοδιοίκηση φορείς στους οποίους πραγματοποιούνται οι πιλοτικές εφαρμογές του Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" και συγκεκριμένα του έργου "Σύζευξις". Το έργο αποσκοπεί στη σύνδεση όλων των δημόσιων φορέων της χώρας με τη δημιουργία ενός δικτύου το οποίο θα καλύψει όλες τις ήδη υπάρχουσες τηλεπικοινωνιακές ανάγκες του Δημοσίου Τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (τηλεφωνία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πρόσβαση στο Internet, επικοινωνίες δεδομένων, τηλεδιάσκεψη, εικονοτηλεφωνία).
- ✓ **Τεχνική υποστήριξη Της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) Κυκλάδων, για το έργο "Ηλεκτρονική Διασύνδεση Ο.Τ.Α. - Δίκτυο Πληροφόρησης και Εξυπηρέτησης"**
 Στο πλαίσιο του έργου σχεδιάστηκαν και δημιουργήθηκαν η Τράπεζα Πληροφοριών και το Δίκτυο Ηλεκτρονικής Διασύνδεσης των Ο.Τ.Α. του Νομού. Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. έχει αναλάβει την τεχνική υποστήριξη για την ανάπτυξη / λειτουργία τους και ταυτόχρονα την ανάπτυξη και δημοσίευση σελίδων Web στο παγκόσμιο διαδίκτυο Internet με σκοπό την προβολή των δραστηριοτήτων και ενημερωτικού υλικού που αφορά στους ΟΤΑ και στα νησιά των Κυκλάδων.
- ✓ **Μηχανοργάνωση των υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού του Νομού - Πρόγραμμα "Ε.Π.Τ.Α.."**
 Τα έργα μηχανοργάνωσης αφορούν:
  - ✓ σχεδιασμό και ανάπτυξη τοπικών δικτύων υπολογιστών,
  - ✓ κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των Ο.Τ.Α. με τη χρήση συνδυασμένων εφαρμογών (όπως εφαρμογές δημοτολογίου - μητρώου αρρένων, πρωτοκόλλου, γραμματείας, ύδρευσης - αποχέτευσης, λογιστικής - προϋπολογισμού, μισθοδοσίας, διαχείρισης τελών, Τ.Α.Π., αυτοματισμού γραφείου - MS Office κ.α.),
  - ✓ σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης του προσωπικού,
  - ✓ συντήρηση και υποστήριξη του εξοπλισμού και του λογισμικού,
  - ✓ ανάπτυξη & λειτουργία ηλεκτρονικών δικτύων επικοινωνίας μεταξύ των πρώην κοινοτικών καταστημάτων και των κεντρικών γραφείων των νέων δήμων.
- ✓ **Μηχανοργάνωση του Ενιαίου Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης Νομού Κυκλάδων**
 Η μηχανοργάνωση αφορά την ανάπτυξη δικτύου ηλεκτρονικών υπολογιστών, την υποστήριξη - διαχείριση εφαρμογών τηλεκαίτευσης και την δημιουργία πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.
- ✓ **Σχεδιασμός - δημιουργία - τεχνική υποστήριξη και ενημέρωση του Web Site της Νομαρχιακής Επιτροπής Τουριστικής Προβολής Κυκλάδων**
 Σκοπός της δημιουργίας του Web Site είναι η τόνωση του εσωτερικού τουρισμού και η προβολή του νόμου και κάθε νησιού σε τουρίστες από το εξωτερικό χρησιμοποιώντας την αμεσότητα του διαδικτύου. Έχει ήδη πραγματοποιηθεί η πρώτη φάση του Web Site η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες γενικού περιεχομένου για το κάθε νησί, τον πολιτισμό και την ιστορία των Κυκλάδων, ενώ αυτήν την στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη η δεύτερη φάση η οποία περιλαμβάνει παροχή πληροφοριών για τους τρόπους προσέγγισης στα νησιά και τις πολιτιστικές δραστηριότητες των φορέων κάθε νησιού.

- ✓ Σχεδιασμός - δημιουργία - τεχνική υποστήριξη και ενημέρωση του Web Site του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης της Δ/σης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Κυκλάδων
- ✓ Συμμετοχή στο Έργο "ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ 2000" - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Έρευνα & Τεχνολογία 1994 - 1999"
Εταίροι του Έργου ήταν το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (συντονιστής του έργου), το Πανεπιστήμιο Πατρών, Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σύνδεσμος Βιομηχάνων Πελοποννήσου & Δυτ. Ελλάδας, Νομαρχιακή Επιχείρηση Ανάπτυξης Αχαΐας, ΤΕΔΚ Ν. Λέσβου, ΤΕΔΚ Ν. Πρέβεζας, ΖΕΥΣ Α.Ε., Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.. Στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:
  - ✓ Μετατροπή της δικτυακής τοποθεσίας (www.teleworking2000.com <<http://www.teleworking2000.com>>) σε "δυναμικό" portal με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις, στους υποψήφιους τηλεργαζόμενους και στους οργανισμούς για on-line συζητήσεις με ειδικούς όσον αφορά σε θέματα τηλεργασίας, ηλεκτρονικές ανακοινώσεις, αναζήτηση μελετών, βιβλιογραφίας και στοιχείων σχετικών με την τηλεργασία, αναζήτηση και απόκτηση λειτουργικών προγραμμάτων / εφαρμογών χρησιμών για τηλεργαζόμενους,
  - ✓ Δημιουργία τηλε-μαθημάτων (μαθήματα από απόσταση μέσω του Internet) στη δικτυακή τοποθεσία (www.teleworking2000.com <<http://www.teleworking2000.com>>) τα οποία αφορούν επιλεγμένες περιοχές θεμάτων.
  - ✓ Σύνταξη και υπογραφή του Πρώτου Ελληνικού Μνημονίου Κατανόησης για την Τηλεργασία το οποίο υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Υπουργείο Εργασίας. Το Μνημόνιο αφορά στη συμφωνία των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε κοινούς κανόνες και οδηγίες για την ανάπτυξη της Τηλεργασίας στην Ελλάδα και το περιεχόμενό του αναφέρεται στα θέματα σχέσεων εργασίας, κινήτρων, φορολόγησης, ασφάλισης, κατάρτισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

3.1. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται η περιοχή παρέμβασης στην οποία υλοποιείται το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ των Κυκλάδων.

ΝΗΣΙ	ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ (τέως ΟΤΑ)
ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ LEADER+		
ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	Κ. ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ	Κ. ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ
ΑΜΟΡΓΟΣ	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΑΠΓΙΑΛΗΣ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΚΑΤΑΠΟΛΩΝ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΘΟΛΑΡΙΩΝ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΒΡΟΥΤΣΗ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΑΡΚΕΣΙΝΗΣ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΑΜΟΡΓΟΥ (ΕΔΡΑ)
ΘΗΡΑ	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΘΗΡΑΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΒΟΘΩΝΟΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΕΞΩ ΓΩΝΙΑΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΓΩΝΙΑΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΗΜΕΡΟΒΗΓΛΙΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΠΥΡΓΟΥ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΜΕΣΑΡΙΑΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
	Κ. ΟΙΑΣ	Κ. ΟΙΑΣ
ΙΟΣ	Δ. ΙΗΤΩΝ	Δ. ΙΟΥ
ΚΕΑ	Δ. ΚΕΑΣ	Δ. ΚΕΑΣ
ΚΥΘΝΟΣ	Δ. ΚΥΘΝΟΥ	Κ. ΚΥΘΝΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΚΥΘΝΟΥ	Κ. ΔΡΥΟΠΙΔΟΣ
ΜΗΛΟΣ	Δ. ΜΗΛΟΥ	Δ. ΜΗΛΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΜΗΛΟΥ	Κ. ΑΔΑΜΑΝΤΑ
ΜΥΚΟΝΟΣ	Δ. ΜΥΚΟΝΟΥ	Δ. ΜΥΚΟΝΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΜΥΚΟΝΟΥ	Κ. ΑΝΩ ΜΕΡΙΑΣ

ΠΑΡΟΣ	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΜΑΡΠΗΣΣΗΣ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΝΑΟΥΣΗΣ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΛΕΥΚΩΝ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΚΩΣΤΟΥ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΑΡΧΙΛΟΧΟΥ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΑΓΚΑΙΡΙΑΣ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Δ. ΠΑΡΟΥ
ΣΕΡΙΦΟΣ	Δ. ΣΕΡΙΦΟΥ	Δ. ΣΕΡΙΦΟΥ
ΣΙΦΝΟΣ	Δ. ΣΙΦΝΟΥ	Κ. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΣΙΦΝΟΥ	Κ. ΑΡΤΕΜΩΝΟΣ
ΣΥΡΟΣ	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΧΡΟΥΣΩΝ
	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΓΑΛΗΣΣΑ
	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΠΑΓΟΥ
	Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	Κ. ΜΑΝΝΑ
	Δ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	Κ. ΦΟΙΝΙΚΑΣ
	Δ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	Κ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	Κ. ΒΑΡΗΣ
ΤΗΝΟΣ	Δ. ΤΗΝΟΥ	Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΥ
	Δ. ΤΗΝΟΥ	Δ. ΤΗΝΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΤΗΝΟΥ	Κ. ΔΥΟ ΧΩΡΙΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Ο.Π.Α.Χ. Π.Ε.Π. ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		
ΑΝΑΦΗ	Κ. ΑΝΑΦΗΣ	Κ. ΑΝΑΦΗΣ
ΘΗΡΑΣΙΑ	Κ. ΟΙΑΣ	Κ. ΘΗΡΑΣΙΑΣ
ΚΙΜΩΛΟΣ	Κ. ΚΙΜΩΛΟΥ	Κ. ΚΙΜΩΛΟΥ
ΣΙΚΙΝΟΣ	Κ. ΣΙΚΙΝΟΥ	Κ. ΣΙΚΙΝΟΥ
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ	Κ. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	Κ. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Κ. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	Κ. ΑΝΩ ΜΕΡΙΑΣ

Επίσης στη περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνεται το σύνολο των ακατοίκητων νησιών του νομού Κυκλάδων καθώς και οι νησίδες που βρίσκονται διάσπαρτες στο θαλάσσιο χώρο των Κυκλάδων:

ΝΗΣΙΔΑ	ΔΗΜΟΙ, ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ, ΟΙΚΙΣΜΟΙ
ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ LEADER+	
ΔΙΔΥΜΗ, Η	ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ
ΣΤΡΟΠΥΛΟ, ΤΟ	ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ
ΓΡΑΜΠΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΑΜΟΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΥΡΙΑ, ΤΑ	ΑΜΟΡΓΟΣ

ΓΡΑΜΒΟΥΣΣΑ, Η	ΑΡΚΕΣΙΝΗ
ΦΕΛΟΥΚΑ, Η	ΑΡΚΕΣΙΝΗ
ΨΑΛΙΔΑ, Η	ΑΡΚΕΣΙΝΗ
ΑΝΩ ΑΝΤΙΚΕΡΙ, ΤΟ	ΚΑΤΑΠΟΛΑ
ΚΑΤΩ ΑΝΤΙΚΕΡΙ, ΤΟ	ΚΑΤΑΠΟΛΑ
ΒΑΡΒΑΡΟΥΣΑ, Η	ΑΝΩ ΣΥΡΟΣ
ΓΥΑΡΟΣ, Η	ΑΝΩ ΣΥΡΟΣ
ΑΝΥΔΡΟΣ, Ο	ΘΗΡΑ
ΑΣΚΑΝΙΑ, ΤΑ	ΘΗΡΑ
ΑΣΠΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΘΗΡΑ
ΕΣΧΑΤΗ, Η	ΘΗΡΑ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙ, Η	ΘΗΡΑ
ΠΕΤΑΛΙΔΙ, ΤΟ	ΙΟΣ
ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΣ, Η	ΚΟΡΡΗΣΙΑ
ΠΙΠΕΡΙ, ΤΟ	ΔΡΥΟΠΙΔΑ
ΑΚΡΑΘΙΟΝ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΑΝΑΝΕΣ, ΟΙ	ΜΗΛΟΣ
ΑΝΤΙΜΗΛΟΣ, Η	ΜΗΛΟΣ
ΑΡΚΑΔΙΟ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΠΑΞΙΜΑΔΙ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΠΗΛΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΚΤΑΠΟΔΙΑ, ΤΑ	ΑΝΩ ΜΕΡΑ
ΤΡΑΓΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΑΝΩ ΜΕΡΑ
ΔΗΛΟΣ, Η	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΚΑΒΟΥΡΑΣ, Ο	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΚΡΟΜΜΥΔΙ, ΤΟ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΜΑΡΜΑΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΜΠΑΟΣ, Ο	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΡΗΝΕΙΑ, Η	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΣΦΟΝΤΗΛΙ, ΤΟ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΑ, Η	ΑΝΩ ΣΑΓΚΡΙΟΝ
ΔΡΥΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΜΑΡΠΗΣΣΑ
ΜΑΚΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΜΑΡΠΗΣΣΑ
ΑΓΙΑ ΚΑΛΗ, Η	ΝΑΟΥΣΑ
ΑΓΙΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ, Ο	ΝΑΟΥΣΑ
ΓΑΪΔΟΥΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΓΑΛΙΑΤΣΟΣ, Ο	ΝΑΟΥΣΑ
ΓΛΑΡΟΠΟΥΝΤΑ, Η	ΝΑΟΥΣΑ
ΕΒΡΙΟΚΑΣΤΡΟ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΜΑΥΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΜΙΚΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΠΑΝΤΕΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ

ΤΕΤΑΡΤΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΤΗΓΑΝΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΤΟΥΡΛΟΣ, Ο	ΝΑΟΥΣΑ
ΦΙΛΙΔΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΦΟΙΝΙΣΣΕΣ, ΟΙ	ΝΑΟΥΣΑ
ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Ο	ΠΑΡΟΣ
ΑΣΠΡΟ, ΤΟ	ΒΑΡΗ
ΝΑΤΑ, ΤΑ	ΒΑΡΗ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ, ΤΟ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ
ΣΧΙΝΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ
ΒΟΥΣ, Ο	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΓΛΑΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΣΕΡΙΦΟΠΟΥΛΑ, Η	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΚΙΤΡΙΑΝΗ, Η	ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ
ΑΚΑΜΑΤΗΣ, Ο	ΓΑΥΡΙΟ
ΓΑΙΔΑΡΟΣ, Ο	ΓΑΥΡΙΟ
ΜΕΓΑΛΟ, ΤΟ	ΓΑΥΡΙΟ
ΠΛΑΤΥ, ΤΟ	ΓΑΥΡΙΟ
ΠΡΑΣΣΟ, ΤΟ	ΓΑΥΡΙΟ
ΤΟΥΡΛΙΤΗΣ, Ο	ΓΑΥΡΙΟ
ΜΑΚΡΑ, Η	ΑΝΑΦΗ
ΜΑΚΡΑ, ΤΑ	ΑΝΑΦΗ
ΠΑΧΕΙΑ, ΤΑ	ΑΝΑΦΗ
ΦΤΕΝΑ, ΤΑ	ΑΝΑΦΗ
ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΔΙΠΛΟ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΚΑΒΟΥΡΑΣ, Ο	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΡΕΥΜΑΤΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ, Η	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΤΣΙΜΗΝΤΗΡΙ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΦΕΙΡΑ, ΤΑ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, Η	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΜΑΧΑΙΡΕΣ, ΟΙ	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΣΚΥΛΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ, Η	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΒΕΝΕΤΙΚΟ, ΤΟ	ΗΡΑΚΛΕΙΑ
ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΒΕΛΑΣ, Ο	ΗΡΑΚΛΕΙΑ
ΜΙΚΡΟΣ ΑΒΕΛΑΣ, Ο	ΗΡΑΚΛΕΙΑ
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ο	ΚΙΜΩΛΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, Ο	ΚΙΜΩΛΟΣ
ΠΟΛΥΑΓΟΣ, Η	ΚΙΜΩΛΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, Ο	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΒΟΥΛΓΑΡΗ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ

ΓΛΑΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΚΑΤΩ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ, ΤΟ	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΚΕΡΟΣ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΛΑΖΑΡΟΣ, Ο	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΜΕΓΑΛΗ ΠΛΑΚΑ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΠΛΑΚΗ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΠΡΑΣΟΥΡΑ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΤΣΟΥΛΟΥΦΙ, ΤΟ	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΔΥΣΒΑΤΟΝ, ΤΟ	ΠΑΝΟΡΜΟΣ
ΑΒΟΛΑΔΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ, Ο	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΒΟΣ, Ο	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΚΑΡΔΙΩΤΙΣΣΑ, Η	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΑΡΤΙΛΟΣ, Η	ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΑ
ΚΛΙΔΟΥΡΑ, Η	ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΑ
ΟΦΕΙΔΟΥΣΣΑ, Η	ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΑ
ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Ο	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ
ΔΡΑΚΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ
ΤΡΙΑ ΑΔΕΛΦΙΑ, ΤΑ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

Η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ Κυκλάδων καλύπτεται εν μέρει από το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (Ο.Π.Α.Α.Χ.) του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006 το οποίο πραγματοποιείται στα νησιά: Ανάφη, Θηρασιά, Κίμωλος, Σίκινος και Φολέγανδρος. Στα νησιά αυτά, οι δράσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ που θα πραγματοποιηθούν διαφοροποιούνται και το είδος της διαφοροποίησης παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 4 που ακολουθεί.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΝΗΣΙΩΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η κατάταξη των νησιών βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006:

Ομάδα I: Μύκονος, Σύρος, Πάρος και Θήρα.

Ομάδα II: Τα υπόλοιπα νησιά της καθαρής περιοχής LEADER+ Κυκλάδων και οι νησίδες.

Ομάδα III: Τα νησιά της περιοχής εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006 (Ανάφη, Θηρασιά, Κίμωλος, Σίκινος και Φολέγανδρος).

Ιδιαίτερη προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια που θα υλοποιηθούν στα νησιά της Ομάδας II.

3.2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+ (σε ευρώ)

Συνολικό κόστος (1=2+5)	6.723.389,05
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	4.800.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΓΠΕ-Π (3)	3.797.368,29
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	1.002.631,71
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	1.923.389,05

3.3. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

Το **Θέμα Συμπερίωσης** ή με άλλα λόγια ο Κεντρικός Στόχος του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ των Κυκλάδων διατυπώνεται ως εξής:

“Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ: Η Ανάδειξη του Πολιτισμού και του Περιβάλλοντος, η Προστασία τους, η Προβολή - Προώθηση των Τοπικών Προϊόντων και Υπηρεσιών, Μέσα από Δράσεις Δικτύωσης, Ποιότητας και Καινοτομίας”

Οι **Στρατηγικοί Στόχοι** του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ Κυκλάδων είναι οι ακόλουθοι:

Στρατηγικός Στόχος Α’:

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής μέσω εφαρμογής ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που θα αμβλύνουν τα μειονεκτήματα και θα μειώνουν τις ανισότητες στην ποιότητα ζωής μεταξύ των νησιών των Ομάδων I, II και III (όπως αυτά έχουν καταταχθεί βάσει των αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης που έχουν καθορισθεί από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006).

Στρατηγικός Στόχος Β’:

Η ανάπτυξη ενός βιώσιμου κοινωνικού ιστού μέσω της άρσης της απομόνωσης σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Οι **Τακτικοί Στόχοι** του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ που πρέπει να ικανοποιηθούν μέσα από την υλοποίησή του, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Τακτικός Στόχος 1	Διαφοροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος της περιοχής
Τακτικός Στόχος 2	Ανάπτυξη δικτύωσης σε παραγωγικούς τομείς της περιοχής
Τακτικός Στόχος 3	Προώθηση ίσων ευκαιριών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας
Τακτικός Στόχος 4	Προώθηση της έννοιας της ποιότητας στην παραγωγή προϊόντων και στην παροχή υπηρεσιών
Τακτικός Στόχος 5	Προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς
Τακτικός Στόχος 6	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών με την αξιοποίηση καινοτόμων και σύγχρονων τεχνολογιών
Τακτικός Στόχος 7	Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης
Τακτικός Στόχος 8	Χρήση νέων τεχνολογιών για την καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά
Τακτικός Στόχος 9	Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών και παραθαλάσσιων περιοχών των νησιών καθώς και των νησιών μεταξύ τους

3.4. ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

Το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ Κυκλάδων διαρθρώνεται σε δύο Άξονες Προτεραιότητας.

1^{ος} ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Ολοκληρωμένες, πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης

Οι δράσεις που θα ενισχυθούν στα πλαίσια του Άξονα εντάσσονται σε 4 Μέτρα.

Μέτρο 1.1: Τεχνική στήριξη Φορέων Υλοποίησης (Ομάδων Τοπικής Δράσης)

Μέτρο 1.2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα

Μέτρο 1.3: Υποστηρικτικές ενέργειες

Μέτρο 1.4: Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2^{ος} ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών

Οι δράσεις που θα ενισχυθούν στα πλαίσια του Άξονα εντάσσονται σε 2 Μέτρα.

Μέτρο 2.1: Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας: διατοπική – διαπεριφερειακή συνεργασία

Μέτρο 2.2: Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών – διακρατική συνεργασία

1^{ΟΣ} ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ, ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μέτρο 1.1: Τεχνική στήριξη φορέων υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης)

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ) (ΣΕ ΕΥΡΩ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	912.500,00
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	897.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	672.750,00
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	224.250,00
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	15.500,00

Το Μέτρο 1.1 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις:

1.1.1: Στελέχωση και λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.).

1.1.3: Αξιολόγηση Προγράμματος και επενδυτικών σχεδίων.

1.1.4: Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.).

Αποδέκτες: Ο.Τ.Δ.

Μέτρο 1.2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ) (ΣΕ ΕΥΡΩ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	4.556.019,73
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	2.774.188,76
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	2.278.009,87
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	496.178,90
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	1.781.830,97

Το Μέτρο 1.2 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις οι οποίες αναλύονται σε Δράσεις :

Πράξεις	Δράσεις
1.2.1. Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης	1.2.1.1. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής
	1.2.1.2. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής
	1.2.1.3. Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)
	1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ)

	1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ)
1.2.2. Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας	1.2.2.1. Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)
	1.2.2.3. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής
	1.2.2.4. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής (όχι αλευρικής παραγωγής)
	1.2.2.5. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές
	1.2.2.6. Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση
	1.2.2.7. Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία)
	1.2.2.11. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης

Αποδέκτες: Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συλλογικοί φορείς (ανάλογα με τη Δράση).

Μέτρο 1.3: Υποστηρικτικές ενέργειες

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ) (ΣΕ ΕΥΡΩ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	322.871,45
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	280.010,02
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	210.007,51
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	70.002,50
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	42.861,44

Το Μέτρο 1.3 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις οι οποίες αναλύονται σε Δράσεις :

Πράξη	Δράση
1.3.2. Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης	
1.3.3. Ενέργειες προβολής – προώθησης – ευαισθητοποίησης	1.3.3.1. Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του πληθυσμού για το Τοπικό Πρόγραμμα
	1.3.3.2. Ενέργειες προβολής – προώθησης τομέων και περιοχών από συλλογικούς φορείς

Αποδέκτες: Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συλλογικοί φορείς, ΜΜΕ, συλλογικοί φορείς ΜΜΕ, Ο.Τ.Δ., Ο.Τ.Α., Ν.Α. (ανάλογα με τη Δράση).

Μέτρο 1.4: Προστασία - ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ) (ΣΕ ΕΥΡΩ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	681.997,89
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	648.801,23
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	486.600,92
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	162.200,31
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	33.196,67

Το Μέτρο 1.4 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις οι οποίες αναλύονται σε Δράσεις :

Πράξη	Δράση
1.4.1. Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος	1.4.1.1. Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000
	1.4.1.2. Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος
	1.4.1.4. Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια
1.4.2. Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	1.4.2.1. Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λ.π) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σε εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης
	1.4.2.2. Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς
	1.4.2.3. Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής, ναυτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
1.4.3. Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς	

Αποδέκτες: Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συλλογικοί φορείς, πολιτιστικοί σύλλογοι και σωματεία, Ο.Τ.Δ., Ο.Τ.Α., επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., Μ.Κ.Ο. με σχετικό καταστατικό σκοπό (ανάλογα με τη Δράση).

2^{ΟΣ} ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Μέτρο 2.1: Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας: διατοπική - διαπεριφερειακή συνεργασία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ) (ΣΕ ΕΥΡΩ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	125.000,00
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	100.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	75.000,00
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	25.000,00
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	25.000,00

Το Μέτρο 2.1 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις:

- 2.1.1. Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού.
- 2.1.2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας.
- 2.1.3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας.
- 2.1.4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς

Αποδέκτες: Ο.Τ.Δ.

Μέτρο 2.2: Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών: διακρατική συνεργασία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (ΣΕ ΕΥΡΩ)	
Συνολικό κόστος (1=2+5)	125.000,00
Δημόσια Δαπάνη (2=3+4)	100.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή - ΕΓΤΠΕ-Π (3)	75.000,00
Εθνική Συμμετοχή - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (4)	25.000,00
Ιδιωτική Συμμετοχή (5)	25.000,00

Το Μέτρο 2.2 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις:

- 2.2.1. Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού.

- 2.2.2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας.
- 2.2.3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας.
- 2.2.4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς

Αποδέκτες: Ο.Τ.Δ.

3.5. Ο ΠΙΛΟΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

Το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ Κυκλάδων δίδει μεγάλη βαρύτητα:

- ❑ στη καινοτομία και στην ποιότητα,
- ❑ στη δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων,
- ❑ στη κοινή προβολή και προώθηση,
- ❑ στη συνεργασία και συλλογική στήριξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Επιδίωξη του είναι η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των νησιών, η αξιοποίηση των φυσικών, ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και η προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Η έννοια «πιλοτικός χαρακτήρας» θα επιτευχθεί με:

- ❑ την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν τις ιδιομορφίες των νησιών,
- ❑ την εφαρμογή νέων μεθόδων που αξιοποιούν τόσο το ανθρώπινο δυναμικό όσο και τους φυσικούς πόρους της περιοχής,
- ❑ την διασύνδεση έργων - δράσεων ή και επιχειρήσεων όλων των τομέων της οικονομίας, οι οποίοι κατά παράδοση είναι ανεξάρτητοι.

Τα παραπάνω θα επιτευχθούν μέσα από δράσεις που αφορούν :

- ❑ τη δημιουργία μικρών βιώσιμων επιχειρήσεων, στον τομέα του τουρισμού, της μεταποίησης των τοπικών προϊόντων και της βιοτεχνίας,
- ❑ την ανάπτυξη νέων ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών,
- ❑ την προστασία και ανάδειξη φυσικών και πολιτιστικών πόρων και
- ❑ τη δικτύωση μέσω συνεργασιών.

Ο πιλοτικός χαρακτήρας θα εξασφαλισθεί από την υλοποίηση των ενισχυόμενων επενδύσεων.

3.6. ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Στα πλαίσια της υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ ισχύουν οι παρακάτω περιορισμοί:

Για τον υποψήφιο επενδυτή

1. Τα άτομα του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε., της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος LEADER+, της Υπηρεσιακής Δομής της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε., των επιτροπών αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων και εξέτασης των ενστάσεων, δεν μπορούν να συμμετέχουν σε επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER+, οι ίδιοι ή μέσω παρένθετων φυσικών ή νομικών προσώπων καθώς και οι σύζυγοι και συγγενείς α' βαθμού αυτών.

Ως παρένθετα φυσικά ή νομικά πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που δρουν ιδίω ονόματι, αλλά για λογαριασμό των ατόμων που εμπίπτουν στο σχετικό αποκλεισμό.

Στην περίπτωση νομικού προσώπου, θεωρείται ότι δρα ως παρένθετο όταν συμμετέχουν σε αυτό πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20% ή έχουν την ιδιότητα του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου ή του Διαχειριστή. Αντίθετα, δεν θεωρείται ότι δρουν ως παρένθετα νομικά πρόσωπα οι φορείς που εκπροσωπούνται από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό και εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου ή συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, όπως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές ΟΤΑ, Συνεταιρισμοί, Σύλλογοι, Επιμελητήρια κλπ.

2. Ο υποψήφιος επενδυτής δεν πρέπει να έχει υπερβεί το 65^ο έτος της ηλικίας του. Επίσης δεν πρέπει να είναι συνταξιούχος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού, ούτε να είναι δικαιούχος που λαμβάνει σύνταξη αποθανόντα.
3. Ο υποψήφιος επενδυτής θα πρέπει να έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.
4. Ο υποψήφιος επενδυτής δεν θα πρέπει να είναι εν ενεργεία δημόσιος υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 2683/99.
5. Για την αποφυγή συσσώρευσης των πόρων τα επενδυτικά σχέδια που ο ίδιος τελικός αποδέκτης (ή και φυσικό ή νομικό παρένθετο πρόσωπο αυτού ή και νομικό πρόσωπο, στο οποίο αυτός μετέχει) μπορεί να υλοποιήσει είτε στο πλαίσιο της ίδιας δράσης, είτε σε διαφορετικές δράσεις του προγράμματος δεν μπορούν συνολικά να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 440.000 ΕΥΡΩ (επιλέξιμος προϋπολογισμός). Ο περιορισμός αυτός ισχύει για συμμετοχή του ίδιου αποδέκτη, τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο χώρας και εξασφαλίζεται το αργότερο κατά την υπογραφή της σύμβασης με την Ο.Τ.Δ. και μετά από σχετική υπεύθυνη δήλωση του τελικού αποδέκτη. Στον ανωτέρω περιορισμό δεν υπάγονται νομικά παρένθετα πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει ο συγκεκριμένος τελικός αποδέκτης και τα οποία εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου ή συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, όπως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές ΟΤΑ, Συνεταιρισμοί, Σύλλογοι, Επιμελητήρια κτλ.

Για την επενδυτική πρόταση

1. Το μέγιστο ύψος επιλέξιμου συνολικού προϋπολογισμού ανά επένδυση ανέρχεται, κατά κανόνα, μέχρι 440.000 ευρώ. Τυχόν επενδύσεις μεγαλύτερου ύψους εξετάζονται, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος.
2. Είναι δυνατόν το συνολικό κόστος ενός επενδυτικού σχεδίου να υπερβαίνει το όριο των 440.000 ευρώ, αλλά το συνολικό ποσό της επιδότησης υπολογίζεται με βάση το ποσό των 440.000 ευρώ και το ποσοστό ενίσχυσης που ισχύει για τη σχετική Δράση και τη συγκεκριμένη περιοχή. Στις περιπτώσεις αυτές, ο τελικός αποδέκτης δεσμεύεται για την ολοκλήρωση του συνολικού φυσικού αντικείμενου που προβλέπεται στην πρότασή του και η αναλογούσα ενίσχυση για κάθε φάση υλοποίησης υπολογίζεται και αποδίδεται σύμφωνα με την αναλογία συνολικού και επιλέξιμου κόστους. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητα και η βιωσιμότητα της μονάδας / επιχείρησης.

Διαφορά μεταξύ συνολικού και επιλέξιμου κόστους ενός επενδυτικού σχεδίου, εκτός από την ανωτέρω περίπτωση υπέρβασης του ορίου των 440.000 ΕΥΡΩ μπορεί να δικαιολογηθεί στην περίπτωση που το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου υπερβαίνει το διαθέσιμο ποσό της Δράσης και εφόσον η διαφορά αυτή δεν υπερβαίνει το 75% του συνολικού προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα ως άνω αναφερόμενα.

3. Στην περίπτωση που η ίδια συμμετοχή επενδυτικού σχεδίου που εντάσσεται στις κατηγορίες Πράξεων 1.2.1 “Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης” και 1.2.2 “Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας” καλύπτεται εν μέρει από τραπεζικό δάνειο, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 60% της συνολικής ίδιας συμμετοχής (ίδιοι πόροι και δάνεια). Στην κατηγορία Πράξης 1.2.3 “Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών”, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της συνολικής ίδιας συμμετοχής.

Στις περιπτώσεις που το συνολικό κόστος ενός επενδυτικού σχεδίου υπερβαίνει το όριο των 440.000 ευρώ, στις κατηγορίες Πράξης 1.2.1 και 1.2.2 το ύψος των ιδίων πόρων πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον μέχρι το 40% της ίδιας συμμετοχής που αντιστοιχεί στο επιλέξιμο κόστος του σχεδίου.

4. Ο προϋπολογισμός δημοσίων έργων μη ανταποδοτικών (μικρών υποδομών που κρίνονται αναγκαίες στα πλαίσια της ολοκληρωμένης παρέμβασης της περιοχής) που μπορούν να ενταχθούν στο Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ ανέρχεται μέχρι 15% του συνολικού κόστους του Τοπικού Προγράμματος.

5. Οι εταίροι της Ο.Τ.Δ. έχουν δυνατότητα ένταξης έργων στο Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ σε ποσοστό μέχρι 25% του συνολικού προϋπολογισμού του Τοπικού Προγράμματος. Τυχόν υπέρβαση του ποσοστού αυτού μπορεί να εξετασθεί, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος.
6. Ο προϋπολογισμός της επενδυτικής πρότασης αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.
7. Απαραίτητη προϋπόθεση η ύπαρξη οικοπέδου στην περίπτωση κατασκευής κτιρίου.

Ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς του επενδυτικού σχεδίου μπορούν να γίνουν αποδεκτά : τίτλοι κυριότητας (συμβόλαιο πώλησης, δωρεά, γονική παροχή, δικαστική απόφαση αναγνωριστική χρησικτησίας, κληρονομική διαδοχή κτλ.), οι οποίοι θα συνοδεύονται από πλήρη σειρά πιστοποιητικών από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο (βαρών, μη διεκδικήσεων, ιδιοκτησίας, μεταγραφής), πολυετές μισθωτήριο συμβόλαιο, σύμβαση χρησιδανείου, σύμβαση παραχώρησης χρήσης ή και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο αποδεικνύει κατά περίπτωση την κατοχή ή χρήση κυρίως στις περιπτώσεις ανυπαρξίας τίτλων για δημόσιες εκτάσεις και για πράξεις δημοσίου χαρακτήρα.

Στις περιπτώσεις μίσθωσης και εφόσον στο επενδυτικό σχέδιο προβλέπονται νέες κτιριακές εγκαταστάσεις απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο μίσθωσης με διάρκεια τουλάχιστον 20 ετών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης για ένταξη στο Τοπικό Πρόγραμμα και πιστοποιητικό μεταγραφής. Για λοιπές επενδύσεις (βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων ή και προμήθεια εξοπλισμού) απαιτείται συμφωνητικό μίσθωσης ή επαγγελματικής μίσθωσης (για επιχειρήσεις), θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ., διάρκειας τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και στην περίπτωση που το συμφωνητικό έχει διάρκεια άνω των 9 ετών να έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικά και να έχει μεταγραφεί εν συνεχεία στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Αντίστοιχα, τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα πρέπει να τηρούνται για συμβάσεις χρησιδανείου ή συμβάσεις παραχώρησης χρήσης.

8. Το ακίνητο στο οποίο υλοποιείται η επενδυτική πρόταση θα πρέπει κατά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης με την Ο.Τ.Δ. να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επί αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις και υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται η βιωσιμότητα της επένδυσης είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:
  - η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου, προκειμένου ο τελικός αποδέκτης να καλύψει το προβλεπόμενο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής με δανεισμό στην περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα εγγραφής εμπράγματων βαρών σε άλλο ακίνητο του,
  - η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
  - η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή.

Επιπλέον, για Αγροτικές Συν/κές Οργανώσεις (Α.Σ.Ο.) είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί:

- σε εξασφάλιση δανείου, που χορηγείται στους ως άνω φορείς για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου,
- σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε για την αγορά του ακινήτου επί του οποίου θα υλοποιηθεί η επένδυση,
- σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε για τη συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα στην οποία εντάσσεται το επενδυτικό σχέδιο.

Είναι δυνατόν να μην υπάρχει η πλήρης κυριότητα του οικοπέδου / ακινήτου στο οποίο θα πραγματοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο, αλλά μόνο η ψιλή κυριότητα ή μόνο η επικαρπία αυτού. Ωστόσο στη περίπτωση αυτή, θα πρέπει η σχετική σύμβαση με την Ο.Τ.Δ. να συνυπογράφεται ως προς τις υποχρεώσεις του τελικού αποδέκτη και από τον έχοντα την ψιλή κυριότητα ή επικαρπία.

9. Τα ακίνητα επί των οποίων θα πραγματοποιηθεί η επένδυση πρέπει να είναι απαλλαγμένα από βάρη κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Σε περίπτωση ακινήτου βαρυνόμενου κατά την καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής δύναται να εξαλείψει πλήρως τα σχετικά βάρη είτε με την ολοσχερή αποπληρωμή του δανείου, ή με τη μεταφορά τους σε άλλο ακίνητο ή τον περιορισμό τους σε αυτοτελή τμήματα του ακινήτου, που δεν αφορούν στην επένδυση (π.χ. ύπαρξη προσημείωσης υποθήκης για λήψη στεγαστικού δανείου κατοικίας σε οικοπέδο με οικοδομή στην οποία ο πρώτος όροφος αποτελεί την κατοικία και το ισόγειο το προτεινόμενο εργαστήριο. Η εν λόγω υποθήκη θα μπορούσε να περιοριστεί κατόπιν σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας στον πρώτο όροφο, αφήνοντας το ισόγειο ελεύθερο βαρών).
10. Για επενδύσεις αγροτικού τουρισμού πρέπει να πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της ΚΥΑ 471/2002.
11. Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων, το φυσικό αντικείμενο των οποίων περιλαμβάνει ενέργειες διαφορετικών Δράσεων (για παράδειγμα υποδομές διανυκτέρευσης και υποδομές εστίασης), αυτό εντάσσεται στη Δράση εκείνη, στην οποία αντιστοιχεί μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα του σχεδίου. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που σε μία επενδυτική πρόταση περιλαμβάνονται ενέργειες, στις οποίες η ενίσχυση κλιμακώνεται σύμφωνα με την αριθ. 518/350/12.2.03 ΚΥΑ, όπως υποδομές και ανάπτυξη, ποσοποίηση και έλεγχος ποιοτικών σημάτων (ΠΟΠ, ΠΓΕ, κλπ) τότε αυτή υποβάλλεται μεν σε ενιαίο φάκελο, αξιολογείται συνολικά και αποτυπώνεται σε μία (1) σύμβαση, αλλά στη συνέχεια, κατά την υλοποίησή της, το αντιστοιχο φυσικό αντικείμενο παρακολουθείται στα πλαίσια των αντιστοιχών Δράσεων, ως ξεχωριστό Υπόεργο.
12. Για τις προτάσεις που υποβάλλονται από υπό σύσταση φορείς, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην πρόταση κατατίθενται μεν στο όνομα εκείνου, που θα οριστεί στη συνέχεια διαχειριστής ή νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα, σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει προ της υπογραφής της σύμβασης αφενός να προσκομιστούν όλα τα εν λόγω δικαιολογητικά στο όνομα του συστημένου πλέον φορέα και αφετέρου να αποδεικνύεται η ύπαρξη ίδιας συμμετοχής υπέρ του συγκεκριμένου έργου στο όνομα του φορέα αυτού.
13. **Απαγορεύεται κάθε κατάτμηση** επενδυτικού σχεδίου. Ο περιορισμός αυτός αφορά και τις περιπτώσεις ένταξης σε άλλα προγράμματα διαφορετικού ή συμπληρωματικού φυσικού αντικειμένου της ίδιας επένδυσης.
14. Σχετικά με τα οχήματα που προβλέπονται στο πλαίσιο της Κατηγορίας Πράξης 1.2.1, στις περιπτώσεις που αυτά προορίζονται για μεταφορά επισκεπτών και δεδομένου ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ασφαλής και νόμιμη μεταφορά των ατόμων αυτών, θα πρέπει να έχουν επαγγελματική χρήση και να πληρούν τις προδιαγραφές που το αρμόδιο Υπουργείο ορίζει.
15. Κάθε επενδυτικό σχέδιο του Τοπικού Προγράμματος δεν μπορεί να υφίσταται σημαντικές τροποποιήσεις που επηρεάζουν τη φύση και τους όρους πραγματοποίησής του, τη φύση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του, τον τόπο εγκατάστασής του ή τροποποιήσεις που θα δίδουν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις ή δημόσιους οργανισμούς, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξής του στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και οπωσδήποτε όχι μικρότερο της ολοκλήρωσής του σύμφωνα με το άρθρο 30 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1990. Ωστόσο, κατά περίπτωση, μπορεί να εξετασθεί από την Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ η έγκριση ενδεχόμενων τροποποιήσεων αυτής της μορφής, εφόσον δεν επηρεάζουν αρνητικά το επενδυτικό σχέδιο, καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησής του για ένταξη στο Τοπικό Πρόγραμμα.
16. Δαπάνες που αντιστοιχούν σε μη εγκεκριμένο προϋπολογισμό επενδυτικού σχεδίου βαρύνουν αποκλειστικά τον τελικό αποδέκτη.
17. Εκσυγχρονισμός επενδυτικών σχεδίων, τα οποία κατά το παρελθόν είχαν χρηματοδοτηθεί για το ίδιο φυσικό αντικείμενο από οποιοδήποτε πρόγραμμα, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, εφόσον δεν έχουν παρέλθει τουλάχιστον 5 έτη από την ολοκλήρωσή τους (πρωτόκολλο παραλαβής).

18. Η δημιουργία εκθετηρίων δε θεωρείται επιλέξιμη δράση. Θα μπορούσε μόνο να δικαιολογηθεί η δημιουργία χώρου προβολής προϊόντων στα πλαίσια της ίδιας της επιχείρησης. Επισημαίνεται ότι στα πλαίσια των επιχειρήσεων μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής δεν δικαιολογείται λιανική πώληση.
19. Στην περίπτωση ένταξης επενδυτικής πρότασης σε Δράσεις για τις οποίες ισχύει ο κανόνας de minimis, αυτό συνεπάγεται ότι οι πάσης φύσεως επιχορηγήσεις που δίνονται στον δικαιούχο με τον κανόνα de minimis δεν πρέπει να υπερβαίνουν αθροιστικά σε μία τρίτη τα 100.000 ευρώ.
20. Για τις δράσεις 1.2.1.4 , 1.2.1.6, 1.2.2.1 και 1.2.2.6 οι οποίες υπάγονται στο κανονιστικό πλαίσιο του Κανονισμού 70/2001 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 364/2004, επισημαίνεται ότι οι τελικοί αποδέκτες αυτών απαιτείται να πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις των εν λόγω Κανονισμών.

ΔΡΑΣΕΙΣ
1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ.)
1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ.)
1.2.2.1. Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)
1.2.2.6. Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση

21. Στη σύνταξη του Φακέλου Υποψηφιοτήτας δεν δικαιολογείται η συμμετοχή στελεχών της Υπηρεσιακής Δομής της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. καθώς και των μελών του Δ.Σ. και της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος LEADER+.

3.7. ΧΡΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Σε ότι αφορά στην διαδικασία ολοκλήρωσης και πιστοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα αναφερόμενα στη συνέχεια χρονικά περιθώρια:

- A) Για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται με την σύναψη δημοσίων συμβάσεων (υποδομές, προμήθειες, υπηρεσίες):
  - Όσον αφορά στις δημόσιες συμβάσεις υποδομών:
Η μεν ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης περαιώσης δεν πρέπει να υπερβαίνει την 31/12/2007, η δε ημερομηνία έκδοσης της προσωρινής παραλαβής δεν πρέπει να υπερβαίνει την 30/6/2008.
  - Όσον αφορά στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών:
Η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου πραγματοποιείται με την έκδοση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής το οποίο θα πρέπει να εκδοθεί μέχρι την 31/12/2007.
- B) Για τα λοιπά επενδυτικά σχέδια, που αποτελούν πράξεις κρατικών ενισχύσεων, η λήξη του οικονομικού αντικειμένου τους δεν πρέπει να υπερβαίνει την 31/12/2007.

Όσον αφορά στις δαπάνες, αυτές είναι επιλέξιμες εφόσον αφενός περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 4 που ακολουθεί και αφετέρου πραγματοποιούνται μέσα στη διάρκεια υλοποίησης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ και οπωσδήποτε μετά την 17/11/2000, ημερομηνία υποβολής του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ στην Επιτροπή Ε.Ε. και μέχρι την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών αυτού.

Ωστόσο, δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη στο Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ (όπως δαπάνες για την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, την πολεοδομική άδεια κατασκευής και λοιπές απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, καθώς και λοιπές κατασκευαστικές δαπάνες) μπορούν, στην περίπτωση που κριθεί σκόπιμο από την Ο.Τ.Δ., να θεωρηθούν επιλέξιμες εφόσον:

- ✓ οι δαπάνες αποδεδειγμένα πραγματοποιήθηκαν μετά την 17/11/2000,
- ✓ η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει αρχίσει ή βρίσκεται σε εξέλιξη,
- ✓ το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο επιλεγεί από την Ο.Τ.Δ. μετά από αξιολόγησή του στα πλαίσια συγκεκριμένης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος,
- ✓ προκύπτει τεκμηριωμένα ότι το επενδυτικό σχέδιο ξεκίνησε ενόψει της έναρξης υλοποίησης του Προγράμματος LEADER+,
- ✓ το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο δεν υπάγεται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 70/2001.

Η επιλεξιμότητα των παραπάνω δαπανών δεν ισχύει για τα σχέδια που υπάγονται στο κανονιστικό πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) 70/2001. Για τα σχέδια αυτά, επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία υποβολής αίτησης του υποψήφιου τελικού αποδέκτη για ένταξη στο Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+. Οι περιορισμοί του Καν. (ΕΚ) 70/2001 ισχύουν για τις παρακάτω δράσεις του Προγράμματος:

ΔΡΑΣΕΙΣ
1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ.)
1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ.)
1.2.2.1. Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)
1.2.2.6. Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση

Σημειώνεται, ότι δαπάνες έργων που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη στο Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Τοπικού Προγράμματος. Τυχόν υπέρβαση του ορίου αυτού απαιτεί σχετική έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ με την προϋπόθεση ότι δεν θα δημιουργηθεί υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ
Η ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ**

4.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. “ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ”

Α/ Α	ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
		Ποσό	Ποσό	Ποσό	Ποσό	Ποσό
1		2=3+6	3=4+5	4	5	6
1	Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης	185.842,45	111.505,47	92.921,23	18.584,25	74.336,98
1.4	Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ)	71.360,08	42.816,05	35.680,04	7.136,01	28.544,03
1.6	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών, κλπ)	114.482,37	68.689,42	57.241,18	11.448,24	45.792,95
2	Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας	951.007,69	602.801,31	475.503,85	127.297,46	348.206,38
2.1	Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ)	107.073,82	64.244,29	53.536,91	10.707,38	42.829,53
2.3	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής	230.635,40	149.913,01	115.317,70	34.595,31	80.722,39
2.4	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής	183.298,48	119.144,01	91.649,24	27.494,77	64.154,47
2.5	Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	100.000,00	65.000,00	50.000,00	15.000,00	35.000,00
2.6	Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση	200.000,00	120.000,00	100.000,00	20.000,00	80.000,00
2.7	Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία)	130.000,00	84.500,00	65.000,00	19.500,00	45.500,00
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΟΥ		1.136.850,14	714.306,78	568.425,07	145.881,71	422.543,36

4.2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. “ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ”

1.2.1. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ)

Το πρόβλημα του παραγόμενου τουριστικού προϊόντος των Κυκλάδων είναι ότι έχει ελάχιστη διαφοροποίηση με εκείνο της υπόλοιπης Ελλάδας.

Στόχος του συγκεκριμένου μέτρου είναι η δημιουργία (ιδιαίτερα στις παρυφές και εντός των περιοχών Natura) εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, ήπιων προς το περιβάλλον που θα διαφοροποιούν το κυρίως προσφερόμενο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης «ήλιος - θάλασσα», αλλά και ο επαναπροσανατολισμός των τουριστικών επιχειρήσεων προς τις εναλλακτικές και ειδικές μορφές αγροτικού τουρισμού.

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- **Θαλάσσιος τουρισμός**, επιχειρήσεις που κάνουν μαθήματα ιστιοπλοΐας, υποβρύχιες διαδρομές, καταδύσεις, περιηγήσεις με σκάφος π.χ. ημερόπλοια, σκάφη που διαθέτουν γυάλινο πάτωμα, μαθήματα και ξεναγήσεις με ψάρεμα κλπ
- **Οικοτουρισμός**, παρατήρηση της φύσης κλπ
- **Πολιτιστικός τουρισμός** (ή και σε συνδυασμό με άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού)
- **Θρησκευτικός τουρισμός**
- **Αγροτουρισμός**
- **Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.**

Με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στην περιοχή παρέμβασης έχει εκπονηθεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** το οποίο παρατίθεται στο Παράρτημα του παρόντος. Από το Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές, κοινές υπηρεσίες ποιότητας και ενέργειες** (πέραν αυτών που ισχύουν στην ΚΥΑ 471/2002) οι οποίες είναι **προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και πρέπει υποχρεωτικά οι επενδυτές που θα ενταχθούν στη δράση αυτή να τις εφαρμόσουν.**

Επίσης οι επενδυτές θα πρέπει να τηρήσουν υποχρεωτικά τις κατευθύνσεις της εμπειρογνωμοσύνης **“Μελέτη Καθορισμού Θαλασσιών & Χερσαίων Διαδρομών για την Ανάπτυξη Ειδικών Μορφών Τουρισμού (Κοριότερα Σημεία Των Διαδρομών)”** που έχει εκπονηθεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. και οι οποίες κατευθύνσεις παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι παρεμβάσεις ανάπτυξης εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 71.360,08 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Παραδοσιακά καφενεία. Ισχύουν οι ίδιες προδιαγραφές με εκείνες που αφορούν την Δράση 1.2.1.2., οι οποίες προκύπτουν από το Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας και έχουν σχέση με:
  - ✓ τις προδιαγραφές για την χορήγηση του σήματος της ελληνικής κουζίνας του ΕΟΤ,
  - ✓ τη χρήση τοπικών κυκλαδίτικων προϊόντων και φαγητών με βάση τη λίστα που θα προκύψει από τη μελέτη,
  - ✓ τη χρήση κυκλαδίτικων τεχνικών παρασκευής,
  - ✓ τη χρησιμοποίηση επίπλων και σκευών προερχόμενων από την τοπική παράδοση,
  - ✓ την επιμήκυνση της χρονικής περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης,
  - ✓ κοινές υπηρεσίες και γενικότερα κοινές ενέργειες από τα μέλη του δικτύου,
  - ✓ και λοιπές παρεμφερείς προδιαγραφές.
- Επιχειρήσεις που σχετίζονται με την ενημέρωση και εκπαίδευση στην ντόπια παραδοσιακή κουζίνα (π.χ. σεμινάρια για τους επισκέπτες αλλά και στους ίδιους τους εστιάτορες για την δημιουργία κυκλαδίτικων μενού).
- Επιχειρήσεις που αφορούν την αναψυχή ή δημιουργική απασχόληση ενηλίκων και παιδιών.
- Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Ειδικά για τα παραδοσιακά καφενεία με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στην περιοχή παρέμβασης έχει εκπονηθεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** το οποίο παρατίθεται στο Παράρτημα του παρόντος. Από το Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές, κοινές υπηρεσίες ποιότητας και ενέργειες** (πέραν αυτών που ισχύουν στην ΚΥΑ 471/ 2002) **οι οποίες είναι προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και πρέπει υποχρεωτικά οι επενδυτές που θα ενταχθούν στη δράση αυτή να τις εφαρμόσουν.**

Επίσης οι επενδυτές θα πρέπει να τηρήσουν υποχρεωτικά τις κατευθύνσεις της εμπειρογνωμοσύνης *“Μελέτη Καθορισμού Θαλασσιών & Χερσαίων Διαδρομών για την Ανάπτυξη Ειδικών Μορφών Τουρισμού (Κοριότερα Σημεία Των Διαδρομών)”* που έχει εκπονηθεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. και οι οποίες κατευθύνσεις παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην δημιουργία επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ και της Ομάδας ΙΙΙ. Επομένως οι παρεμβάσεις δημιουργίας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π.. Ειδικότερα η δημιουργία παραδοσιακών καφενείων αφορά μόνο την καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 114.482,37 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2. ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1.2.2.1. Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Οι επενδύσεις που εντάσσονται στην κατηγορία των βιοτεχνικών μονάδων και αφορούν την οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, μαρμαρογλυπτική, καλαθοπλεκτική, ξυλογλυπτική, αγγειοπλαστική, υφαντική, κατασκευή παραδοσιακών στολών, κατασκευή τουριστικών ενθυμίων κλπ.
- Επενδύσεις που αφορούν καινοτόμες ιδέες επεξεργασίας παραδοσιακών υλικών σε νέες μορφές και χρήσεις.
- Επιχειρήσεις κατασκευής και συντήρησης μικρών σκαφών κατά προτεραιότητα εκείνων που κατασκευάζουν ή επισκευάζουν μικρά παραδοσιακά ξύλινα σκάφη.
- Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη βιοτεχνικών μονάδων στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης βιοτεχνικών μονάδων θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π όπου επιτρέπεται η ίδρυση, επέκταση ή / και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν συνολικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - ✓ να συμμετέχουν σε Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας ή σε άλλη μορφή δικτύωσης
  - ✓ να παρέχουν συγκεκριμένες κοινές υπηρεσίες στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, όπως κοινή διαχείριση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων/προϊόντων, απόκτηση κοινού σήματος, κοινή προώθηση, marketing κλπ.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 107.073,82 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2.3. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Επενδυτικά σχέδια που αφορούν τη μεταποίηση και τυποποίηση χαρακτηριστικών τοπικών ή άλλων προϊόντων π.χ. κάπαρη, άνυδρο καρπούζι, ντοματάκι, καρποί, γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες κλπ.
- Βελτίωση της ποιότητας της μεταποίησης και τυποποίησης.
- Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Όλες οι επενδύσεις θα είναι συμβατές με την υπ. αριθμ. 393393/5188/29.8.2001/450 Κ.Υ.Α. όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 262437/2340 (ΦΕΚ 415/Β/31-3-2005) Κ.Υ.Α. και την υπ' αριθ. 278477/3634/16-5-2005 Υ.Α..

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III.

Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π όπου επιτρέπεται η ίδρυση, επέκταση ή / και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν συνολικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - ✓ να συμμετέχουν σε Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας ή σε άλλη μορφή δικτύωσης
  - ✓ να παρέχουν συγκεκριμένες κοινές υπηρεσίες στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, όπως κοινή διαχείριση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων/προϊόντων, απόκτηση κοινού σήματος, κοινή προώθηση, marketing κλπ.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 230.635,40 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

1.2.2.4. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Επενδυτικά σχέδια που αφορούν μεταποίηση και τυποποίηση χαρακτηριστικών τοπικών ή άλλων προϊόντων ζωικής παραγωγής π.χ. ντόπια τυριά, λουκάνικα, λούζα, κρέας, ζωικό βούτυρο κλπ.
- Βελτίωση της ποιότητας της μεταποίησης και τυποποίησης.
- Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Όλες οι επενδύσεις θα είναι συμβατές με την υπ. αριθμ. 393393/5188/29.8.2001/450 Κ.Υ.Α. όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 262437/2340 (ΦΕΚ 415/Β/31-3-2005) Κ.Υ.Α. και την υπ' αριθ. 278477/3634/16-5-2005 Υ.Α..

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 - 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π όπου επιτρέπεται η ίδρυση, επέκταση ή / και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν συνολικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - ✓ να συμμετέχουν σε Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας ή σε άλλη μορφή δικτύωσης
  - ✓ να παρέχουν συγκεκριμένες κοινές υπηρεσίες στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, όπως κοινή διαχείριση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων/προϊόντων, απόκτηση κοινού σήματος, κοινή προώθηση, marketing κλπ.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 183.298,48 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

1.2.2.5. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές

Στα νησιά των Κυκλάδων με έκταση μικρότερη από 3000 τ.χλμ. υπάρχουν περισσότερα από 1400 είδη φυτών εκ των οποίων 19 είναι ενδημικά, ενώ πλούσια είναι η βλάστηση σε αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά. Αυτός ο πλούτος είναι ελάχιστα αξιοποιημένος.

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Δημιουργία επιχειρήσεων για συλλογή και τυποποίηση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.
- Δημιουργία επιχειρήσεων για συλλογή και τυποποίηση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές π.χ. παρασκευή σαπουνιών, αιθέρια έλαια κλπ.
- Βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα.
- Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π όπου επιτρέπεται η ίδρυση, επέκταση ή / και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν συνολικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - ✓ να συμμετέχουν σε Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας ή σε άλλη μορφή δικτύωσης
  - ✓ να παρέχουν συγκεκριμένες κοινές υπηρεσίες στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, όπως κοινή διαχείριση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων/προϊόντων, απόκτηση κοινού σήματος, κοινή προώθηση, marketing κλπ.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 100.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

1.2.2.6. Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Επιχειρήσεις για την επεξεργασία και παρασκευή τροφίμων και ποτών π.χ. αρτοσκευάσματα, που φτιάχνονται βάση τοπικών ή άλλων πρωτότυπων συνταγών κλπ.
- Γυναικείοι συνεταιρισμοί που ασχολούνται με catering ή παραγωγή ειδών διατροφής.
- Βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα.
- Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της

Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π όπου επιτρέπεται η ίδρυση, επέκταση ή / και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν συνολικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - ✓ να συμμετέχουν σε Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας ή σε άλλη μορφή δικτύωσης
  - ✓ να παρέχουν συγκεκριμένες κοινές υπηρεσίες στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, όπως κοινή διαχείριση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων/προϊόντων, απόκτηση κοινού σήματος, κοινή προώθηση, marketing κλπ.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 200.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2.7. Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία κλπ)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Επιχειρήσεις αξιοποίησης και ανάδειξης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων, όπως π.χ. αξιοποίηση και ανάδειξη λιοτριβιών, πατητηριών, ανεμόμυλων, οινοποιείων που θα καταστούν επισκέψιμοι και θα διαφοροποιούν τα παραγόμενα προϊόντα της επιχείρησης με παράλληλη διατήρηση της παραγωγής αλλά χωρίς αύξηση της παραγωγικής ικανότητας.
- Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 - 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία) στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκκος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων θα πραγματοποιηθούν:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π., με την προϋπόθεση ότι οι παρεμβάσεις αυτές δεν θα αποτελούν μεμονωμένες και ανεξάρτητες επενδυτικές μονάδες, αλλά θα εντάσσονται σε δίκτυα ή άλλα συλλογικά σχήματα όπως π.χ. δρόμοι του κρασιού, του λαδιού κ.λπ. και θα τηρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές υλοποίησης.

Τελικοί Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 130.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

4.3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.2. “ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ”

1.2.1. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Τη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Την αγορά και εγκατάσταση του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού συμπεριλαμβανόμενων Telex, fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, συστημάτων ασφάλειας εγκαταστάσεων κλπ.
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας - σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά κλπ) καθώς και τα λοιπά έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση). Οι δαπάνες των έργων υποδομής δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, ενώ όταν η επένδυση περιλαμβάνει ένα έργο βασικής υποδομής μόνο το κόστος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%.
- Την εκπόνηση μελετών και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης, οι δαπάνες για την έκδοση οικοδομικής άδειας, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κλπ. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Την αγορά ειδικού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του εναλλακτικού και ειδικού τουρισμού, όπως κατασκηνωτικού, αθλητικού, ορειβατικού, φυσιολατρικού (π.χ. εκτροφείου αρπακτικών πουλιών), ιαματικού, ορεινής ποδηλασίας, rafting, κανώ καγιάκ, καταδυτικού, ιππασίας (συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς των ίππων), τοξοβολίας, πλωτής περιήγησης (συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς ειδικών προδιαγραφών επαγγελματικού πλωτού μέσου και εξοπλισμού ασφαλούς πλοήγησης, δυναμικότητας μεταφοράς κατ' ελάχιστο 15 και κατά μέγιστο 30 επιβατών), καθώς και την αγορά εξοπλισμού ομάδων διάσωσης.
- Την αγορά οχημάτων επαγγελματικής χρήσης και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που το αρμόδιο Υπουργείο ορίζει, τα οποία σχετίζονται με την συγκεκριμένη επένδυση που εξυπηρετούν και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μεταφορά επισκεπτών ή για εξυπηρέτηση επιχειρήσεων εναλλακτικών μορφών τουρισμού, μόνο σε περιπτώσεις που τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητα του εξοπλισμού αυτού (δυσκολία προσπελασιμότητας σε αγροτουριστικό κατάλυμα, οργανωμένες περιηγήσεις σε δύσβατες περιοχές, μεταφορά ειδικού εξοπλισμού κλπ) και μετά τη σύμφωνα γνώμη της Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.
- Τη δημιουργία χώρου προβολής τοπικών προϊόντων (εκτός γεωργικών) σε εγκαταστάσεις καταλυμάτων, χώρων εστίασης κλπ.
- Την παραγωγή διαφημιστικού και πληροφοριακού υλικού, καθώς και καταχωρήσεις σε μηχανές αναζήτησης.
- Καταχωρήσεις σε έντυπα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό στα πλαίσια των τοπικών κέντρων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού.
- Τη δημιουργία ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων.
- Την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη συνέχεια στην αντίστοιχη δράση της κατηγορίας 1.2.3.
- Την αγορά εξοπλισμού αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD κλπ.) για τις υποδομές διανυκτέρευσης καθώς και για λοιπές επενδύσεις στην περίπτωση που τεκμηριώνεται πλήρως από τη δραστηριότητά τους.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κλπ).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Αγορά αναλώσιμων ειδών για τη λειτουργία της επένδυσης.

- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, εκτός της περίπτωσης δημιουργίας μουσειακού χώρου στο αγρόκτημα.
- Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού κλπ)
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

1.2.2. ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

1. Βιοτεχνικές και λοιπές επιχειρήσεις:

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Τη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Την αγορά και εγκατάσταση του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού συμπεριλαμβανόμενων Telex, fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, συστημάτων ασφάλειας εγκαταστάσεων κ.λπ.
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της συγκεκριμένης βιοτεχνικής δραστηριότητας / επιχείρησης.
- Την επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.
- Τη δημιουργία εγκαταστάσεων προστασίας του περιβάλλοντος.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας - σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά κλπ) καθώς και τα λοιπά έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση). Οι δαπάνες των έργων υποδομής δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, ενώ όταν η επένδυση περιλαμβάνει ένα έργο βασικής υποδομής μόνο το κόστος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%.
- Τη σύνταξη μελετών και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η σύνταξη της οικονομοτεχνικής μελέτης, η σύνταξη μελετών έρευνας αγοράς, η έκδοση των απαιτούμενων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, και οι προβλεπόμενες δαπάνες αμοιβής του επιβλέποντα μηχανικού, καθώς και δαπάνες ασφάλισης μηχανολογικού εξοπλισμού και απόκτησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Την αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κλπ) στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.
- Τη δημιουργία ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων.
- Την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη συνέχεια στην αντίστοιχη Δράση της κατηγορίας 1.2.3.
- Την παραγωγή διαφημιστικού και πληροφοριακού υλικού, καθώς και καταχωρήσεις σε μηχανές αναζήτησης.
- Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD κλπ) μόνο για τις περιπτώσεις επενδύσεων κοινωνικής οικονομίας (παιδικοί σταθμοί, ΑΜΕΑ κλπ), καθώς και στις περιπτώσεις που ο εξοπλισμός αυτός συνδέεται άμεσα με ενέργειες που σχετίζονται με την επισκεψιμότητα της μονάδας.
- Αγορά βιβλίων - εντύπων κλπ μόνο στις περιπτώσεις επενδύσεων κοινωνικής οικονομίας (παιδικοί σταθμοί, ΑΜΕΑ κλπ).
- Την αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων για τις επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κλπ).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Αγορά αναλώσιμων ειδών για τη λειτουργία της επένδυσης.
- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

- Αγορά εξοπλισμού αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD κλπ), εκτός των προβλεπόμενων στην προηγούμενη ενότητα.
- Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού κλπ).
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

2. Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης πρωτογενούς παραγωγής

Για τις επενδύσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 450/2001, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η ενίσχυση παρέχεται σε Φορείς:

- των οποίων μπορεί να καταδειχθεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα
- που πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων
- που παρέχουν ασφαλείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση της ίδιας τους συμμετοχής (ίδια κεφάλαια) που δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 20% του επιλέξιμου κόστους πραγματοποίησης της επένδυσης.

Αποκλείεται η ενίσχυση ως μη επιλέξιμων των επενδύσεων:

- στον τομέα των ζωοτροφών,
- στον τομέα των σφαγείων,
- επενδύσεις που αφορούν λιανικό εμπόριο,
- επενδύσεις που προμηθεύονται πρώτες ύλες από τρίτες χώρες,
- όλων αυτών που χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες στην προαναφερόμενη ΚΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά.

α) Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών αφορούν:

- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την κατασκευή ή τη βελτίωση ακινήτων.
- Την προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας.
- Τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και λοιπών συστημάτων προστασίας περιβάλλοντος.
- Αγορά καινούργιων ειδικών οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά του βασικού πρωτογενούς προϊόντος προς το χώρο τυποποίησης – μεταποίησης. Η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι συνολικού προϋπολογισμού 10.000 ΕΥΡΩ.
- Απόκτηση πιστοποιητικών ποιότητας λειτουργίας της επιχείρησης από αρμόδιους οργανισμούς (ISO, HACCP κ.λ.π.). Συμπεριλαμβάνεται το κόστος εκπαίδευσης προσωπικού στην περίπτωση του HACCP.
- Την αγορά και εγκατάσταση Telex, Fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών (συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου λογισμικού και telecriteurs) και συστημάτων ασφάλειας των εγκαταστάσεων.
- Την αγορά των απαραίτητων επίπλων οργάνωσης του γραφείου διαχείρισης και εργαστηρίου.
- Τα γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, μελέτες έρευνας αγοράς, εδαφοτεχνικές μελέτες, άδεια ανέγερσης κτιρίων, ασφάλιση μηχανολογικού εξοπλισμού, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπές απαιτούμενες άδειες και μέχρι ορίου 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά κλπ) καθώς και τα λοιπά έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση). Οι δαπάνες των έργων υποδομής δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, ενώ όταν η επένδυση περιλαμβάνει ένα έργο βασικής υποδομής μόνο το κόστος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%.

Στα πλαίσια της αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων επιλέξιμες είναι οι κατηγορίες δαπανών που αφορούν:

- Την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και βελτιώσεις/ αναπαλαιώσεις υφιστάμενων για δημιουργία κελαριών, χώρων γευσιγνωσίας, προβολής κλπ.
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την αγορά και εγκατάσταση απαιτούμενου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- Τη δημιουργία μουσειακού χώρου για έκθεση μηχανημάτων, εργαλείων και τεχνικών με στόχο την ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης κατ' εξαίρεση της αγοράς παλαιού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου στόχου.
- Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεόραση, video, DVD), όπου και στο βαθμό που δικαιολογείται από τις ενέργειες που προβλέπονται στα πλαίσια της επένδυσης.
- Την εκπόνηση σχετικών μελετών, τη χορήγηση απαιτούμενων αδειών, τις δαπάνες επιβλέψεων - επιμετρήσεων κλπ, οι οποίες ανέρχονται μέχρι το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κλπ).
- Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση του έργου (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη των υλικών κλπ).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Εξοπλισμός αναψυχής (τηλεοράσεις, VIDEO, DVD κλπ.), εκτός αυτού που προβλέπεται παραπάνω στα πλαίσια της αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων.
- Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων, όπως αναφέρονται στην παράγραφο (α) ανωτέρω.
- Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
- Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων (εξαιρούνται εκείνες που αφορούν γενικά έξοδα, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο (α) ανωτέρω).
- Αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κλπ. που πληρώνονται από τους επενδυτές σε τρίτους.
- Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
- Λειτουργικά έξοδα (Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης κλπ).
- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

4.4. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ 1.4. “ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ”

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
		Ποσό	Ποσό	Ποσό	Ποσό	Ποσό
	1	2=3+6	3=4+5	4	5	6
2	Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	103.089,24	103.089,24	77.316,93	25.772,31	0,00

2.2	Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς	103.089,24	103.089,24	77.316,93	25.772,31	0,00
3	Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς	121.486,67	91.115,00	68.336,25	22.778,75	30.371,67
ΣΥΝΟΛΟ		224.575,91	194.204,24	145.653,18	48.551,06	30.371,67

4.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 1.4. “ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ”

1.4.2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

1.4.2.2. Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Έργα για την προστασία - αποκατάσταση και ανάδειξη αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου τα οποία έχουν αισθητική και ιστορική σημασία (μνημεία, μύλοι, γεφύρια, βρύσες, μοναστήρια, παραδοσιακοί χώροι πρόσδεσης ή φύλαξης σκαφών κ.λ.π.).
Οι βασικές προϋποθέσεις για την επιλογή έργων αυτής της μορφής είναι:
  - ~ Η εξασφάλιση της προσπελασιμότητας, προκειμένου να είναι εύκολα προσιτό από επισκέπτες, η μικρή απόστασή τους από οικιστικό σύνολο και η ένταξή τους σε πολιτιστική διαδρομή.
  - ~ Η ένταξη του συγκεκριμένου αρχιτεκτονικού στοιχείου σε ένα συνολικότερο δίκτυο διαδρομών, το οποίο να αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών στην περιοχή.
- Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνονται θα αφορούν:

- ~ Εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία έχουν αισθητική και ιστορική σημασία (μνημεία, μύλοι, γεφύρια, βρύσες, χώροι σκαφών κλπ).
- ~ Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κ.λ.π., το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

Με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των ενεργειών για την ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς, έχει εκπονηθεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** το οποίο παρατίθεται στο Παράρτημα του παρόντος. Από το Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές, οι οποίες είναι προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και πρέπει υποχρεωτικά οι επενδυτές που θα ενταχθούν στη δράση αυτή να τις εφαρμόσουν**, όπως επίσης και να τηρήσουν **υποχρεωτικά τις κατευθύνσεις** της εμπειρογνωμοσύνης *“Μελέτη Καθορισμού Θαλασσιών & Χερσαίων Διαδρομών για την Ανάπτυξη Ειδικών Μορφών Τουρισμού (Κοριότερα Σημεία Των Διαδρομών)”* που έχει εκπονηθεί από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. και οι οποίες κατευθύνσεις παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 - 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ. Επομένως η ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς θα πραγματοποιηθεί:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Τελικοί Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς

Συνολικός Προϋπολογισμός: 103.089,24 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- Ενίσχυση τοπικών εκδηλώσεων, όπως εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμοί, θεατρικές και μουσικές εκδηλώσεις, κ.λ.π. με σκοπό τη διατήρηση και προβολή των αξιόλογων στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε περιοχής. Επιπλέον, θα προβλεφθεί η διοργάνωση διαγωνισμών για τη βράβευση – προβολή και προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων κ.λ.π.
- Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Οι δράσεις για την ενίσχυση των πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς αφορούν τη:

- ~ Σύνθεση, παραγωγή και διακίνηση υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φυλλάδια, αφίσες κλπ).
- ~ Δημιουργία και καταχώριση διαφημίσεων των εκδηλώσεων σε έντοπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
- ~ Δαπάνες σύστασης φορέα οργάνωσης πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- ~ Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση εκδηλώσεων.
- ~ Διαμόρφωση των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί κλπ).
- ~ Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφίες κλπ).
- ~ Μίσθωση οπτικοακουστικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων. (Video, Οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κλπ).
- ~ Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών συγκροτημάτων, χορευτικών συγκροτημάτων, θεατρικών ομάδων και έξοδα οργάνωσης λοιπών πολιτιστικών θεματολογιών (θέατρο, φωτογραφία κλπ) εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 50% της συνολικής δαπάνης της εκδήλωσης.
- ~ Την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών στολών και την αγορά – κατασκευή παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων.
- ~ Τη διοργάνωση διαγωνισμών και τη βράβευση πρακτικών για την προώθηση προϊόντων και την ανάδειξη του πολιτισμού.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη δράσεων για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ και της Ομάδας ΙΙΙ. Επομένως η ανάπτυξη δράσεων για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς θα πραγματοποιηθεί:

- Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Τελικοί Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., Πολιτιστικοί Σύλλογοι και Σωματεία, λοιποί Συλλογικοί Φορείς και Ο.Τ.Δ.

Συνολικός Προϋπολογισμός: 121.486,67 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ	Μέχρι 25.000 ευρώ	100.000 ευρώ ανά τριετία και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 25%

4.6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.4. “ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ”

1.4.2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ.

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία έχουν αισθητική και ιστορική σημασία (μνημεία, μύλοι, γεφύρια, βρύσες, μοναστήρια κλπ) καθώς και εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου των στοιχείων αυτών.
- Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κλπ, το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών:

- Ενέργειες οικιστικής αναβάθμισης σε εγκαταλελειμμένους οικισμούς.
- Λειτουργικά έξοδα των Φορέων Υλοποίησης (αμοιβές προσωπικού κλπ).
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των επιλέξιμων δαπανών, όταν παρέχεται στον τελικό αποδέκτη η δυνατότητα ανάκτησης του.

1.4.3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Σύνθεση, παραγωγή και διακίνηση υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φωλλάδια, αφίσες κλπ).
- Δημιουργία και καταχώριση διαφημίσεων των εκδηλώσεων σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
- Δαπάνες σύστασης φορέα οργάνωσης πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.
- Δαπάνες για τη διαμόρφωση χώρου και τον εξοπλισμό του φορέα οργάνωσης πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.
- Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση εκδηλώσεων.
- Διαμόρφωση των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί κλπ).
- Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφίες κλπ).
- Μίσθωση οπτικοακουστικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων. (Video, Οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κλπ).
- Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών συγκροτημάτων, χορευτικών συγκροτημάτων, θεατρικών ομάδων και έξοδα οργάνωσης λοιπών πολιτιστικών θεματολογιών (θέατρο, φωτογραφία κλπ) εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 50% της συνολικής δαπάνης της εκδήλωσης.

- Την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών στολών και την αγορά – κατασκευή παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων.
- Τη διοργάνωση διαγωνισμών και τη βράβευση πρακτικών για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την ανάδειξη του πολιτισμού.
- Κατασκευή και τοποθέτηση περιπτέρου (κιόσκι).
- Αγορά οπτικοακουστικών μέσων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων (video, οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κλπ).
- Έρευνα / καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων κληρονομιάς με στόχο τη διατήρηση και ανάδειξή τους.

Περιορισμοί

Όλες οι ενέργειες εντάσσονται στην κατηγορία των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον δεν προκαλούν έσοδα του Φορέα Υλοποίησης.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Λειτουργικά έξοδα των Φορέων Υλοποίησης (αμοιβές προσωπικού κλπ).
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των επιλέξιμων δαπανών, όταν παρέχεται στον τελικό αποδέκτη η δυνατότητα ανάκτησης του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
5.1. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Ο.Τ.Δ. με τμηματικές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος που απευθύνει στο τοπικό πληθυσμό των νησιών, ενημερώνει σχετικά με τις Δράσεις του Τοπικού Προγράμματος στα πλαίσια των οποίων ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει πρόταση.

☛ Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία δημοσιεύεται στον εθνικό και τοπικό τύπο, καλεί τους υποψήφιους επενδυτές να υποβάλουν τις προτάσεις τους. Στόχος της δημοσιοποίησης του Προγράμματος είναι η μεγαλύτερη δυνατή πληροφόρηση και ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού για τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις, καθώς και για τις επενδυτικές δυνατότητες που προσφέρει το Τοπικό Πρόγραμμα. Για το λόγο αυτό με ευθύνη της Ο.Τ.Δ. δίνεται η μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα στο Πρόγραμμα μέσω συνεντεύξεων τύπου, φυλλαδίων, αφισών, κεντρικών ενημερωτικών εκδηλώσεων κλπ. Η περιλήψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιεύεται κατ' ελάχιστον δύο φορές σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες (σε διαφορετικές ημερομηνίες), οι οποίες κυκλοφορούν ευρέως στην περιοχή παρέμβασης, ενώ είναι διαθέσιμη και στην ιστοσελίδα της εταιρείας (www.anetky.gr).

Οι προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, επιπρόσθετα αποστέλλονται στους Δήμους, τις Κοινότητες, τους συλλογικούς φορείς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τις υπηρεσίες και τοιχοκολλούνται στα δημοτικά και κοινοτικά καταστήματα, σε δημόσιους χώρους κτλ.

☛ Η διάθεση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους ενδιαφερόμενους γίνεται σε έντυπη και μαγνητική μορφή, χωρίς αμοιβή. Η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας αποτελεί αντικείμενο ελέγχου.

☛ Η πρόσκληση συνοδεύεται από σχέδιο Φακέλου Υποψηφιότητας τον οποίο ο ενδιαφερόμενος τελικός αποδέκτης, θα πρέπει να συντάξει και να υποβάλλει επιτόπου ή να αποστείλει ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά στα γραφεία της Ο.Τ.Δ. (Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.) και να παραλειφθεί στην προκαθορισμένη ημερομηνία και ώρα.

Μετά από κάθε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δίνεται χρονική προθεσμία υποβολής των συμπληρωμένων ΦΑΚΕΛΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ, από τους υποψήφιους δικαιούχους/ επενδυτές, κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση του δημοσιοποιημένου Μέτρου ή Δράσης. Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών τελικών αποδεκτών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 52 ημερών από την τελευταία δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Σε περίπτωση που η Ο.Τ.Δ. στο πλαίσιο δράσης/ων του Τοπικού Προγράμματος, έχει διαθέσιμες πιστώσεις για τις οποίες δεν έχει συγκεντρώσει αξιολογές προτάσεις από δυνητικούς τελικούς αποδέκτες ή εκτιμά ότι έχει μεταβληθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή, απευθύνει εκ νέου πρόσκληση στον τοπικό πληθυσμό.

Η πρόταση του κάθε υποψήφιου επενδυτή, υποβάλλεται και αξιολογείται με συγκεκριμένες, διαφανείς διαδικασίες και επιλέγεται ή απορρίπτεται ανάλογα με το αν πληροί ή όχι τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

5.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

☛ Ο υποψήφιος επενδυτής αξιολογώντας ότι τον ενδιαφέρει η συμμετοχή του στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., υποβάλλει το Φάκελο Υποψηφιότητας που αντιστοιχεί σε κάθε κατηγορία Δράσης, πλήρως συμπληρωμένο, εντός της προθεσμίας. Οι προτάσεις υποβάλλονται σε ενιαίο σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος περιέχει δύο αντίτυπα :

- Το ένα αντίτυπο θα φέρει την ένδειξη "Πρωτότυπο" και θα περιέχει τον Φάκελο Υποψηφιότητας και τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα ή επικυρωμένα από οποιαδήποτε αρμόδια δημόσια υπηρεσία ανάλογα με τη φύση και το είδος του δικαιολογητικού.

- Το άλλο αντίτυπο θα φέρει την ένδειξη “Αντίγραφο” και θα περιέχει τον Φάκελο Υποψηφιότητας και απλές φωτοτυπίες των πρωτοτύπων ή επικυρωμένων δικαιολογητικών.

Επιπλέον στο πρωτότυπο αντίτυπο θα πρέπει να συνοποβληθεί ο Φάκελος Υποψηφιότητας σε CD το οποίο θα περιέχει τα ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία θα πρέπει να έχουν δημιουργηθεί με χρήση των προγραμμάτων του MICROSOFT OFFICE (Word, Excel κλπ).

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος πρέπει να φέρει εξωτερικά την επωνυμία/ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, αριθμό τηλεφώνου και fax, e-mail του υποψηφίου επενδυτή και επίσης να αναγράφει:

- α) «ΠΡΟΣΟΧΗ: Να μην αποσφραγισθεί. Περιλαμβάνει Φάκελο Υποψηφιότητας στο πλαίσιο της 2^{ης} Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την Υποβολή Επενδυτικών Σχεδίων του Τοπικού Προγράμματος LEADER+»,
- β) τον αποδέκτη της προσφοράς: «Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε., Πλατεία Τσιροπινά - Ερμούπολη 841 00 Σύρος».

Επίσης η πρόταση θα πρέπει να συνοδεύεται από Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος η οποία δεν εσωκλείεται στον σφραγισμένο φάκελο που περιέχει την πρόταση (υπόδειγμα της Αίτησης περιλαμβάνεται στον Φάκελο Υποψηφιότητας).

Μετά την κατάθεση του Φακέλου Υποψηφιότητας του υποψηφίου επενδυτή στην Ο.Τ.Δ. **δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίησή του περιεχομένου του.**

Η Ο.Τ.Δ. θα συστήσει επιτροπή παραλαβής αποτελούμενη από στελεχιακό δυναμικό, η οποία θα προβεί στη διαδικασία αποσφράγισης των προτάσεων σε χρόνο και τόπο που θα γνωστοποιηθεί στους υποψήφιους επενδυτές κατά την παράδοση των Φακέλων Υποψηφιότητας. Στη διαδικασία αποσφράγισης όπου μπορεί να συμμετέχει, εφόσον το επιθυμεί, ο υποψήφιος επενδυτής, ή νόμιμα εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, θα πραγματοποιηθεί καταγραφή των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν με βάση τα απαιτούμενα στο Παράρτημα του Φακέλου Υποψηφιότητας (“Απαιτούμενα δικαιολογητικά”). Η επιτροπή παραλαβής θα μονογράψει ανά φύλο τα πρωτότυπα δικαιολογητικά του Φακέλου Υποψηφιότητας και θα συντάξει το έντυπο καταγραφής δικαιολογητικών το οποίο θα παραδώσει στην επιτροπή αξιολόγησης.

Τονίζεται ότι από την πληρότητα του Φακέλου Υποψηφιότητας εξαρτάται η βαθμολογία την οποία θα συγκεντρώσει η πρόταση. Γι’ αυτό οι υποψήφιοι επενδυτές πρέπει να φροντίσουν για την πλήρη τεκμηρίωση όλων εκείνων των χαρακτηριστικών που βαθμολογούνται (κριτήρια αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων). Στο Παράρτημα του Φακέλου Υποψηφιότητας υπάρχει πλήρης ανάλυση των κριτηρίων αξιολόγησης και της βαθμολογίας που αντιστοιχεί σ’ αυτά. Η έγκριση των προτάσεων θα εξαρτηθεί και από το πλήθος και την ποιότητα των αιτήσεων στην ίδια Δράση.

Δικαίωμα υποβολής πρότασης έχουν :

- Κάθε φυσικό πρόσωπο, ηλικίας μικρότερης των 65 ετών (κατά προτίμηση μόνιμος κάτοικος ή που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα στην περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος), που δραστηριοποιείται ή προτίθεται να δραστηριοποιηθεί μέσα στα γεωγραφικά όρια της περιοχής παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος.
- Κάθε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Εταιρείες, Συνεταιρισμοί, Συλλογικοί φορείς κλπ), που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που τα διέπει, καθώς και το καταστατικό τους, δραστηριοποιείται ή προτίθεται να δραστηριοποιηθεί μέσα στα γεωγραφικά όρια της περιοχής παρέμβασης του προγράμματος.
- Κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (π.χ. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ΟΤΑ, κλπ) της περιοχής, που μπορούν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που τα διέπει να ασκήσουν επιχειρηματική ή άλλη δραστηριότητα στην περιοχή, ως ανωτέρω.

Περιεχόμενο Πρότασης:

Η πρόταση περιλαμβάνει:

1) Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

Εμπεριέχεται στο Φάκελο Υποψηφιότητας που παρέχει η Ο.Τ.Δ. στον υποψήφιο επενδυτή. Η αίτηση συνοδεύει (δεν εσωκλείεται) τον σφραγισμένο φάκελο που περιέχει την πρόταση.

2) Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/85

Το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης προσαρμόζεται ανάλογα με τη μορφή του υποψήφιου (π.χ. άνδρας – γυναίκα, φυσικό, νομικό πρόσωπο κλπ) και με στόχο την εξασφάλιση της φερεγγυότητας του επενδυτή και του φακέλου (υπόδειγμα περιλαμβάνεται στον Φάκελο Υποψηφιότητας).

3) Στοιχεία πρότασης

Ο Φάκελος Υποψηφιότητας εμπεριέχει ένα έντυπο το οποίο πρέπει να συμπληρώσει ο υποψήφιος επενδυτής με τα γενικά στοιχεία της πρότασης, με το αντικείμενο της πρότασης, με την ποιότητα – πληρότητά της, με την ωριμότητά της, με την επάρκεια του φορέα εφόσον η επένδυση αφορά κάποιο φορέα, με τη σκοπιμότητα της πρότασης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα και με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης εργασιών που θα γίνουν στο πλαίσιο της επένδυσης.

4) Τεχνική περιγραφή πρότασης

Η τεχνική περιγραφή της πρότασης απαιτεί στοιχεία για την υφιστάμενη κατάσταση και αναλυτική περιγραφή της πρότασης. Ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει μόνο τα στοιχεία που σχετίζονται με την πρότασή του και η τεχνική περιγραφή διαμορφώνεται αναλόγως.

Για παράδειγμα:

- Στην περίπτωση που η πρόταση δεν αφορά κτιριακές εγκαταστάσεις δεν συμπληρώνονται οι πίνακες που αναφέρονται σε αυτές.
- Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν διαθέτει ήδη μονάδα / επιχείρηση δεν συμπληρώνονται τα στοιχεία της υφιστάμενης τεχνικής υποδομής και υφιστάμενου εξοπλισμού.

5) Μελέτη βιωσιμότητας – σκοπιμότητας

Η μελέτη βιωσιμότητας συμπληρώνεται μόνο στις περιπτώσεις που απαιτείται ανάλογα με το είδος της πρότασης.

6) Παράρτημα - Δικαιολογητικά

Στο Παράρτημα περιλαμβάνονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται ανάλογα με το είδος της πρότασης και τη μορφή του υποψήφιου επενδυτή και συνεπώς το περιεχόμενο του Παραρτήματος διαμορφώνεται αναλόγως. Όσα από τα δικαιολογητικά δεν σχετίζονται με την απόδειξη τήρησης των κριτηρίων αποκλεισμού μπορούν να υποβληθούν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής και μέχρι την υπογραφή της σχετικής σύμβασης.

5.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

☞ Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων των ενδιαφερομένων τελικών αποδεκτών γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται στα πλαίσια της Ο.Τ.Δ. με απόφαση της Ε.Δ.Π. LEADER+ από στελεχιακό δυναμικό της Ο.Τ.Δ. κατάλληλων ειδικοτήτων ή και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, οι οποίοι επιλέγονται μετά από σχετικό διαγωνισμό ή και από πρόσωπα, κατάλληλα για την ενέργεια, που παραχωρούνται στην Ο.Τ.Δ από φορείς όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κ.λ.π. και οι οποίοι δεν έχουν καμία σχέση με το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και την Ε.Δ.Π. LEADER+.

Είναι δυνατή η συγκρότηση περισσότερων της μιας επιτροπών αξιολόγησης για διαφορετικές κατηγορίες πράξεων και θεματικά αντικείμενα. Δεν μπορούν να είναι μέλη της επιτροπής άτομα που από την έγκριση του Τοπικού Προγράμματος και εφεξής είναι ή ήταν σύμβουλοι ή συμμετέχουν ή συμμετείχαν στο εταιρικό / μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν καταρτίσει ή συμμετέχουν στην κατάρτιση φακέλων υποψηφιότητας επενδυτικών σχεδίων, που υπάγονται ή υποβάλλουν αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις της παρούσας.

Πριν την έναρξη της διαδικασίας αξιολόγησης των προτάσεων των υποψηφίων τελικών αποδεκτών, καθώς και πριν την έναρξη της διαδικασίας εκδίκασης ενστάσεων, η Ο.Τ.Δ. γνωρίζει στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ τον αριθμό των σχετικών επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων, τα θεματικά αντικείμενα στα οποία θα χρησιμοποιηθεί η κάθε επιτροπή, καθώς και τη σύνθεση της κάθε επιτροπής.

☞ Η επιτροπή αξιολόγησης εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις σε δύο φάσεις, σύμφωνα με συγκεκριμένη διαδικασία και κριτήρια επιλογής (αποκλεισμού και αξιολόγησης).

Στην πρώτη φάση, ελέγχεται αν η κάθε πρόταση πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις, οι οποίες περιγράφονται στα κριτήρια αποκλεισμού που αναφέρονται στη συνέχεια.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΝΑΙ/ΟΧΙ/Δ.Α.
A.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΕΠΕΝΔΥΤΗ	
A1	Η νομική μορφή του υποψήφιου επενδυτή (φυσικό πρόσωπο, εταιρεία κλπ) είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της Δράσης.	
A2	Ο υποψήφιος φορέας έχει σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και το καταστατικό του την αρμοδιότητα υλοποίησης της πρότασης (π.χ. σε περιβαλλοντικές δράσεις κλπ).	
A3	Ο υποψήφιος επενδυτής είναι ενήλικας και δεν έχει υπερβεί το 65 ^ο έτος της ηλικίας του.	
A4	Προκειμένου για άνδρες, ο υποψήφιος επενδυτής είτε έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις είτε έχει απαλλαγεί νομίμως από αυτές είτε δεν έχει υποχρέωση στρατιωτικής θητείας.	
A5	Ο υποψήφιος επενδυτής δεν είναι εν ενεργεία Δημόσιος υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν.2683/99.	
A6	Ο υποψήφιος επενδυτής δεν είναι συνταξιούχος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Στον περιορισμό αυτό υπάγονται και δικαιούχοι που λαμβάνουν σύνταξη αποθανόντα.	
A7	Ο υποψήφιος επενδυτής δεν έχει αμετάκλητα καταδικαστεί για αδίκημα που σχετίζεται με την επαγγελματική του δραστηριότητα σε στερητική της ελευθερίας ποινή άνω των 6 μηνών. Λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 576 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σχετικά με τη διαγραφή αδικημάτων.	
A8	Στον υποψήφιο επενδυτή δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σχετικές με την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων.	
A9	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης) μέλος του Δ.Σ., του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων και της Υπηρεσιακής Δομής της Ο.Τ.Δ. ή/και δεν είναι σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού αυτών ή/ και δεν αποτελεί παρένθετο φυσικό ή νομικό πρόσωπο αυτών .	
A10	Για υφιστάμενα νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης και πτώχευσης του νομικού προσώπου.	
A11	Ο υποψήφιος επενδυτής είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερος.	
A12	Για υπάρχουσες επιχειρήσεις: υπάρχουν στο φάκελο οι απαιτούμενες άδειες που εξασφαλίζουν τη νόμιμη λειτουργία της.	
B.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	
B1	Η επενδυτική πρόταση εντάσσεται στις Δράσεις στις οποίες αναφέρεται η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.	
B2	Η επενδυτική πρόταση αφορά περιοχή στην οποία προβλέπεται η υλοποίηση της συγκεκριμένης Δράσης.	
B3	Η επενδυτική πρόταση πληροί τις προϋποθέσεις διαφοροποίησης στις περιοχές επικάλυψης με Ολοκληρωμένα Προγράμματα (ΟΠΑΑΧ) του Ε.Π.Α.Α.-Α.Υ. και των Π.Ε.Π..	
B4	Ο προϋπολογισμός της επενδυτικής πρότασης αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.	
B5	Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επενδυτικής πρότασης βρίσκεται μέσα στα χρονικά όρια του προγράμματος.	
B6	Η επενδυτική πρόταση δεν έχει ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα.	
B7	Η επενδυτική πρόταση συνοδεύεται από αξιόπιστη μελέτη βιωσιμότητας όπου απαιτείται	

B8	Στην περίπτωση που από την επενδυτική πρόταση απαιτείται φορέας λειτουργίας, αυτός υφίσταται ή προβλέπεται η δημιουργία του.	
B9	Στην περίπτωση όπου ο υποψήφιος επενδυτής έχει επιχορηγηθεί από άλλο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρούνται οι περιορισμοί στη χρηματοδότηση που ισχύουν για την επένδυση αυτή.	
B10	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η δυνατότητα κατοχής ή χρήσης του γηπέδου / οικοπέδου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της επενδυτικής πρότασης (σημειώνεται ότι μπορούν να γίνουν αποδεκτά και προσύμφωνα αγοράς ή μίσθωση, χρησιδάνειο, παραχώρηση χρήσης ή προσύμφωνα αυτών, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Παράρτημα του Υποδείγματος του Φακέλου Υποψηφιότητας).	
B11	Υπάρχει τεκμηριωμένη δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής της επενδυτικής πρότασης (τεκμηριώνονται οι ίδιοι πόροι και στην περίπτωση δανείου προσκομίζεται βεβαίωση της τράπεζας για το καταρχήν ενδιαφέρον για δανειοδότηση).	
B12	Στην επενδυτική πρόταση περιλαμβάνονται τα απαιτούμενα αρχιτεκτονικά σχέδια.	
B13	Για επενδύσεις αγροτικού τουρισμού πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της ΚΥΑ 471/2002.	
B14	Για παρεμβάσεις μεταποίησης, τυποποίησης πρωτογενούς παραγωγής (Δράσεις 1.2.2.3 και 1.2.2.4): η προτεινόμενη επένδυση δεν αφορά στον τομέα των ζωοτροφών και των σφαγείων και ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 450/2001 και στην ΚΥΑ για το πλαίσιο εφαρμογής της Κ.Π. LEADER+ στην Ελλάδα.	
B15	Για προτάσεις εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων / μονάδων: έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία (5ετία) από τυχόν προηγούμενη ενίσχυση και ολοκλήρωση του ίδιου φυσικού αντικειμένου (πρωτόκολλο παραλαβής).	
B16	Για τις Πράξεις 1.2.1, 1.4.1 και 1.4.2: πληρούνται οι προδιαγραφές του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας που έχει εκπονήσει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.	
Γ.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ	
Γ1	Ο Φάκελος Υποψηφιότητας υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που καθορίζεται από την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.	
Γ2	Ο Φάκελος Υποψηφιότητας περιλαμβάνει τα περιεχόμενα που καθορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της δράσης (έλεγχος πληρότητας).	

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Δ.Α.= ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.

Η εκπλήρωση όλων των κριτηρίων αποκλεισμού είναι υποχρεωτική, προκειμένου να συνεχίσει η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου. Στην περίπτωση των εταιριών θα πρέπει τα κριτήρια που αφορούν στον υποψήφιο επενδυτή (εκτός του Α1, Α2, Α10 και Α12) να πληρούνται και από κάθε εταιρο/ μέλος με ποσοστό συμμετοχής ίσο ή μεγαλύτερο του 20%, καθώς και από τον Πρόεδρο, Δ/ντα Σύμβουλο και Διαχειριστή ανεξαρτήτως ποσοστού. Στην περίπτωση όπου ο υποψήφιος επενδυτής είναι ανώνυμη εταιρεία (εταιρεία – επενδυτής), μέτοχοι της οποίας είναι επίσης ανώνυμες εταιρείες (εταιρείες – μέτοχοι), οι οποίες συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας – επενδυτή με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20%, θα πρέπει τα ανωτέρω κριτήρια να πληρούνται και από τους εταιρους των εταιριών – μετόχων, οι οποίες κατέχουν επίσης ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20%. Αντίθετα, τα κριτήρια αυτά ως προς τον Πρόεδρο και Δ/ντα Σύμβουλο εξετάζονται μόνο ως προς την εταιρεία – επενδυτή και όχι ως προς τις εταιρείες – μετόχους της.

Στη δεύτερη φάση, περνάνε μόνο οι προτάσεις που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις (φάση α'), οι οποίες αξιολογούνται με βάση τα κριτήρια που αφορούν στην κάθε Κατηγορία Πράξης και παρατίθενται στο Φάκελο Υποψηφιότητας. Η επιτροπή τέλος, κατατάσσει τις επενδυτικές προτάσεις κατά Μέτρο, Κατηγορία Πράξης και Δράση σε πίνακες προτεραιότητας.

Είναι δυνατή η υποβολή πρότασης από υπό σύσταση εταιρεία. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υποβληθεί σχέδιο καταστατικού της εταιρείας.

Η Ο.Τ.Δ. δεν μπορεί να απαιτήσει οποιαδήποτε αμοιβή από τους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες για την κατάθεση, αξιολόγηση και επιλογή των επενδυτικών τους σχεδίων.

Η Ο.Τ.Δ. επιφυλάσσεται του δικαιώματος να αποκλείσει, ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διαδικασία επιλογής, κάθε εκδήλωση ενδιαφέροντος υποψήφιου επενδυτή, μετά από πλήρως τεκμηριωμένη απόφαση.

☞ Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων των υποψηφίων τελικών αποδεκτών (ήτοι ολοκλήρωση του έργου των επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων) η Ο.Τ.Δ. δύναται να επιστρέψει τον πρωτότυπο Φάκελο Υποψηφιότητας υποψήφιου επενδυτή, η πρόταση του οποίου απορρίφθηκε, καθώς και τα έγγραφα που είχε επισυνάψει κατά την υποβολή της ένστασης του με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν στο αρχείο της Ο.Τ.Δ. ακριβή αντίγραφα ή απλές φωτοτυπίες των εν λόγω εγγράφων. Στην περίπτωση αυτή, ο υποψήφιος επενδυτής κατά την παραλαβή του φακέλου, υπογράφει σχετικό πρακτικό παραλαβής από το περιεχόμενο του οποίου θα προκύπτει η παραίτηση του από κάθε αξίωση σχετική με την υποβολή του εν λόγω φακέλου.

5.4. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ - ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

☞ Μετά την ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής αξιολόγησης, η Ε.Δ.Π. LEADER+ της Ο.Τ.Δ. εκδίδει απόφαση με πλήρη κατάλογο επιλεγείσων και απορριφθεισών προτάσεων, η οποία κοινοποιείται προς όλους τους υποψηφίους με ιδιωτικό ταχυδρομείο εξασφαλίζοντας την αποδεδειγμένη παραλαβή της από αυτούς. Η απόφαση περιλαμβάνει πλήρη τεκμηρίωση βάσει των προδιαγραφών και των κριτηρίων του Φακέλου Υποψηφιότητας με την μορφή “*Εντόπου Ελέγχου Αξιολόγησης Της Πρότασης*”. Η απόφαση περιλαμβάνει επίσης πλήρη τεκμηρίωση στις περιπτώσεις απόρριψης, καθώς και την προθεσμία υποβολής ενστάσεων.

☞ Η προθεσμία υποβολής των ενστάσεων λήγει σε 10 εργάσιμες ημέρες από την αποδεδειγμένη ημερομηνία παραλαβής της επιστολής γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης στους ενδιαφερόμενους, με πρώτη ημέρα την ημερομηνία επίδοσής της. Κατ’ εξαίρεση, η προθεσμία αυτή των 10 εργάσιμων ημερών για την υποβολή ενστάσεων μπορεί να μην τηρηθεί, εφόσον όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τη συγκεκριμένη δράση δηλώσουν υπεύθυνα στην Ο.Τ.Δ. ότι δεν προτίθενται να υποβάλλουν ένσταση.

☞ Οι ενστάσεις των υποψηφίων τελικών αποδεκτών εξετάζονται από επιτροπή ενστάσεων, που συγκροτείται στα πλαίσια της Ο.Τ.Δ. με απόφαση του οργάνου που αποτελεί το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων. Τα μέλη της επιτροπής ενστάσεων δεν μπορεί να έχουν καμία σχέση με το Δ.Σ. ή και το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων της Ο.Τ.Δ. και επιπλέον δεν μπορούν να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου. Ισχύουν επιπλέον οι περιορισμοί που αναφέρονται παραπάνω στο Υποκεφάλαιο 5.3 σχετικά με τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης.

Η επιτροπή ενστάσεων εξετάζει τις υποβληθείσες ενστάσεις από πλευράς τόσο νομιμότητας όσο και ουσίας, ανεξάρτητα και σε σύγκριση με τις λοιπές προτάσεις που υποβλήθηκαν στα πλαίσια της ίδιας Δράσης και αποφαινεται με πλήρη αιτιολόγηση των θέσεων της για κάθε ένσταση.

☞ Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων και σύμφωνα με το πόρισμα της αρμόδιας επιτροπής, η Ε.Δ.Π. LEADER+ εκδίδει σχετική απόφαση, στην οποία τεκμηριώνονται πλήρως οι θέσεις της και η οποία κοινοποιείται στους ενδιαφερόμενους με ιδιωτικό ταχυδρομείο προς εξασφάλιση της αποδεδειγμένης παραλαβής.

Το διαδικαστικό και ουσιαστικό μέρος της αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων στο Τοπικό Πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου από την Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

Η Ο.Τ.Δ. υποχρεούται να διευκολύνει την επιτροπή ενστάσεων στο έργο της και παρέχει σε αυτήν έγκαιρα κάθε απαραίτητο στοιχείο σχετικά με την αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων τελικών αποδεκτών. Στα πλαίσια αυτά, τα πρακτικά αξιολόγησης και εκδίκασης των ενστάσεων και οι σχετικές αποφάσεις της Ο.Τ.Δ. τίθενται στη διάθεση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ άμεσα μόλις ζητηθούν.

5.5. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ Ο.Τ.Δ. ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

☛ Μετά την οριστικοποίηση των προς ένταξη επενδυτικών σχεδίων, η Ο.Τ.Δ. συντάσσει Τεχνικά Δελτία Έργων/ Υποέργων και τα αποστέλλει στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, όπου αξιολογούνται από αυτήν σύμφωνα με τα εγκεκριμένα, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, κριτήρια ένταξης πράξεων. Η Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, με έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ, ενημερώνει την Ο.Τ.Δ. για τα Έργα/ Υποέργα που πληρούν τα κριτήρια ένταξης πράξεων. Η αξιολόγηση των Τεχνικών Δελτίων Έργων/ Υποέργων από την Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ αποσκοπεί αποκλειστικά και μόνο στην εξέταση της πληρότητας των κριτηρίων ένταξης πράξεων, τα οποία έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π., προκειμένου στη συνέχεια να καταστεί δυνατή η εισαγωγή τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ). Στην περίπτωση που κατά τη διαδικασία της εξέτασης της πληρότητας των κριτηρίων ένταξης πράξεων, απαιτήθηκαν τροποποιήσεις των Τεχνικών Δελτίων Έργων/Υποέργων η Ο.Τ.Δ. υποχρεούται για την επανυποβολή των Δελτίων αυτών στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

Επισημαίνεται ότι η έκφραση της γνώμης της Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ που διατυπώνεται στο πλαίσιο εξέτασης των κριτηρίων ένταξης πράξεων σχετικά με την επιλεξιμότητα ενός επενδυτικού σχεδίου δεν αποτελεί ένταξη ή απόρριψη αυτού από το Τοπικό Πρόγραμμα, για την οποία (ένταξη ή απόρριψη) είναι αποκλειστικά υπεύθυνη η Ο.Τ.Δ. με τις αποφάσεις της.

☛ Στη συνέχεια η Ο.Τ.Δ. εκδίδει επιμέρους αποφάσεις ένταξης των επενδυτικών σχεδίων στο Πρόγραμμά της και καλεί τους τελικούς αποδέκτες να προσέλθουν για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης προσκομίζοντας εγγυητική επιστολή τράπεζας για την καλή εκτέλεση ποσού ίσου με το 5% του επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού τους σχεδίου. Η εγγυητική επιστολή θα εκδοθεί υπέρ της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. (η οποία θα κοινοποιήσει υπόδειγμα στους επενδυτές) και θα επιστραφεί στον επενδυτή με την οριστική παραλαβή του έργου από την Ο.Τ.Δ..

Στη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ Ο.Τ.Δ. και τελικού αποδέκτη περιλαμβάνεται αναλυτική περιγραφή του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, του ποσοστού ενίσχυσης, των φάσεων πληρωμής, των εγκεκριμένων χαρακτηριστικών και προδιαγραφών του, των υποχρεώσεων του τελικού αποδέκτη, του τρόπου εξασφάλισης της ίδιας συμμετοχής κ.λπ. Υπόδειγμα της σύμβασης βρίσκεται στο Παράρτημα του παρόντος.

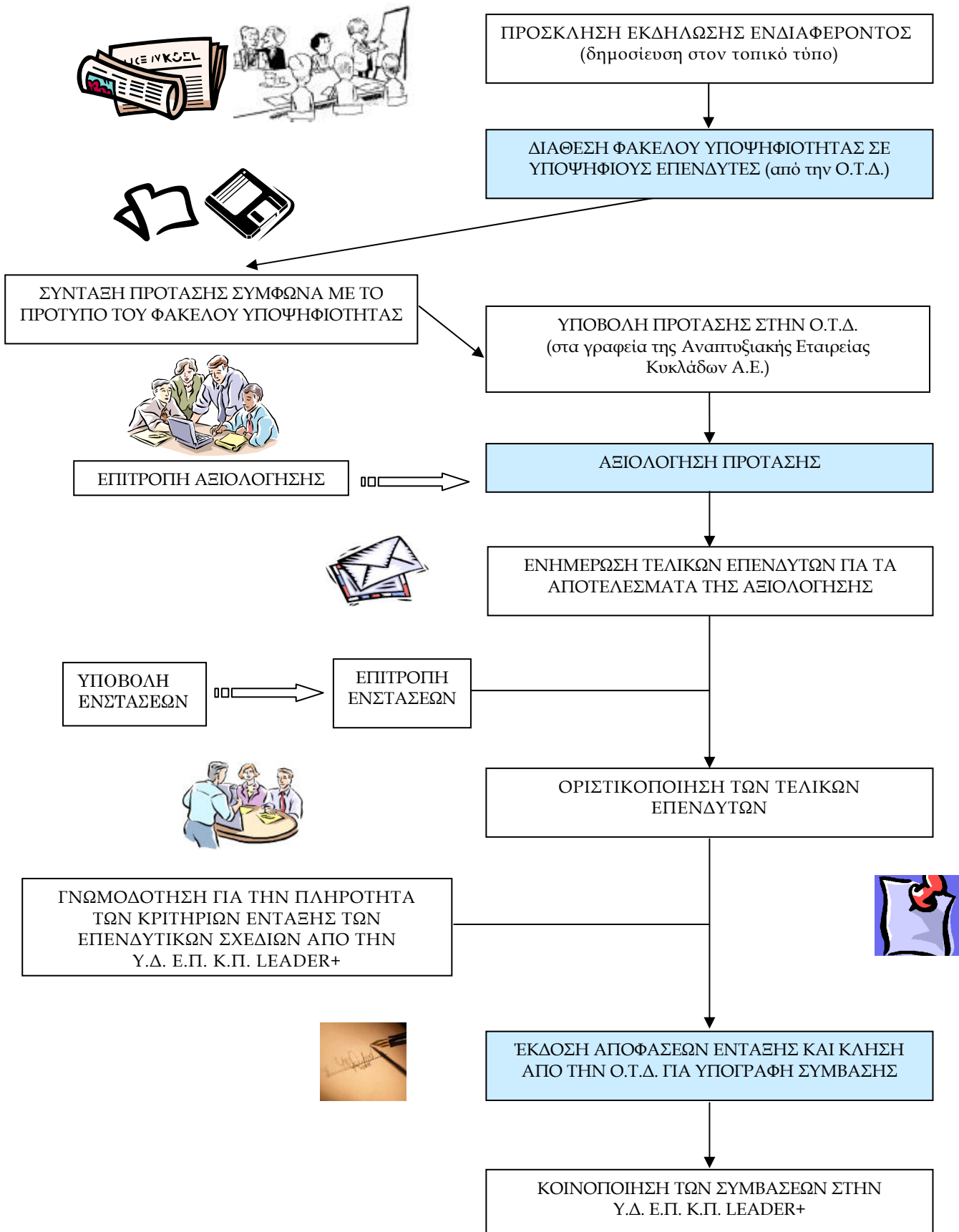
Οι απαιτούμενες μελέτες, άδειες και εγκρίσεις για το επενδυτικό σχέδιο, μπορούν, υπό τη διακριτική ευχέρεια της Ο.Τ.Δ., να ζητηθούν είτε πριν την υπογραφή της σύμβασης με τον τελικό αποδέκτη, είτε το αργότερο πριν τη χορήγηση της πρώτης δόσης της επιχορήγησης.

Εφόσον τα παραπάνω δεν κατατεθούν πριν την υπογραφή της σύμβασης με τον τελικό αποδέκτη, αναφέρεται σε αυτήν η προθεσμία υποβολής τους, καθώς και το ενδεχόμενο ακύρωσης της σύμβασης σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν μέσα στην καθορισμένη προθεσμία. Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλισθεί η τεκμηρίωση της ετοιμότητας υλοποίησης, η οποία εξετάζεται στα πλαίσια των κριτηρίων ένταξης πράξεων, θα πρέπει ακριβή αντίγραφα των σχετικών αιτήσεων του τελικού αποδέκτη στις αρμόδιες υπηρεσίες και αρχές για τη χορήγηση των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων, να συνοδεύουν τη σχετική σύμβαση.

Τονίζεται ότι στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει κατασκευαστικές εργασίες, πριν την ενεργοποίηση της σύμβασης της Ο.Τ.Δ. με τον τελικό αποδέκτη, ο τελευταίος καλεί την Ο.Τ.Δ. για επιτόπιο έλεγχο, ώστε να διαπιστώσει την υφιστάμενη κατάσταση ή / και το στάδιο που υλοποιήθηκε πριν την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στο Τοπικό Πρόγραμμα. Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιείται από την Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής έργων LEADER+, η οποία, μετά τη διενέργειά του, συντάσσει σχετική έκθεση.

☛ Η Ο.Τ.Δ. κοινοποιεί στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ το αργότερο μέχρι την αποστολή σε αυτήν της α' πληρωμής του επενδυτικού σχεδίου, ακριβές φωτοαντίγραφο της σχετικής σύμβασης που έχει υπογράψει με τον τελικό αποδέκτη.

**ΣΤΑΔΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER+**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

6.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υπογραφής της σύμβασης ο τελικός αποδέκτης μπορεί να ξεκινήσει την υλοποίηση του φυσικού πλέον αντικειμένου του έργου / επένδυσής του. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων είναι καταρχήν αρμοδιότητα της Ο.Τ.Δ., η οποία θα συντονίζει το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ και τους εμπλεκόμενους φορείς σε όλα τα επίπεδα και θα επιδιώκει την εντατικοποίηση των εργασιών και τη λύση προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν ή την προώθησή τους για επίλυση, όπου απαιτείται.

☞ Η υλοποίηση των έργων από τους επενδυτές, πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του έργου και τη φύση του τελικού επενδυτή νομοθεσία. Πρέπει να είναι σύμφωνη με την εγκεκριμένη μελέτη, τους όρους της σύμβασης με την Ο.Τ.Δ., τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και εγκρίσεις που χορηγούν οι αρμόδιες υπηρεσίες και γενικότερα τις σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Για την απρόσκοπτη υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος, η Ο.Τ.Δ. μεριμνά για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων των τελικών αποδεκτών, καθώς και την τήρηση των χρονικών ορίων υλοποίησης που προβλέπονται στα πλαίσια του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

Η Ο.Τ.Δ. έχει την ευθύνη για τη συνεχή και συστηματική ενημέρωση των επενδυτών για αλλαγές στις διαδικασίες, τροποποιήσεις και γενικότερα κάθε αλλαγή η οποία δεν περιλαμβάνεται στο παρόν υλικό ενημέρωσης το οποίο διαθέτει στους υποψήφιους επενδυτές.

☞ Για τη συνεχή παρακολούθηση των επενδυτικών σχεδίων η Ο.Τ.Δ. συστήνει επιτροπή με την ονομασία: «Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής έργων LEADER+». Η Επιτροπή αποτελείται από στελέχη της υπηρεσιακής δομής της Ο.Τ.Δ., πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης και τουλάχιστον από γεωπόνο, οικονομολόγο και μηχανικό. Προκειμένου για έργα, ο έλεγχος και παραλαβή των οποίων απαιτεί και γνώσεις άλλων ειδικοτήτων, η σύνθεση της επιτροπής μπορεί να διευρύνεται με τη συμμετοχή στελεχών με τις αντίστοιχες ειδικότητες ή εμπειρία (όπως π.χ. περιβαλλοντολόγο).

Αρμοδιότητες της επιτροπής είναι:

- Η παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου των επενδυτικών σχεδίων. Η Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής Έργων LEADER+ παρακολουθεί με επιτόπιες μεταβάσεις την εξέλιξη του φυσικού αντικειμένου των επενδυτικών σχεδίων και τη νομιμότητα και κανονικότητα υλοποίησης.
- Η επιβεβαίωση των δαπανών μετά τον έλεγχο των πληρωμών, των παραστατικών και του αντίστοιχου εκτελεσθέντος φυσικού αντικειμένου. Μετά τον παραπάνω έλεγχο συντάσσεται η Βεβαίωση Ελέγχου Προόδου Εργασιών (ΒΕΠΕ) καθώς και το Εκκαθαριστικό Σημείωμα - Βεβαίωση Πληρωμής με βάση τα οποία εκταμιεύονται οι αντίστοιχες πιστώσεις της επιχορήγησης, που έχει καταβληθεί υπό μορφή προκαταβολής στην Ο.Τ.Δ., σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται ακολούθως, προκειμένου να πληρωθούν οι τελικοί αποδέκτες.
- Η συμπλήρωση των μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων των Έργων/Υποέργων για τις ανάγκες του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.). Τα δελτία αυτά αποστέλλονται από την Ο.Τ.Δ. στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, προκειμένου τα σχετικά στοιχεία, μετά τους απαιτούμενους ελέγχους, να εισαχθούν στο Ο.Π.Σ.. Επίσης, συμπληρώνει τα πρωτόκολλα παραλαβής των επενδυτικών σχεδίων.

6.2. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στους τελικούς αποδέκτες, γίνεται τμηματικά, ανάλογα με την πορεία εκτέλεσης των εργασιών. Τα στάδια και ο τρόπος τμηματικής καταβολής της αναλογούσας ενίσχυσης στον τελικό αποδέκτη καθορίζονται επακριβώς στα πλαίσια της σύμβασης μεταξύ Ο.Τ.Δ. και τελικού αποδέκτη, ανάλογα με τη φύση του επενδυτικού σχεδίου, τον προϋπολογισμό του, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και το είδος των εργασιών.

Τονίζεται ότι στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει κατασκευαστικές εργασίες, πριν την ενεργοποίηση της σύμβασης της Ο.Τ.Δ. με τον τελικό αποδέκτη, ο τελευταίος καλεί την Ο.Τ.Δ. για επιτόπιο έλεγχο, ώστε να διαπιστώσει την υφιστάμενη κατάσταση ή/και το στάδιο που υλοποιήθηκε πριν την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στο Τοπικό Πρόγραμμα. Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιείται από την Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής Έργων LEADER+, η οποία, μετά τη διενέργειά του, συντάσσει σχετική έκθεση.

☛ Κατά κανόνα, η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις (3) δόσεις, μετά την επιβεβαίωση από την Ο.Τ.Δ. των αντίστοιχων φάσεων του επενδυτικού σχεδίου, η τελευταία των οποίων αποτελεί την αποπληρωμή του. Για την καταβολή των δόσεων της αναλογούσας ενίσχυσης, ο τελικός αποδέκτης υποβάλλει στην Ο.Τ.Δ. αίτηση, προκειμένου να επιβεβαιωθούν οι σχετικές δαπάνες και να ελεγχθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής Έργων LEADER+ της Ο.Τ.Δ., το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο.

Η αίτηση του τελικού αποδέκτη συνοδεύεται από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

1. Κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών.
2. Επιμετρήσεις εργασιών υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών.
3. Εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών σε πρωτότυπο.

Για τη χορήγηση της πρώτης δόσης, εκτός των ανωτέρω, υποβάλλονται :

1. Τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων.
2. Οι απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τους τελικούς αποδέκτες των ενισχύσεων, συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την Ελληνική φορολογική νομοθεσία λογιστικά έγγραφα (π.χ. εξοφλημένα τιμολόγια) ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος όπως αποδείξεις δαπάνης άρθρου 15 ΚΒΣ, καταστάσεις μισθοδοσίας, αποσβέσεων παγίων, κ.λ.π.

Για τη χορήγηση της αποπληρωμής ο τελικός αποδέκτης, εκτός από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παραπάνω υποβάλλει τις απαιτούμενες άδειες λειτουργίας (σήμα ΕΟΤ, Άδεια Τμήματος Ανάπτυξης κλπ).

☛ Η αίτηση του τελικού αποδέκτη για χορήγηση ενίσχυσης πρωτοκολλείται από την Ο.Τ.Δ. και διαβιβάζεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής Έργων LEADER+, η οποία προβαίνει στο διοικητικό έλεγχο εγγράφων και δικαιολογητικών και στον επιτόπιο έλεγχο του επενδυτικού σχεδίου.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής Έργων LEADER+ σφραγίζει όλα τα ελεγχθέντα και παραδεκτά πρωτότυπα εγγράφων δικαιολογητικών με την ένδειξη: “Ελέγχθηκε και επιχορηγήθηκε από την Ο.Τ.Δ. LEADER+ Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.” και υπό την διακριτική της ευχέρεια, είτε αναπαράγει σε φωτοτυπίες τα παραπάνω πρωτότυπα και φροντίζει για την επικύρωσή τους από δικηγόρο ή συμβολαιογράφο “ως ακριβή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου” ή αναπαράγει σε φωτοτυπίες τα ανωτέρω σφραγισμένα πρωτότυπα. Τα πρωτότυπα των δικαιολογητικών επιστρέφονται στον τελικό αποδέκτη ενώ στα αρχεία της Ο.Τ.Δ. τηρούνται τα ακριβή αυτών ή τα φωτοαντίγραφα των σφραγισμένων πρωτοτύπων δικαιολογητικών.

Μετά τον έλεγχο και την πιστοποίηση των δαπανών συντάσσει και εκδίδεται εις τριπλούν σχετική βεβαίωση “Βεβαίωση Ελέγχου Προόδου Εργασιών – Β.Ε.Π.Ε.”.

Με την έκδοση της Βεβαίωσης Ελέγχου Προόδου Εργασιών (Β.Ε.Π.Ε.), η Ο.Τ.Δ. καταβάλλει στον τελικό αποδέκτη, χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση, την αναλογούσα, στο υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, ενίσχυση. Η βεβαίωση αυτή λαμβάνει αύξοντα αριθμό και ημερομηνία έκδοσης, αποτελεί δικαιολογητικό παραλαβής των παραδοτέων και αναγνώρισης των επιλέξιμων δαπανών

υλοποίησης και φυλάσσεται στο αρχείο της Ο.Τ.Δ. (στο φάκελο του συγκεκριμένου τελικού αποδέκτη), στο αρχείο του τελικού αποδέκτη, ενώ το τρίτο πρωτότυπο προσκομίζεται στην Τράπεζα συνεργασίας.

☞ Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης γίνεται αποκλειστικά με διγραμμη τραπεζική επιταγή από το λογαριασμό που τηρεί η Ο.Τ.Δ. στα πλαίσια του Προγράμματος. Μετά την έκδοση της διγραμμης επιταγής συντάσσεται εις διπλούν από την Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των Έργων της Ο.Τ.Δ. “Εκκαθαριστικό Σημείωμα - Βεβαίωση Πληρωμής”, στο οποίο αναφέρονται οι συνολικές εγκεκριμένες δαπάνες, η συνολική αναλογούσα και καταβληθείσα ενίσχυση, η δαπάνη και η ενίσχυση που αντιστοιχεί στην παρούσα φάση, καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία της διγραμμης επιταγής. Το Εκκαθαριστικό Σημείωμα - Βεβαίωση Πληρωμής υπογράφεται κάθε φορά και από τον τελικό αποδέκτη και το πρώτο πρωτότυπο αυτού φυλάσσεται στο αρχείο της Ο.Τ.Δ. (στο φάκελο του συγκεκριμένου τελικού αποδέκτη), ενώ το δεύτερο στο αρχείο του τελικού αποδέκτη.

Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης είναι Ο.Τ.Α., ο οποίος δεν διαθέτει ίδια ταμιακή υπηρεσία, τότε δεν εκδίδεται διγραμμη επιταγή υπέρ αυτού, αλλά η Ο.Τ.Δ. αποστέλλει εγγράφως το Εκκαθαριστικό Σημείωμα - Βεβαίωση Πληρωμής, με το αναφερόμενο σε αυτό εγκεκριμένο ποσό της οικονομικής ενίσχυσης υπέρ του συγκεκριμένου Ο.Τ.Α., προς την Τράπεζα συνεργασίας με εντολή προς αυτή να εκδώσει τραπεζική επιταγή της προς την Τράπεζα της Ελλάδος με το συγκεκριμένο ποσό, υπέρ του συγκεκριμένου Ο.Τ.Α. και για το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, προκειμένου αυτή να το μεταβιβάσει στον Ο.Τ.Α.. Η τράπεζα συνεργασίας αποστέλλει στην Ο.Τ.Δ. φωτοαντίγραφο της παραπάνω τραπεζικής επιταγής, η δε Τράπεζα της Ελλάδος αποστέλλει προς την Ο.Τ.Δ. παραστατικό έγγραφο μεταβίβασης του ποσού αυτού στον δικαιούχο Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση αυτή, το Εκκαθαριστικό Σημείωμα - Βεβαίωση Πληρωμής συντάσσεται εις τριπλούν, προκειμένου το τρίτο πρωτότυπο να υποβληθεί στην Τράπεζα συνεργασίας.

☞ Σε όλες τις περιπτώσεις, ο τελικός αποδέκτης, μετά την εισπραξη του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης υποχρεούται να εκδώσει αθεώρητο τιμολόγιο εισπραξης του συγκεκριμένου ποσού και να το διαβιβάσει άμεσα στην Ο.Τ.Δ. σύμφωνα με το άρθρο 12, παρ. 3 του ΠΔ 186/1992 - Κ.Β.Σ.. Το αθεώρητο τιμολόγιο εκδίδεται για λογαριασμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Ειδικότερα, σε αυτό αναγράφεται ότι η εισπραξη της επιχορήγησης γίνεται από την Ο.Τ.Δ. για λογαριασμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

☞ Η τελευταία δόση της ενίσχυσης στον τελικό αποδέκτη (αποπληρωμή) καταβάλλεται από την Ο.Τ.Δ. στον τελικό αποδέκτη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στη μεταξύ τους σύμβαση και λαμβάνοντας υπόψη τα σημεία 2 και 5 του άρθρου 8 της αριθ. 518/350/12.2.2003 ΚΥΑ. Στην αίτηση του τελικού αποδέκτη για χορήγηση της τελευταίας δόσης - αποπληρωμής θα πρέπει να υποβάλλονται όλες οι απαιτούμενες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν κατά περίπτωση τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου. Ωστόσο, η Ο.Τ.Δ., με δική της ευθύνη, μπορεί να προβεί στην αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου χωρίς την προσκόμιση των αναφερόμενων αδειών και βεβαιώσεων με την προϋπόθεση ότι αυτές θα υποβληθούν στα πλαίσια της έκδοσης του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής (ΠΟΠ), με την έκδοση του οποίου θεωρείται ολοκληρωμένο ένα επενδυτικό σχέδιο.

Η Ο.Τ.Δ. μπορεί να προβεί στην αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου, με την επιφύλαξη της καταβολής στην Ο.Τ.Δ., από την Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, της αποπληρωμής του Τοπικού της Προγράμματος.

6.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η Ο.Τ.Δ., στα πλαίσια των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων της που προκύπτουν από τη σύμβαση με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, διενεργεί συνεχείς ελέγχους, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης, για τη διαπίστωση της ορθής και κανονικής εκτέλεσης των επενδυτικών σχεδίων του Τοπικού Προγράμματος και την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων των τελικών αποδεκτών, της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών και των πληρωμών αυτών καθώς και κάθε παραμέτρου που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους, την επιλεξιμότητα, τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Στα πλαίσια των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα διερευνάται η αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των Κοινοτικών και Εθνικών κονδυλίων σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η συμμόρφωση με τους Κοινοτικούς και Εθνικούς κανόνες και

πολιτικές, η ακρίβεια των πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών και η λήψη μέτρων για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παρατυπιών.

Κάθε πράξη ελέγχεται τόσο για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών και την υλοποίηση του αντίστοιχου εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου, όσο και για τις διαδικασίες που τηρήθηκαν μέχρι την ένταξη της στο Πρόγραμμα (δημοσιότητα, ενημέρωση, αξιολόγηση κλπ).

Οι κύριοι ελεγκτικοί μηχανισμοί σύμφωνα με όσα ορίζονται στο κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο και την εθνική νομοθεσία (Ν. 2860/2000) είναι η Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, η Αρχή Πληρωμής του Κ.Π.Σ., η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) και τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα της Επιτροπής Ε.Ε. και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ε.Ε.. Στους ελέγχους μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι και άλλων Υπουργείων στην αρμοδιότητα των οποίων ανήκουν δράσεις του προγράμματος.

Ο τελικός αποδέκτης είναι υποχρεωμένος να δέχεται και να διευκολύνει τους ελέγχους από την Ο.Τ.Δ. και τα εντεταλμένα εθνικά και κοινοτικά όργανα και να παρέχει σε αυτούς ακριβή φωτοαντίγραφα εγγράφων, δικαιολογητικών, λογιστικών καταχωρήσεων και λοιπά έγγραφα, εφόσον αυτά ζητηθούν.

Στην περίπτωση που από τον έλεγχο των αρμόδιων Εθνικών και Κοινοτικών οργάνων διαπιστωθούν παρατυπίες κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων και των πράξεων του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ οι αντίστοιχες αρμόδιες Υπηρεσίες προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες Δημοσιονομικών διορθώσεων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τους Καν. (ΕΚ) 1260/99 του Συμβουλίου (άρθρο 39) και Καν. (ΕΚ) 448/2001 της Επιτροπής.

Η ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών πραγματοποιείται σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Ν. 2362/1995 και ειδικότερα τα άρθρα 96 και επόμενα και την Κ.Υ.Α. 907/052 (ΦΕΚ 878/2-7-2003) όπως ισχύουν κάθε φορά.

Στις περιπτώσεις που κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστωθούν αποκλίσεις δίδονται έγγραφες οδηγίες συμμόρφωσης προς τον τελικό αποδέκτη και στη συνέχεια εκτελείται, από την Επιτροπή, έλεγχος συμμόρφωσης.

6.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

☛ Τα έργα που εντάσσονται στο Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ υλοποιούνται από τους επενδυτές, σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη, τους όρους της σύμβασης με την Ο.Τ.Δ., τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και εγκρίσεις που χορηγούν οι αρμόδιες υπηρεσίες, και γενικότερα τις σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

☛ Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Συνεταιριστικές Εταιρείες ισχύουν οι διαδικασίες προμηθειών και εκτέλεσης των έργων που περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 283/89. Για τα Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. είναι υποχρεωτική η τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που διέπει την ανάθεση έργου.

☛ *Η παράβαση των υποχρεώσεων που ο τελικός αποδέκτης αναλαμβάνει με την υπογραφή της σύμβασης, κάθε παράβαση κοινοτικής ή εθνικής διάταξης σε βάρος του εθνικού και του κοινοτικού προϋπολογισμού, κάθε απόκλιση που επηρεάζει τη φύση, τα χαρακτηριστικά, το σκοπό, τη λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και η ύπαρξη κεκρυμμένων ή μη ελαττωμάτων συνεπάγεται την καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους της Ο.Τ.Δ., τη διακοπή των επόμενων πληρωμών, εφόσον υπάρχουν, και την επιστροφή των καταβεβλημένων ποσών επιχορήγησης.*

☛ Η Ο.Τ.Δ. μεριμνά για την τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που κάθε τελικός αποδέκτης υποχρεούται να τηρήσει κατά την ανάθεση του επενδυτικού του σχεδίου. Η Ο.Τ.Δ. εξασφαλίζει ότι οι τελικοί αποδέκτες, είτε φυσικά, είτε νομικά πρόσωπα, που δεν υποχρεούνται σε διενέργεια διαγωνισμού, αναθέτουν το σχέδιο ή τις επιμέρους ενέργειες αυτού με τους ευνοϊκότερους δυνατόν όρους.

Σε περίπτωση εντοπισμού σοβαρών παρατυπιών προβαίνει στα απαραίτητα μέτρα καταστολής και θεραπείας αυτών και ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

➤ Ο τελικός αποδέκτης οφείλει να εκτελεί το επενδυτικό του σχέδιο χωρίς παρεκκλίσεις από την εγκεκριμένη από την Ο.Τ.Δ. μελέτη και να τηρεί όλες τις επίσημες προδιαγραφές που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Στην περίπτωση, που κατά την υλοποίηση, υπάρξει η αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης θα πρέπει, προκειμένου να συνεχίσει η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την Ο.Τ.Δ. η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, την αποτελεσματικότητα του επενδυτικού σχεδίου, τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής. Μετά την έγκριση της σχετικής τροποποίησης από την Ο.Τ.Δ., η τελευταία αποστέλλει την τροποποιημένη μελέτη στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, η οποία μπορεί να εκφράσει τις παρατηρήσεις της, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Τροποποίηση της μελέτης ενός επενδυτικού σχεδίου μπορεί να πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του κατά κανόνα μία (1) φορά πριν την τελευταία πιστοποίηση. Ωστόσο, κατά την κρίση της Ο.Τ.Δ., σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορούν να δικαιολογηθούν περισσότερες της μιας τροποποιήσεις μελέτης καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου.

Τροποποιήσεις που οδηγούν σε αύξηση του αρχικά εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού δεν γίνονται αποδεκτές.

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) επιφέρει αναλογική μείωση των ποσών ενίσχυσης, ανεξάρτητα αν ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα από τα προβλεπόμενα.

➤ Στις περιπτώσεις δημοπράτησης, ο επιλέξιμος προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση του ποσού της έκπτωσης και η αναλογούσα ενίσχυση υπολογίζεται επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού στα πλαίσια του οποίου θα πρέπει να ολοκληρωθεί το προβλεπόμενο φυσικό αντικείμενο. Στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ συνολικού και επιλέξιμου κόστους, το ποσό της έκπτωσης αφαιρείται από το συνολικό κόστος του σχεδίου.

➤ Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε..

➤ Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μεταξύ Ο.Τ.Δ. και τελικού αποδέκτη δεν είναι δυνατή η τροποποίηση της χρήσης, του σκοπού, του τόπου εγκατάστασης του επενδυτικού σχεδίου.

Σε διαφορετική περίπτωση, η Ο.Τ.Δ. απαιτεί από τον τελικό αποδέκτη την επιστροφή του συνολικού ποσού της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί ως αχρεωστήτως καταβληθείσας, προκειμένου να αποδοθεί στις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές.

➤ Η μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που έχουν επιχορηγηθεί δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μέχρι τη συμπλήρωση πενταετίας από την ολοκλήρωση και παραλαβή του, εκτός εάν αυτά έχουν αντικατασταθεί από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου.

Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας επιχορήγησης.

➤ Η επιχορήγηση που καταβάλλεται στον τελικό αποδέκτη δεν επιτρέπεται να εκχωρείται σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση σε πιστωτικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση της επένδυσης.

➤ Η απουσία λογιστικών στοιχείων, εσφαλμένα ή και πλαστά λογιστικά στοιχεία συνιστούν, κατά περίπτωση, σημαντικές παρατυπίες και επιφέρουν ενδεχομένως δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τον Καν (ΕΚ) 448/2001 της Επιτροπής.

Οι τελικοί αποδέκτες υποχρεούνται να τηρούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Β.Σ. και Ε.Γ.Λ.Σ σχετικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Αν δηλαδή υποχρεούνται στη τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας, υποχρεωτικά τηρούν και παρακολουθούν την υλοποίηση του επενδυτικού τους σχεδίου με ιδιαίτερη λογιστική μερίδα στα βιβλία τους, με τις κατάλληλες λογιστικές αποτυπώσεις των στοιχείων εκ των εγγράφων παραστατικών. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτυπώνουν καταχωρώντας τα στοιχεία των εγγράφων παραστατικών με ειδική γραμμογράφηση του βιβλίου εσόδων εξόδων.

☛ Για τη διευκόλυνση του ελέγχου και της επαλήθευσης των δαπανών από την Ο.Τ.Δ. και τα αρμόδια εθνικά και κοινοτικά όργανα, ο τελικός αποδέκτης (επενδυτής) υποχρεούται να τηρήσει πλήρη φάκελο του επενδυτικού σχεδίου, στον οποίο περιλαμβάνονται:

1. τα σχετικά έγγραφα της επιχορήγησης (απόφαση ένταξης στο Τοπικό Πρόγραμμα, σύμβαση με την Ο.Τ.Δ., λοιπά έγγραφα),
2. οι εγκεκριμένες μελέτες του επενδυτικού σχεδίου,
3. οι βεβαιώσεις και άδειες νομιμότητας υλοποίησης και λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου,
4. τα έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
5. οι επιμετρήσεις του φυσικού αντικείμενου από τον επιβλέποντα μηχανικό του σχεδίου (ή τεχνική υπηρεσία), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
6. τα πρωτότυπα εξοφληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα των δαπανών, τα οποία φέρουν υποχρεωτικά την ειδική σφραγίδα της Ο.Τ.Δ.,
7. οι σχετικές Β.Ε.Π.Ε. και Εκκαθαριστικά Σημειώματα – Βεβαιώσεις πληρωμής,
8. τα παραστατικά έγγραφα εισπραξης του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης (το αθεώρητο τιμολόγιο που εξέδωσε ο τελικός αποδέκτης για την εισπραξη του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης – άρθρο 12, παρ. 3 του ΠΔ 186/1992 – ΚΒΣ, το παραστατικό έγγραφο που εξέδωσε η τράπεζα καταβολής του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης στον τελικό αποδέκτη σε εξόφληση δίγραμμης επιταγής).

Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά και λοιπά έγγραφα των αρχείων των τελικών αποδεκτών υποχρεωτικά φυλάσσονται με ευθύνη τους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1260/1999 άρθρο 38 παρ. 6 , και είναι στη διάθεση των Εθνικών και Κοινοτικών ελεγκτικών οργάνων επί τρία (3) έτη μετά το οριστικό κλείσιμο του Εθνικού Προγράμματος LEADER+, ήτοι μέχρι το 2012.

Η παραπάνω χρονική υποχρέωση τήρησης των εγγράφων εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι η Ο.Τ.Δ. ή ο τελικός αποδέκτης απέκτησε το δικαίωμα καταστροφής των παραπάνω εγγράφων μετά από φορολογικό έλεγχο.

Η καταστροφή των παραπάνω εγγράφων και στοιχείων που έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από Εθνικά και Κοινοτικά όργανα ελέγχου, οδηγεί σε ανάκληση της σχετικής απόφασης ένταξης και επιστροφή του συνόλου της Δημόσιας Δαπάνης.

Στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με τους Κανονισμούς 70/2001, 69/2001 και 68/2001, προκειμένου για μεμονωμένες ενισχύσεις (υποέργα), τα σχετικά αρχεία θα πρέπει να τηρούνται για μια δεκαετία μετά την αποπληρωμή της ενίσχυσης στον Τελικό Αποδέκτη, για δε τα καθεστώτα ενισχύσεων, για μία δεκαετία από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης κατ' εφαρμογή του οικείου καθεστώτος.

☛ Το επενδυτικό σχέδιο θεωρείται ολοκληρωμένο μετά την έκδοση του σχετικού πρακτικού οριστικής παραλαβής που εκδίδεται από την Ο.Τ.Δ. με την προϋπόθεση παραλαβής και του τελευταίου σταδίου υλοποίησης του έργου, πλήρως εξοφλημένου από τον Τελικό Αποδέκτη. Στο πρακτικό αυτό, εκτός των άλλων αναφέρεται ότι το έργο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και ότι έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα σχετικά με τη δημιουργία ή / και τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης.

☛ Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης δεν περατώσει από υπαιτιότητά του το επενδυτικό σχέδιο στον συμφωνημένο χρόνο η Ο.Τ.Δ. κατά την κρίση της, μπορεί να δώσει παράταση χρόνου περαίωσης του επενδυτικού σχεδίου μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του τελικού αποδέκτη, η οποία οπωσδήποτε είναι μέσα στα χρονικά περιθώρια υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος. Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή εάν το επενδυτικό σχέδιο δεν περατωθεί στην τελική προθεσμία που τέθηκε και δεν δοθεί παράταση, η Ο.Τ.Δ. απαιτεί από τον τελικό αποδέκτη

την επιστροφή της τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθείσας και ακυρώνει την σύμβαση.

☛ Οποιαδήποτε επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών δημόσιας επιχορήγησης γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δημοσίων Εσόδων.

☛ Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 ετών από την ημερομηνία του πρωτοκόλλου παραλαβής του επενδυτικού σχεδίου να διατηρήσει τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης, όπως αυτές προβλέπονται στο σχετικό εγκεκριμένο σχέδιο.

Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται αναλογική επιστροφή της επιχορήγησης.

☛ Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται κατά την έναρξη των εργασιών να αναρτήσει πινακίδα σε εμφανές σημείο του επενδυτικού σχεδίου όπου θα αναφέρεται το πρόγραμμα, ο τίτλος του σχεδίου, τα χρηματοδοτικά στοιχεία σε σχέση με τους φορείς χρηματοδότησης και όποιο άλλο στοιχείο απαιτείται. Το κόστος της πινακίδας θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη. Υπόδειγμα της πινακίδας θα δοθεί στους τελικούς αποδέκτες από την Ο.Τ.Δ..

☛ Ο τελικός αποδέκτης είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή βλάβη προκαλείται σε τρίτους ή στο προσωπικό του κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΕΡΓΩΝ LEADER+, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΕΙ ΣΥΝΕΧΩΣ ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ ΣΤΗΝ Ο.Τ.Δ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Τ.Δ. ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ Β.Ε.Π.Ε.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΟΥΣΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Ο.Τ.Δ. ΣΤΟΝ ΕΠΕΝΔΥΤΗ ΜΕ ΔΙΓΡΑΜΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΙΤΑΓΗ

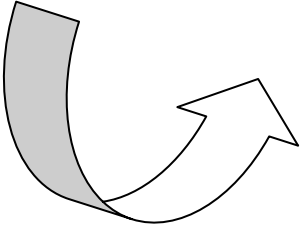
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΕΝΔΥΤΗ ΤΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ (το σημείωμα αυτό φυλάσσεται σε αρχείο)

Ο ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΕΙ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗ ΔΙΓΡΑΜΜΗ ΕΠΙΤΑΓΗ ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ο ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ ΕΚΔΙΔΕΙ ΑΘΕΩΡΗΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΒΙΒΑΖΕΙ ΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ Ο.Τ.Δ.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΠΟ:

- ➔ Την Υ.Δ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- ➔ Την Αρχή Πληρωμής Κ.Π.Σ.
- ➔ Την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
- ➔ Τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΥΝΤ/ΜΗΣΕΙΣ

Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Κ.Π.	Κοινοτική Πρωτοβουλία
LEADER+	Liaison Entre Actions de Developpement de l' Economie Rurale Δεσμοί μεταξύ των δράσεων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας
Γ' ΚΠΣ	Τρίτο Κοινοτικό Πλάνο Στήριξης
Ο.Τ.Δ.	Ομάδα Τοπικής Δράσης
Ε.Γ.Τ.Π.Ε. - Π	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού & Εγγυήσεων - Τμήμα Προσανατολισμού
Ε.Δ.Π.	Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Γ.Σ.	Γενική Συνέλευση
Ο.Π.Σ.	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Α.Σ.	Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ο.Π.Α.Α.Χ.	Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου
Μ.Μ.Ε.	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ν.Α.	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Μ.Κ.Ο.	Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός
Υ.Δ.	Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Κ.	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Ν.	Νόμος
Α.Α. - Α.Υ.	Αγροτική Ανάπτυξη - Ανάπτυξη Υπαίθρου
ΒΕΠΕ	Βεβαίωση Ελέγχου Προόδου Εργασιών
ΕΠΜ	Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη
Κ.Β.Σ.	Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
Ε.Ο.Τ.	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
Ε.Δ.ΕΛ.	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ε.Γ.Λ.Σ.	Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο